

ЛИСТИ ВІЙНИ

ТВОРЧІ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

ХАРКІВ — 2023

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

ЛИСТИ ВІЙНИ

ТВОРЧІ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

ХАРКІВ — 2023

Листи війни : творчі роботи студентів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди / передмова проф. Юрія Бойчука ; заг. редакція проф. Олени Маленко. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2023. 188 с.

Рецензенти:

Борисенко Наталія, проректор з виховної роботи ХНПУ імені Г. С. Сковороди, канд. пед. наук, доцент

Голобородько Костянтин, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф.Квітки-Основ'яненка ХНПУ імені Г. С. Сковороди, докт. філол. наук, професор

Ідея проєкту — проф. Юрій Бойчук,
ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія видання (кафедра українознавства
і лінгводидактики імені проф. О. Г. Муромцевої)

Маленко Олена, докт. філол. наук, професор (загальна редакція)

Варич Наталія, канд. філол. наук, доцент

Марцин Світлана, канд. філол. наук, доцент

Нестеренко Наталя, канд. філол. наук, доцент

Петрова Лілія, канд. філол. наук, доцент

Піддубна Вікторія, канд. філол. наук, доцент

Полозова Олена, канд. філол. наук, доцент

Радченко Юлія, аспірантка кафедри

Ткач Ольга, канд. філол. наук, доцент

Умрихіна Любов, канд. філол. наук, доцент

Рекомендовано до друку вченою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди (протокол №9 від 1 листопада)

Ілюстрації до книги — творчі роботи студентів
факультету мистецтв ХНПУ імені Г. С. Сковороди

У книзі вміщені творчі роботи студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди, написані в рамках проєкту «Листи війни». Цей проєкт було розпочато у 2022 році й продовжено 2023 року. Листи присвячені воїнам-захисникам України, які вже другий рік боронять нашу землю від ворога; родині й рідним, які підтримують і дають силу; також є листи Україні, часу, самій війні. У цих листах студенти висловили свій біль і тривогу за долю України й українців, розгубленість перед страшною війною, але водночас велику вдячність нашим оборонцям за їхню мужність, сміливість і стійкість. Головне, що всі автори листів вірять у Перемогу світла над темрявою. Книга проілюстрована творами живопису студентів ХНПУ.

© Автори листів, 2023

© Автори картин, 2023

ПЕРЕДМОВА

Шановні читачі, тема цієї збірки — війна й листи. Війна — це завжди страшно й беззахисно. Це розгубленість і відчай. Це біль неминучих утрат. Листи — інше. Довірливість спілкування, емоції, обмін потаємними думками, мріями й планами на майбутнє. У листах, які перед вами, поєдналося багато всього. Тут гнів і злість до загарбників, неприйняття війни, міркування про протистояння добра й зла у світі. Вдячність і величезна повага до наших мужніх захисників, які ціною власного життя боронять рідну землю, даючи нам усім сподівання на Перемогу. Висловлення моральної підтримки нашим воїнам, захоплення їхніми неймовірними подвигами. Розмови з рідними, коханими й друзями — нашим надійним тилом і силою попри всі відстані.

Головне, що всі листи об'єднує щирість і відвертість почуттів до України, розуміння найбільшої вартості життя, за яке безстрашно б'ються українські воїни й волонтери, осмислення свого місця в нашій жорсткій реальності.

Авторами цих листів є студенти (юні та зрілі), що навчаються в бакалавраті та магістратурі Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА — НЕЗЛАМНИЙ
Ольга Колеснікова

У травні 2022 року ми започаткували творчий проєкт «Листи війни». Студенти відгукнулися на виклики війни силою свого слова, поділилися власними переживаннями й болем, намагалися підтримати захисників. На думку психологів, таке проговорювання дуже важливе для нашого ментального здоров'я, для долання травм війни. Цього року охочих написати листи війни стало більше, що означає: нам потрібно говорити й писати про свої відчуття, гніватися й захоплюватися, дякувати й підтримувати. За кожним таким листом постає доля людини, яка опинилася в страшних умовах війни і хоче подолати страх, розпач, відчай. Хоче мати в серці Віру, Надію, Любов.

Пройде час, зникне війна й настане мир, а ці листи, зібрані в одну книгу, будуть свідченням того, як ми трималися, боролися, підтримували й допомагали.

Українці — мирна, волелюбна нація. Ми прагнемо жити в рідній країні, працювати для її розвитку, стабільності, гарних перспектив. Для цього нам потрібно бути згуртованими в одній спільній меті — гідно вистояти, подолати ворога й перемогти. І тоді наші студенти напишуть листи Перемоги як свідчення сили українського духа.

Дякую всім авторам за участь і щирість!

ЮРІЙ БОЙЧУК

РЕКТОР ХНПУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

ЛИСТИ

**ВОЇНАМ –
ЗАХИСНИКАМ
УКРАЇНИ**

**ВАЛЕРІЮ
ЗАЛУЖНОМУ**

ВОЛОНТЕРАМ

Я знаю вас, нащадки запорожців,
Я вірю вам і низько б'ю чолом.
Дивлюсь на вас і вірою займаюсь,
І б'ю поламаним крилом.

Олександр Олесь

Синове воїнів хоробрих,
явіть мужність свою!
І вам вовіки віків славу запишуть.

Григорій Граб'янка

ЛЮБИЙ ВОЇНЕ!

Пишу, не знаючи Вашого імені, скільки Вам років, про що Ви мрієте. Але пишу, бо бажаю висловити велику подяку.

Ніколи не забуду ранок 24 лютого 2022 року, коли на світанку пролунали вибухи й звуки сирени. До останнього не вірила в те, що відбувається, і сподівалася, що це все не по-справжньому. Поки я й більшість українців перебували в стані шоку, панікували, не розуміли, що потрібно робити, Ви, не замислюючись, узяли до рук зброю й героїчно стали на оборону рідної землі, кожного її куточка.

Певно, жоден із нас, цивільних, не розуміє, що було й що є у Вас на душі, які переживання пропускаєте крізь себе. Ви не побоялися залишити затишну домівку, своїх рідних і кохану людину, щоб виконати надважливу місію — захистити України від окупантів. Ворог недооцінив Вашу сміливість, вважав, що Ви складете зброю. Але Ваш патріотичний дух, жага жити в незалежній країні довели рашистам, що ми сильна держава і в нас відважні воїни, які готові віддати своє життя заради Батьківщини.

Ви й Ваші побратими — Герої України! Ви сміливо захищате кордони нашої держави для того, щоб у кожної людини було світле майбутнє. Я пишаюся Вашим героїзмом, а ще тим, що підтримуєте нас своїми позитивними відео в соціальних мережах, тим самим надихаєте людей не опускати рук й вірити в Перемогу.

Нам дуже страшно, коли кожної ночі й кожного дня лунає тривожна сирена. А як же Вам? Напевно, ми ніколи цього не зрозуміємо. Я тільки можу уявити собі, як тяжко на фронті, як Ви втомилися, як хочете повернутися додому й жити так, як і раніше. Усім серцем ми віримо у Вас. Ще

трохи — і все буде Україна. Ви та Ваші побратими — найкращі. Ворогів буде подолано, а потім усі разом ми відсвяткуємо нашу Перемогу так, що про неї почує весь світ.

Тож женіть окупантів подалі від нашої України. Ми ніколи не потребували «звільнення», адже у нас дружній і миролюбний народ.

Дякую, воїне, що Ви стоїте на сторожі кордонів. Дякую, що в цей страшний для всієї країни час не побоялися смерті. Дякую, що ціною власного життя захищаєте нас від ворогів. Низький уклін Вам і Вашим побратимам! Повертайтеся всі живими, на вас чекає Україна.

Перемога за НАМИ!

ДАР'Я ВАРГА

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ШАНОВНІ НАШІ ЗАХИСНИКИ ТА ЗАХИСНИЦІ!

Я звертаюся до Вас зі словами великої вдячності. За те, що безстрашно й упевнено боретеся за нашу державу та оберігаєте наші кордони. Завдяки Вам я залишаюся вдома і не збираюся нікуди емігрувати. Навіщо мені кудись їхати? Я вдома, я маю змогу засинати в рідній хаті зі спокійною душею, бо вірю у Вас та Вашу силу. Я вдячна всім військовослужбовцям, які нині на передовій під шквальними обстрілами противника тримають позиції та надають нам можливість залишатися вдома.

Ви — найкращі! Ви — найпотужніша армія Європи! Армія, яка своєю героїчною боротьбою змінює ставлення до України в цілому світі.

Я вірю в нашу Перемогу, тому що впевнена в незламності українського народу. Бо ж недарма наші солдати й наші справжні, мужні патріоти жертвують своїми життями за-
для миру в нашій Батьківщині.

І на завершення свого листа хочу звернутися до вас словами великого українського поета й мислителя Тараса Григоровича Шевченка:

Борітеся — поборете
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!

Слава Україні! Слава Збройним Силам України!
Слава мужнім захисникам України!

ІННА АРТЕМ'ЄВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЛЮБИЙ СОЛДАТЕ!

Ми хоч і не знайомі, але я все одно вирішила написати тобі листа. Мене звати Катерина, і я дякую тобі за світле небо над головою, без звуків гармат і пострілів. Я дуже пишаюся тобою, адже можу довірити тобі своє життя. Я відносно спокійно живу й навчаюся в університеті доти, доки ти ціною свого життя оберігаєш територію країни і робиш усе для того, щоб вороги не потрапили на нашу Батьківщину. І я розумію, що якби не ви, то бої точилися б уже в наших містах, на наших вулицях, у наших домівках!

Знаю, що знаходишся ти за сотні кілометрів від рідної домівки, від сім'ї, друзів і знайомих. Усі ці люди серцем і душею завжди поруч. Батьки, напевно, пишаються тобою, адже ти — Герой.

Ти мав можливість зараз бути вдома, серед рідних і друзів, здобувати вищу освіту, тримати дівчину за руку... Але ти обрав інше, ти не зміг спокійно дивитися, як ворог нищить твою землю, як знущаються з твого народу.

Я молюся за твоє життя, щоб швидше настала Перемога. Я благаю, щоб ти повернувся до своєї родини живим!

Я розумію, що Перемога буде за нами, адже нас охороняють такі солдати, як ти!

Я бажаю тобі і твоїм друзям відмінної служби, міцного здоров'я і найголовніше — не втрачати віри в себе і своїх рідних.

Повертайся живим, мій Герою!

КАТЕРИНА БУРОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ЗДРАСТУЙТЕ, ДОРОГІ ЗАХИСНИКИ УКРАЇНИ!

Минуло багато років з того часу, відколи відгриміли переможні залпи Другої світової війни. Мої батьки та вчителі розповідали про жахливі повоєнні часи, про те, як наші прадіди боролися за свободу і мир на землі, за життя майбутніх поколінь. Я ніколи не могла собі уявити, що таке лихо може трапитися знов. Але, на жаль, це сталося.

У мій дім прийшла війна 2014 року. Тоді я ще не знала, що ми змушені були пережити, через що доведеться пройти українському народу, які страждання випадуть на його долю. Пам'ятаю, як Ви захищали й досі продовжуєте захищати місто, де я народилася, мою домівку й мою родину. Дуже прикро та боляче за українців, які потерпають від постійних обстрілів, насильства, знущань загарбників, за кожну вбиту людину, за розбиті вщент будинки, пам'ятки культури й історії.

Колись від бабусі почула такі слова:

І буде мир, і на світанку вмиється земля
ранковою холодною росою.
І буде чути пісню солов'я,
а не ревіння літаків над головою.

Дуже хочеться вірити, що скоро загояться всі рани, не буде більше проливатися кров моїх співвітчизників. Сподіваюся, що скоро побачу квітучою Україну, що знову буде чистим наше небо й що прийде барвиста весна, коли закінчиться війна.

Я не знаю Ваших імен, не знаю Ваших прізвищ, чи є у Вас сім'ї, діти... Але я знаю, що Ви справжні герої, які готові віддати своє життя заради миру, заради Батьківщини. Ви —

наші янголи. Ви захищаєте від навали ворогів і пільми. Ви стали в стрій за Україну, схрестивши в битві мечі. Ви всі — наш захист, опора й безпека. Я вірю, що очі Ваші нам ще посміхнуться, що настане час, коли на вулицях наших міст і селищ гулятимуть щасливі діти.

Дякую, що стоїте на сторожі кордонів, що не здаєтеся, незважаючи на всі труднощі й постійну небезпеку. Дякую, що в цей страшний для країни момент не боїтесь смерті. Дякую, що ціною власних життів Ви рішуче знищуєте ворогів.

Разом з Вами ми сильна нація, вільна, єдина. Завдяки Вам буде мирне небо, щасливе життя. Слава кожному, хто боронить нашу свободу! Слава Україні!

З повагою до Вашого подвигу

ЮЛІЯ ГАЙДАКА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ШАНОВНИЙ СОЛДАТЕ!

Хочу Вам подякувати за те, що для нас робите, що забезпечуєте спокій нашого народу. Я дуже люблю Україну й уболіваю за її долю, тому хочу, щоб Ви не втрачали надію на Перемогу й не здавалися...

Наш ворог намагається будь-якою ціною знищити український народ, принизити його та завоювати наші землі, хоче позбавити нас свободи. Але цього ніколи не станеться, адже Україна має таких прекрасних і мужніх бійців-охоронців, які безстрашно проливають свою кров за Вітчизну.

У той час, коли я пишу цього листа, хтось боронить кордони нашої країни, перебуваючи під обстрілами, здригаючись від вибухів, ризикуючи власним життям. Знайте, воїне: уся Україна від Заходу до Сходу, із Півночі до Півдня молиться за Вас та низько вклоняємося Вам за мир у наших будинках. Нехай гарячі серця всіх воїнів та їх міцні руки й надалі обороняють Батьківщину!

Ви потрібні державі! Ми у Вас віримо!

Усе буде Україна!

ДІАНА ГІЛЕНКО

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРИВІТ, НЕВІДОМИЙ МЕНІ, АЛЕ ДОРОГИЙ СОЛДАТЕ!

Пише тобі зовсім незнайома дівчина з Харкова. Ніколи тебе не бачила, але це не заважає пишатися твоїм життєвим вибором і героїзмом! Я впевнена, що маєш добре й велике серце, у якому палає любов до Батьківщини й лютя до ворогів.

Сиджу, пишу тобі листа, а за вікном лунають знов звуки сирени. Проте мені зовсім не страшно, адже й найсправді вірю в тебе та ЗСУ. А ще вірю, що ми не переможні.

Пишаюся тобою, мій солдате, за те, що захищаєш Україну. Хочу побажати тобі терпіння й удачі. Мені дуже сумно бачити людей, яких розлучили проти їх волі. Дуже болить серце, коли чую й про загибель крихітних дітей. Але треба пам'ятати, що скоро закінчиться війна і всі побачаться.

Ти, напевно, більше звик тримати в руках зброю, ніж листи, але хотілося, щоб написані мною слова підтримали тебе. Будь ласка, не втрачай надію на Перемогу. Я дуже люблю свою країну, щаслива, що українка! У такі важкі часи розумію, що в нас дружний і бойовий народ, який відданий своїй Батьківщині.

Дякую тобі за хоробрість, мужність! Завдяки таким, як ти, у людей є надія! Я від щирого серця бажаю сил тобі! Обов'язково повертайся до свого рідного дому, де на тебе чекають рідні, де зустрічатимуть тебе зі сльозами щастя на очах. Молюся за тебе. Повертайся живим та здоровим!

Війна! Порожні вулиці, сирени, укриття.
Вдягає ляльку поспіхом розгублене дитя.

Йому так страшно і не хочеться втікати,
Та що поробиш — себе потрібно врятувати.
Солдате любий, збережи нам Україну!
На тебе сподівається дитина кожної родини.

ЯНА ГУМЕННА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРИВІТ, ХЛОПЦІ!

Не знаю, чи вийде описати словами те, що ви зараз робите на фронті, бо коли мене розбудили 24 лютого о 5 ранку словами: «Саню, війна почалася», я не знав що робити. Не знав, як далі жити, як захистити близьких, як нам перемогти в цій війні. Під звуки вибухів я збирав «тривожну валізу» та паралельно телефонував усім своїм рідним. Але коли почав читати новини про захисників з острова Зміїний, про прикордонників, які ціною власного життя затримували рашистів якомога довше, про всіх тих, які не поступилися, не злякалися, а вступили в нерівний бій з ворогом, то зрозумів одне: ми обов'язково переможемо.

Зараз уже кожному зрозуміло, що наш кровожерливий сусід програв. Але я усвідомив це ще на третій день війни. Просто відчув, що українці об'єдналися як ніколи завдяки Вам, воїни. Уся наша історія позначена випадками завзятої та героїчної боротьби проти катів і людоджерів, які тільки й бажали розділити нас, пограбувати, згвалтувати та знищити нашу культуру, історію, як і саму українську націю. Проте раз за разом Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, діячі Української революції на початку XX століття, дисиденти й безліч славетних синів та доньок нашої Батьківщини доводили, що ми жили, живемо та будемо жити. Нас не здолати.

А представники нашого «братського народу» як боягузливі щури вночі почали бомбити нас, поки всі спали. Вони марили «денацифікацією» та «звільненням» нашої території, однак не розуміли, до чого призведуть їхні імперські амбіції. А призвели вони до розрухи всередині держави та ненависті ззовні.

Воїни, зараз Ви «флюгер» нашої нації, зараз Ви наші супергерої, зараз Ви ті, які захищають не тільки Україну, не тіль-

ки звичайних людей, що бажають мирного та безпечного життя у власній домівці, а весь цивілізований демократичний світ, усі фундаментальні цінності. Свобода, демократія, добро, справедливість, любов, дружба — це все буде існувати завдяки Вам і Вашій самопожертві, яка не має ціни. Кожного з тих, хто живим повернеться із цієї війни, ми будемо щиро вітати. Усіх, які героїчно загинуть, ми ніколи не забудемо й впишемо їх імена в підручники історії незалежної, нової України майбутнього.

А нашим ворогам передайте, будь ласка, що якщо їм так були потрібні унітази, взуття та телефони, то без проблем, ми готові «скинутися» всією нацією на це, аби лише вигнати окупантів із нашої землі. Але якщо їм цього замало, якщо вони хочуть далі бачити сльози наших жінок, дівчат і дітей, то ні краплі пощади.

Так, ці слова жорстокі. Так, буде пролита кров. Але коли я бачу трагедію Маріуполя, коли читаю новини про Бучу, Ірпінь, Макарівку, коли чую про кількість загиблих дітей на території нашої держави, моє серце й мій розум вимагають помсти. На цій війні я вже втратив декількох знайомих. Вони не були «нацистами», вони не були військовими — це просто мирні жителі, яких підло вбили, бо ті не пішли зі своєї домівки. Тож ми маємо помститися ворогам, вигнати їх назавжди з нашої землі.

І наостанок я хочу подякувати Вам за те, що дали змогу зрозуміти: я — українець, я не боюся, як би мене не ламали, я вистою, бо вистояли Ви.

Слава Україні! Слава українській нації! І, сподіваюся, пробачать мені це, але: «руській военний корабль, іди *****!»!

ОЛЕКСАНДР ІСТОМІН

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПРАВА

ЛЮБИЙ СОЛДАТЕ!

Хоча ти мене не знаєш, зате я знаю тебе й знаю, що ти справжній патріот. Заради спокою дітей, рідних тобі людей і просто людей, яких ти не знаєш, ти пішов на війну захищати рідну землю.

Хочу підтримати тебе в такий нелегкий для всіх нас час. Я дуже хочу, щоб усі солдати повернулися додому живими, здоровими та неушкодженими.

Ця війна не потрібна нікому, ми її не пробачимо! Будь обережний та вертайся додому швидше, на тебе чекають вдома кохана дівчина чи дружина, батьки та, можливо, навіть діточки!

Ми віримо в тебе, віримо в Перемогу України над російським агресором та в подальше процвітання нашої Батьківщини!

Я й моя сім'я дуже хочемо, щоб війна якнайшвидше закінчилася. Я бажаю всім нашим захисникам щастя, здоров'я й найжаданішого — миру.

Слава Україні! Героям Слава!

ІННА КЛЬОФАС

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ДОРОГИЙ ЗАХИСНИКУ БАТЬКІВЩИНИ!

Пише тобі Клюкіна Олена, студентка факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, яка народилася й закінчила школу в місті Краматорську. Я не з чуток знаю, яке це горе, коли до твого міста приходить війна, як страшно чути за вікном своєї квартири автоматні черги та звуки вибухів. На щастя, українська армія звільнила наше місто, можливо, і ти був серед тих визволителів. Дякую!

Завдяки тобі я можу насолоджуватися мирним життям, змогла стати студенткою, аби здобути свою омріяну професію вчителя. Так багато людей на окупованих територіях чекають, що ти й твої товариші по службі прийдуть і звільнять нашу землю від загарбників. Ви — їхня єдина надія.

Велике тобі спасибі за те, що захищаєш нас, борешся з несправедливістю, не здаєшся, щоб люди жили без страху за своє життя.

Перебуваючи на передовій, в окопах, кожен солдат сумує за своєю домівкою, за своїми рідними. Бажаю тобі живим і здоровим якомога скоріше повернутися додому, де на тебе чекають і люблять. Низький уклін твоїй матусі, яка виховала гідного сина України.

Сподіваюся, що коли я завершу навчання, то війна скінчиться нашою Перемогою. І я завжди буду розповідати своїм учням про наших воїнів-героїв, про їх мужність і патріотизм, і про те, як багато Ви зробили задля мирного майбутнього Української держави.

Слава Україні! Героям Слава!

ОЛЕНА КЛЮКІНА

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ДОБРИЙ ДЕНЬ, МІЙ МИЛИЙ, ВІДВАЖНИЙ, НЕЗЛАМНИЙ ПАКИСТАНЕ!

Передусім я хочу подякувати тобі за те, що ти захищаєш нашу рідну землю, нашу Батьківщину, наших людей та мене особисто. Незважаючи на те, що ми з тобою знайомі лише в соціальних мережах, у тобі уособлене все найкраще, наймудріше, що має бути в справжньому чоловікові.

Ще раз хочу подякувати тобі за допомогу в тій неоднозначній ситуації. Твоя порада виявилася найдоцільнішою для мене в той час, хоча я багато до кого зверталася.

Ми з тобою познайомилися під час цієї страшної війни, але ти все одно знаходив час на спілкування зі мною та з багатьма такими, як я, підтримував, наставляв, а інколи й приструнював.

Я навіть не маю гадки, через що тобі доводиться проходити кожного дня. Коли намагаюсь уявити себе на твоєму місці хоч на хвилику, мені стає дуже лячно. Хочу запитати в тебе: «Де ти береш тепло, щоб не змерзнути у вологому окопі, де ти черпаєш хоробрість, щоб дивитися ворогові в очі, де беруться сили, щоб після безсонної ночі нести невпинну варту, захищаючи нашу Батьківщину?»

Ти ніколи про це не говориш, але я точно знаю, ти вже не раз втрачав своїх побратимів. Знаючи твоє щире серце, я впевнена, що кожного разу частинка його вмирає разом із товаришем.

Багато моїх знайомих вирішили залишити Україну, виїхавши в більш безпечне місце. Ти говориш, що це справа кожного й кожному із цим доведеться жити. Та мені здається, що вже після нашої Перемоги ми обговоримо із тобою цю

болісну для мене тему, адже я не знайшла в собі сили зібрати валізи та покинути Україну.

Зараз я намагаюся хоч трішки допомогти тобі та іншим хлопцям берегти Ваше дорогоцінне життя. Щодня ми збираємося та виготовляємо маскувальні сітки, а також так звані «кікімори». Для більшості це слово здається смішним, але ви там, на передовій, знаєте, що це зовсім не смішно. Маленькі діти, які приходять разом із батьками, малюють малюнки й роблять малесенькі обереги. Усе це, а ще всю нашу любов та вдячність ми передаємо Вам на передову лінію. Із кожною стрічкою ми влітаємо наші побажання, молитви, а також слова вдячності.

Мені, як усім людям, дуже хочеться, щоб ця страшна війна швидше скінчилася. Так хочеться святкувати Перемогу в нашому рідному місті Харкові, гуляти квітучими парками, випити чашку кави та й просто посміятися, не прислухаючись до вибухів та літаків. Але я розумію, що на все свій час. Зараз у тебе бракує часу на спілкування, бо Вам там приходитьесь найтяжче, а нам, дівчатам, так хочеться ніжності.

Для себе я знайшла невеличку відраду. Взяла малесеньке кошени (назвала його на твою честь Пакистан) і намагаюся створити для нього найкращі умови. Хоча ми з тобою ніколи особисто не зустрічалися, та мені здається, що разом із твоїм позивним до нього перейшов і твій характер. Він невгамовний, перевіряє кожную шпарину — раптом там є ворог, залазить у всі недоступні місця, досягає бажаних цілей. Дивлячись, як він бешкетує, я завжди згадую тебе, дуже хочеться почути твій веселий сміх та саркастичний гумор.

Я розумію, що військова форма прикрашає хлопців, але цивільна також не гірша. Маю маленьку мрію — після війни відвідати футбольний матч на стадіоні «Металіст»,

а одного суботнього вечора сходити на балет до ХАТОБу. Ти не проти? До речі, це майже запрошення на побачення. Ти був коли-небудь на балеті або в опері? Можливо, це пролунає недоречно, але ця клята війна не дала відвідати балет «Танго на пуантах», на який я так довго чекала.

Я вже майже закінчила свій диплом, так що вже скоро стану хореографом. Зараз наше навчання має трохи дивний вигляд, навіть дуже дивний. Пари я відвідую, не відходячи від виготовлення сітки, хореографію танцюю не на паркеті, а на футбольному полі, якщо пощастить. Та ще й ці кляті повітряні тривоги заважають відзняти завдання. Та це все дрібниці, не можна скаржитися, що ти танцюєш у кросівках, а хотілося б у латинських туфлях, адже вага твого обмундирування — це взагалі щось неймовірне. Але не хе-туй власним захистом, бо від цього залежить твоє життя.

Прокидаючись вранці я, як і всі цивільні люди, відразу починаю переглядати новини. Ми радіємо Вашим перемогам і дуже переживаємо, якщо Вас атакують кляті вороги. А ще нам дуже болить за кожне зруйноване місце. Якщо це будинок, то відразу на думку спадають люди, які втратили житло. Якщо це екопарк Фельдмана, то дуже шкода тварин. Сьогодні ці тварюки поцілили в наш парк Горького. Учора «прилетіло» у Саржин Яр.

Протягом дня я декілька (ну, якщо чесно, то набагато більше ніж декілька) разів дивлюся, чи ти в мережі. Коли бачу завітну зелену мітку «онлайн», то на душі відразу стає тепліше, бо знаю, що живий.

Ця війна зробила нас значно дорослішими, але так хочеться відчутти себе маленькою дівчинкою в таких надійних, міцних обіймах. Для цього ти мусиш берегти себе, не наражатися на безглузду небезпеку. Усі жінки нашої країни з упевненістю можуть стверджувати, що один наш воїн

вартій тисячі тих покидьків, які намагаються захопити нашу Україну. Тому й берегти Ви себе повинні за тисячу. Я хочу, щоб ти й кожен твій побратим та й узагалі всі хлопці, дівчата, чоловіки, жінки, дідуся повернулися додому.

Коли закінчиться війна, я впевнена, що ми обов'язково все відбудуємо, відремонтуємо, посадимо, пофарбуємо. Тільки повертайтеся.

У кінці листа ще раз прошу тебе берегтися. Хочу швидше від тебе дізнатися, що ми перемогли, а далі життя покаже, як складуться наші долі. Зараз найважливіше — залишитися живим.

Міцно-міцно обіймаю, цілую в обидві щоки, бажаю янгола-охоронця.

Твоя невгамовна Катеринка

КАТЕРИНА КРИЛОВА

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

ДОРОГИЙ ВОЇНЕ!

Зараз в Україні не найкращі часи, продовжується війна, але Ви в такий тяжкий час не злякалися й пішли на фронт. Я хочу, щоб Ви знали, що Ви — Герой.

У моєму розумінні Герой — це людина, яка свідомо здійснює вчинки на благо нашої країни. Я хочу побажати Вам здоров'я, відваги, мужності, незалежності духу й віри, що правда переможе. Я сподіваюся, Ви знаєте, що вся Україна молиться за Вас і за те, щоб Ви повернулися додому живими якомога скоріше. Від щирого серця бажаю, щоб Ваша родина зустріла Вас здоровим і незламним. Після закінчення війни нам потрібно разом багато чого зробити, аби наша Батьківщина стала могутнішою та квітучішою.

Слава Україні! Героям Слава!

ВАЛЕРІЯ ЛАПЧУК

ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ДОРОГІ МОЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ!

Зараз у нашій любій Україні не найкращі часи. 24 лютого нас усіх підняли з повідомленням: «Війна почалася!» У перші дні, коли пролунали вибухи, я й повірити не могла, що в ХХІ столітті нашу країну застане війна. Затишні вечори в родинному колі, гучні святкування, танці до ранку чи караоке до хрипоті й багато іншого — усе це залишилося на паузі.

Війна — це страх, сльози, страждання, розлука, смерть; це покинуті домівки, бідність. Мені дуже важко про це говорити, адже через усе це проходить наш український народ. Але ми сильні, ми це переживемо завдяки Вам!

Щоразу, коли дивлюся новини, я пишаюся Вами, солдатами. Ви показали свою відважність і відданість своїй країні. Ви не злякалися великої країни агресора, Ви не поклали зброю, Ви не дозволили нашій країні впасти перед ними на коліна. Тому що Ваша мужність бореться за нашу вільну, незалежну країну.

Зараз моєму улюбленому місту Харків дуже важко, але Ви боретеся за нього. Кожен день Ви відстоюєте в тяжкій боротьбі всі міста, села, наші луки, наші озера й річки, нашу рідну землю.

Я, як і кожна дружина чи дівчина, переживаю за Вас. Кожного дня я прокидаюся і насамперед дивлюся, як пройшла у Вас ніч. Адже знаю, що найстрашніше для всіх нас — це темрява. І коли у відповідь на своє повідомлення: «Як ти там?», отримую — «Усе нормально. Живий», я відчуваю відразу полегшення, радість, що у Вас усе нормально. Кожного дня я бачу, скільки Вас поранених, але навіть у такій ситуації Ви не падаєте духом. Навіть тоді, коли мені вже дуже важко на душі, Ви вмієте підняти настрій, пожартувати.

Зараз я пишу Вам, мої любі, листа, а мої сльози не перестають капати з очей — це сльози хвилювання за Ваше життя й це сльози омріяної радості, що скоро настане наша жадана Перемога. Кожен день я молюся за Вас, щоб Боженька Вас оберігав, тому що Ви оберігаєте нас.

Ми, українці, дуже сильна нація! І нас не зламає ніхто! Дивлячись на Вас, ми зміцнюємо свій бойовий дух, віру й молитву. Я вірю в ЗСУ, я вірю в те, що Ви здобудете Перемогу, і цей день скоро настане, тому що Ви, українські Військовослужбовці, — найкращі сини нашої нації!

Низький Вам уклін. Ви — наші Герої!

ТЕТЯНА ЛИСАК

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРИВІТ, ГЕРОЮ!

Я знаю — ти там, на передовій, ціною власного життя захищаєш нашу землю. Пишу тобі, бо дуже пишаюся тобою! Ти — приклад незламності, мужності, сили українського народу!

Я розумію, що ти залишив найцінніше — свою сім'ю, дружину, сина, доньку, батька, матір. Я знаю точно, що вони пишаються тобою!

Я бачу лише частину того, що відбувається на фронті, у яких умовах ти захищаєш мене, що переживаєш щодня на полі бою.

Завдяки тобі я почуваюся захищеною. Я довіряю тобі, мій друже, тому можу спати спокійно, бо знаю, що ти поряд і захищаєш мене.

Потерпи, будь ласка, ще трохи, ми обов'язково переможемо!

Уже зовсім скоро запанує мир в Україні, уже зовсім скоро у твоїх обіймах будуть батьки, донька чи син. Уже зовсім скоро ми плакатимемо від щастя, а не від вибухів за вікном.

Дякую безмежно за все, що ти робиш для кожного з нас. Бог обов'язково нагородить тебе величезним щастям!

З вірою в тебе та нашу Перемогу!

Перемагай, Герою України!

ЛІЛІЯ МУСЕРІДЗЕ

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ДОРОГІ НАШІ ЗАХИСНИКИ!

Доземний Вам уклін за спокійний сон, мирне небо, за мужність, за те, що Ви є! Щиро дякуємо за те, що Ви нас захищаєте. Нехай Господь оберігає Вас і Ваші родини! Подяки словами буде замало, але дякую.

За те, що Ви стоїте під кулями, дякувати треба щодня. Щодня працювати, учитися, згадувати про Вас, тих, хто мерзне в окопах, захищаючи нашу землю. Дякую за те, що Ви ризикуєте своїм життям, щоб зберегти наші! Я і моя сім'я бачимо, як невинні люди гинуть у цій неоголошеній війні. Я хочу, щоб ми жили у вільній незалежній Україні, щоб у ній народжувалися діти, одружувалися закохані люди, бабусі і дідусі няньчилися з онуками...

Дякую, що відстоюєте інтереси нашої країни. Робите все можливе, щоб нинішнє покоління жило в мирній, вільній і по-справжньому щасливій країні. Я вірю в те, що ця боротьба скоро закінчиться і Ви повернетесь додому живими, до своїх дружин, матерів, дівчат, дітей. Адже їм Ви потрібні найбільше в цьому житті. Я молюся за Вас, уся країна молиться, оскільки цінує ваш подвиг і зусилля, які Ви докладаєте, щоб уберегти нас, відчуває, наскільки Вам важко та страшно, уболіває за те, щоб Ви повернулися живими і з Перемогою!

Ви — обличчя сьогодення, саме Ви формуєте приклад національно гідного героя. Вам маєте знати, що щастя і радість Ваших близьких, їхнє здоров'я та мирне життя — це вже Ваш подвиг. Завдяки Вашій мужності й витривалості ворог неодмінно відступить і настане мир та злагода на нашій рідній землі. Ми мусимо любити і захищати свою Україну, її милозвучну мову, пишатися тим культурним

і духовним надбанням, яке залишилося нам у спадок від наших прадідів.

Я знаю, що Вам дуже важко, але ТРИМАЙТЕСЯ! Від Вас залежить майбутнє нашого народу і Батьківщини.

Шановні, любі воїни! Я не знаю Ваших прізвищ та імен, але я і моя родина низько вклоняємося Вам і дякуємо за Вашу готовність захищати неньку-Україну. Ми молимося за Вас, ми пишаємося Вами! Бережіть себе і нашу Україну!

АНАСТАСІЯ ОКСЕНЬ

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

УКРАЇНСЬКОМУ ГЕРОЮ

Сказати, що ти Герой — цього замало. Адже саме ти оберегаєш мій спокій та сон. У жодному разі не думай, що ми байдужі, що нам все одно. Нам не все одно! Чуєш? Воїне, не забувай, хто ти є. Ти не рушійна вбивча сила. Насамперед ти — людина. Ти не статистика — ти наш Герой!

Ти — наш шанс на краще майбутнє. Від тебе залежить, як будемо жити ми і наші діти. Мені прикро, що я не можу віддячити тобі сповна за те, що ти зараз витримуєш, за твою стійкість і твою віру. Адже моя вдячність ніяк не зрівняється з твоєю справою, але вдячність усіх українців тобі і твоїм побратимам — неоціненна. Дякую за твою мужність!

Я дуже вдячна кожному, хто зараз захищає нашу країну. Тим, хто мужньо стоїть до останнього, хто має велику силу волі, щоб воювати.

Мій брат теж пішов воювати. Я з кожним днем усе більше й більше за ним сумую, він покинув свою дівчину, своїх близьких — усе лише для того, щоб захищати нашу країну. Я дуже йому за це вдячна й так само вдячна всім іншим хлопцям, які все покинули й стоять пліч-о-пліч з іншими воїнами й борються з ворогом.

Я вірю в тебе, брате мій.

Вірю в кожного солдата, який зараз перебуває на передовій.

Головне пам'ятай — ти не один!

ВІКТОРІЯ ПАЩЕНКО

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ШАНОВНІ ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ, НАШІ ГЕРОЇ!

Сьогодні, 4 травня 2022 року, коли в країні триває війна, я вирішила написати Вам листа, щоб подякувати.

Насамперед я хочу подякувати за Вашу незламність та нескореність, сміливість та надзвичайну витривалість, за те, що захищаєте нас від агресора. Ви наші най-най-най! Дорогі військовослужбовці, я захоплююся Вашою самовіддачею, силою та величезною мужністю. З упевненістю можу сказати: «Я пишаюся Збройними Силами України!»

Також від щирого серця хочу попросити вибачення за те, що не цінувала та зневажала роботу військовослужбовців раніше, та за те, що не була справжнім патріотом своєї держави, тому що хотіла якнайшвидше виїхати за кордон, і я зовсім не цікавилася подіями, які відбувалися на рідній землі. Але все змінилося... Усі люди за цей час переосмислили своє буття, з'ясували для себе, що саме їм найдорожче в житті і ким вони є за покликом серця. І нарешті визначилися зі своїм громадянством — не лише паспорт якої країни вони мають, а і яка їм ближче за духом.

Я пишаюся Україною, кожним громадянином, який не зрадив її, а підтримав владу та військових, пишаюся нашою величною нацією, яка об'єдналася в цей скрутний та дуже нелегкий час для всіх. Я впевнена в тому, що за 70 днів війни кожен українець переживав та переживає всі події, які відбуваються на території нашої країни. Серця всіх спалахують кожного разу чи то від фотографій після обстрілів у Харкові та в інших містах, чи то від жахливих новин, які стали відомими після визволення деяких населених пунктів, але ми розуміємо, що, на жаль, ці знуцання відбуваються на всій тимчасово окупованій території.

Кожна людина намагається допомогти Вам у міру своїх сил. Хтось узяв на себе відповідальність збирати гроші на продукти харчування, одяг, тепловізори, дрони, а хтось відправляє свої кошти для можливості придбання цих речей. Також є багато різних напрямів, у яких проявляють себе люди у воєнний час. Наприклад, ми з мамою ходимо до школи, щоб плести маскувальні сітки, і маємо надію, що це Вам допомагає.

Наприкінці свого листа я хочу побажати Вам, Збройні Сили України, здоров'я, терпіння, наснаги! Сподіваюся, що найближчим часом буде мирне неба над головою. Завдяки Вам я можу спокійно лягати спати й не турбуватися, чи прокинуся вранці.

Дякую за Вашу безцінну працю!
Я у Вас вірю! Бережіть себе!

Усе буде Україна!

ІРИНА ПАЩЕНКО

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ДОБРИЙ ДЕНЬ, ДОРОГІ ВОЇНИ!

Я не знаю, як Вас звуть, звідки Ви і яке у Вас військове звання. Дякую за те, що захищаєте нас.

Насамперед дякую Вам за відвагу, самоствердження, мужність, стійкість і сміливість. Я пишу Вам, усім солдатам, щоб віддячити за те, що я, мої рідні, близькі, одногруппники, знайомі — усі люди в Україні живуть і працюють.

Я Вас не знаю, але захоплююся тим, що Ви ризикуєте своїм життям, захищаючи нас. Адже від того, як проходять Ваші військові будні, залежить спокій та мир над нашою головою. Хочу висловити свою подяку за Вашу службу. Ви не шкодуєте свого життя, боретесь за мир для того, щоб ми жили спокійно. Ми знаємо, що Вам важко, але Ваша роль є дуже важливою для нашої країни. Я пишаюся, що в такі нелегкі часи Ви стали на захист України.

Ви справжні Герої нашого часу!

Я з упевненістю можу сказати, що кожному воїну ми вдячні за те, що він зробив, і завжди будемо пам'ятати його. І Ваші подвиги назавжди залишаться в серцях та пам'яті українців.

Я хочу побажати всім воїнам міцного здоров'я, сил не здаватися, а йти до своєї мети, навіть коли думаєш, що це кінець і нічого не вийде.

Щиро чекаємо на Вас!

МАРІЯ РИЖИХ

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ВІТАЮ, НЕЗНАЙОМИЙ, АЛЕ ТАКИЙ БЛИЗЬКИЙ ТА РІДНИЙ ДЛЯ МЕНЕ ВОЇНЕ!

На жаль, я не знаю, хто ти. Можливо, розвідник або навіть танкіст чи артилерист. Але в цьому немає ніякої різниці, бо все одно ти — мій Захисник та Захисник усієї нашої незламної й незалежної України! Я хочу висловити тобі особисто й усім твоїм побратимам, слова вдячності, за те, що кожного дня, кожної години, кожної хвилини саме Ви захищаєте та оберігаєте нашу рідну, величну й могутню Батьківщину!

Я пишу цього листа з рідного Харкова, у якому народилася й живу. Усього 2 місяці тому я почувала себе найщасливішою дівчиною у світі, яка мала все: і велику сім'ю, і друзів, і дім, і домашніх улюбленців-пухнастиків, і мрію! Але я навіть не могла уявити, що на нашу землю прийде війна... Жорстока війна... Вона змінила все навкруги, забрала вже багато життів і продовжує робити це далі! Як страшно... Тепер я щодня чую, коли за вікнами працює важка артилерія чи в небі літають «Гради» й «Урагани». Боже, які жахливі слова... Коли я їх навіть просто промовляю, то відчуваю, як серце стискається і мурахи шкірою.

На жаль, починаю потроху звикати до таких звуків і можу навіть розрізняти їх! І зараз зловила себе на думці: чи справді це так? Важко в це повірити, але це правда! Знаю, що мої почуття далекі від тих, які відчуваєш ти. Моє серце зупиняється, коли читаю новини про Маріуполь, Херсон, Бучу, Ірпінь, Гостомель, Миколаїв, Ізюм, Чугуїв, Балаклію, Охтирку та інші численні міста й селища нашої країни, яким довелося відчувати все жахіття агресії противника. Щоразу я не можу стримати сліз, адже це сльози болю і переживання за кожного українця, за Батьківщину!

Усім серцем і душею бажаю тобі, незламний Воїне, і твоїм побратимам міцного здоров'я і якнайбільше сили, щоб

вистояти й вигнати ворога з нашої домівки! Але найголовніше — нехай усе скінчиться найближчим часом, аби Ви мали змогу швидше повернутися додому, де на Вас чекають і рідні, і незнайомі люди. Знай, що я, моя родина й кожен українець однаково віримо й молимося за Вас!

Упевнена, коли Ви повернетесь додому, ми почуємо спів, який пролунає в усіх куточках нашої єдиної й могутньої України! Усюди буде чутно ці слова:

Ще не вмерла Україна,
І слава, і воля,
Ще нам, браття молодії,
Усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки,
Як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття,
У своїй сторонці.

Мій Захиснику, бережи себе й повертайся скоріше додому!
Слава Україні!

P.S. Коли я взяла аркуш, щоб написати цього листа, то в моїй душі вирував океан емоцій, який важко передати словами. Мені здавалося, що розмовляла з тобою так, ніби ти знаходився десь поруч зі мною. Хоча вийшло дещо сухо, але я рада, що ти все ж таки читаєш цього листа.

Головне пам'ятай — у тебе вірить уся Україна! Повертайся скоріше додому живим й здоровим!

P.P.S. Маю надію, що в друкованому варіанті мій лист дійде до тебе швидше!

СВГЕНІЯ СТАХАНОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ДОБРОГО ДНЯ, ДОРОГИЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЮ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ!

Я дуже сподіваюся, що коли ти читатимеш цього листа, то день буде добрим і тихим.

Тобі пише звичайна студентка Таня, я родом з Полтавської області, але вже півтора роки живу і навчаюся в Харкові. Я довго думала (мабуть з тиждень) як же почати писати... Про що почати писати... Емоції просто переповнюють мою свідомість... Хочеться використати нецензурну, ненормативну лексику в адресу цих... Слова не можу підібрати як їх назвати... Хочеться сказати: звірі, тварини... Але тварини поведуть себе набагато краще, ніж ті нелюди.

Про написання цього листа нам повідомили наші викладачі. І я навіть не роздумувала, чи писати мені його, чи не писати. Я одразу вирішила, що напишу цього листа незламному воїну, солдату. Хочеться дуже багато тобі сказати, хочеться підтримати, надихнути Вас, подякувати за те, що Ви там, на передовій стоїте, бороните нашу країну. Я неймовірно Вам вдячна, бо якби не ви, то, на мою думку, повторилися б минулі злочини Росії, повторилася б та жахлива минула історія. Але цього разу в них нічого не вийде, вони нас не зламують, не переможуть, не буде їм жодного шматочка нашої землі!

Хлопці і дівчата, знайте, пам'ятайте, що ми з Вами, ми в Вас віримо, Ви — єдина для нас надія. Як можемо, ми допомагаємо Вам тут, у тилу. У нас свій фронт ДСНС, тероборони, лікарів, волонтерів, комунальників. І всі спільно, разом працюють на благо нашої країни.

Пам'ятаю, як у перші дні війни наше село згуртувалося й ми зібрали багато продуктів на передову; ми плели місяць маскувальні сітки, закривали по вечорам консерви і все

це передавали на фронт, для Вас, наші Герої. Багато наших сімей прийняло до себе вимушених переселенців і ми всі разом зносили продукти для них. Коли я це побачила, то була здивована: скільки всього було — і продукти, одяг, медикаменти.

Ми впевнені що тільки Ви зможете повернути мир в Україну, той мир, який був 8 років тому... Минуло вже 8 років... Просто в голові некладається... І вже час покласти цій війні кінець. Час вигнати них нелюдів з нашої країни.

Я пишу цього листа й сьогодні минає вже 65-й день нашого супротиву, боротьби проти орків, боротьби за незалежність, демократію.

На різних телеграм-каналах часто висвітлюють фото, відео військових, як Ви граєтеся з котиками, песиками, тримаєте на руках малесеньких дітей. Я захоплююся Вами, захоплююся тим, що Ви попри такі жахіття війни залишаєтеся добрими, чуйними, добросердечними, попри все Ви не зламалися, а зберегли любов у своїх серцях.

Дорогі наші воїни! Сильні, мужні наші солдати! Незламні титани! Ми всі, уся наша країна бажає Вам здоров'я, витримки, сили, бойового духу й Перемоги.

І ще в мене особисте прохання до Вас: бережіть себе і, будь ласка, повертайтеся живими до своїх родин.

ТЕТЯНА ТИМЧЕНКО

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРИВІТ, МІЙ ЗАХИСНИКУ!

24 лютого моє життя, як і життя кожного в нашій державі, розділилося на «до» і «після». Той ранок не забуде жоден українець, того дня люди навіть не хотіли вірити, що розпочалася повномасштабна війна. Цей кривавий день зламав мільйони душ, планів та мрій, забрав багато життів, а натомість приніс багато горя і випробувань.

У моїй душі немов усе розбилося на дрібні шматочки... І в мене, і в мільйонів українців немає зараз нічого. Ні спокою, ні планів, ні мрій. У кожного українця зараз серце і душа в шрамах, а шрами не дадуть забути війну, ми це пам'ятатимемо завжди. Того дня ми прокинулися в новій реальності і почався новий відлік. Відлік до дня Перемоги України, який неодмінно настане! Він не може не настати, адже на нього чекає вся країна. Цей день буде особливий: сонечко буде посміхатися найщирішою посмішкою, посміхатися для Вас, шановні Герої!

Ми розбиті, але не скорені! Упродовж двох місяців люди не бачили мирного життя, не бачили своїх друзів, але ми не здаємося. Ми — сильна нація! Ми — непереможні. Наші люди найкращі, які попри все не побоялися та пішли захищати нашу Батьківщину.

Дякую, український солдате, що ти борониш наш рідний край, моє місто, моїх рідних і мене. Дякую за твою мужність, стійкість і відвагу. Я дуже пишаюся з того, що у нас в Україні є такі прекрасні янголи-охоронці, як Ви. Саме Ви робити усе, для того, щоб небо над Україною знову стало мирним, щоб наша країна була вільною і незалежною. Знайте, що ми Вами пишаємося, ми віримо у Вас і з нетерпінням чекаємо додому з Перемогою. Усе буде Україна!

ЯРОСЛАВА УКРАЇНЦЕВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ШАНОВНІ ВОЇНИ!

Я знаю, що Ваша робота вимагає великої самопожертви, великої наполегливої праці та відданості. Усе це не дається легко. Усе це вимагає вибору і зусиль. Ви вирішили боротися з ворогом, зміцнювати свободу нашої країни. Ніхто інший не може і ніколи не знатиме точно, що Ви пережили або з чим зіткнетеся в майбутньому. Це Ваша історія. Ви, як єдина нитка, уплетена в прапор свободи.

Ви важливі. Ви маєте значення. Вас цінують.

Я не можу перестати дякувати Вам за те, що Ви робите. Я знаю, що боротьба, з якою Ви стикаєтеся, забирає неймовірно багато часу й сил, і Ви робите все це для мирного неба й щасливого майбутнього. Ви боретеся за нас. Немає слів для визначення кількості мужності, сили та гідності, які Ви виявляєте. Вашу відданість завжди будуть визнавати.

Мені стає важко на серці, коли я чую про смерть військового. Кількість страху й занепокоєння, яку я відчуваю за Вас, абсолютно вражаюча. Якщо Ви коли-небудь думаєте, що про Вас забули, будь ласка, знайте, що це не так. Я молюся за Вас щоранку і щовечора, щоб Ви поверталися додому.

Тато якось сказав мені, що військовий воює, бо ненавидить те, що перед ним. Він бореться, тому що любить те, що залишив вдома. Завдяки цим надзвичайно правдивим словам мого батька я зможу впоратися. Я зможу зрозуміти. Я дуже прошу Вас, будь ласка, не здаватися. Відмовитися — це найпростіше у світі. Вам доведеться подолати багато перешкод, багато труднощів і багато сліз, які просочуються у Вашу камуфляжну форму, коли Ви прощаєтеся зі своїми коханими, батьками. Незабаром Ви повернетеся додому до своїх рідних і друзів.

Бути вільною в Україні — усе це завдяки тому, що Ви багато робите для нашої нації, щоб зберегти нас у безпеці та здоров'ї. Я завжди вдячна за цю вільну країну, у якій ми живемо. Підтримуйте свій дух і знайте, що багато людей в Україні вдячні Вам за все, що Ви робите.

Написати «Дякую!» — це маленький знак вдячності, але він так багато означає. Те, що Ви робите щодня, щоб допомогти всім українцям, є найдпотужним. Дякую Вам за все, чим Ви пожертвували, щоб служити нашій країні. Я не сприймаю свою свободу як належне, і я вдячна щодня, що є такі люди, як Ви, які ризикують своїм життям заради життя України й українців. Назавжди буду вдячна.

Нехай Бог благословить Вас і Ваших близьких миром, поки вони чекають Вашого повернення.

СОФІЯ ХУПОВЕЦЬ

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРИВІТ, НЕЗЛАМНИЙ ЗАХИСНИКУ УКРАЇНИ!

Якщо ти читаєш цього листа, то знай, що ти щаслива людина, бо ти ЖИВИЙ, а це — найголовніше!

Я не знаю хто ти, як тебе звати, я не бачила твою привітну посмішку, твоїх таких лагідних, глибоких, привабливих, але водночас сповнених болю і жалю за рідну країну очей, я не чула твого прекрасного голосу, але я дуже вдячна тобі за те, що Ти є!

Як ти? Як самопочуття? Дуже сподіваюся, що в тебе все добре. Ти напевне зараз втомлений і, можливо, часу немає читати цього листа, але знай, що ти справжній Герой. Ти взяв до рук зброю, ти з відвагою дивишся у вічі ворогу і йдеш уперед, захищаючи неньку-Україну. Ти покинув рідний дім, родину, друзів, щоб прогнати оту всю нечисть з рідного краю.

Я дуже сподіваюся, що ти маєш, що поїсти й попити, тому прошу тебе, не лілуйся — їж і пий, тобі потрібні сили, не хеґтуй своїм здоров'ям! «Одягай найтепліші штани...», піклуйся про товаришів, якщо є можливість — зателефонуй рідним, друзям. Вони чекають з нетерпінням цього дзвінка, щоб хоча б на декілька секунд почути тебе, почути твій прекрасний голос, який скаже: «У мене все добре, я живий і скоро повернуся додому з Перемогою».

Завдяки таким сміливцям, як ти, більшість людей не чує страшних пострілів, вибухів, громів гармат і живе більш-менш спокійним, але нервовим життям. Я впевнена, що скоро це все закінчиться, усі міста будуть відбудовані, усі захисники повернуться додому і все буде набагато краще, ніж було.

Можливо, так станеться, і ми колись зустрінемося в прекрасному місті Харкові й поговоримо про що-небудь мирне, поділимося думками, згадаємо про цей лист...

Посміхайся частіше, вір у себе і свої сили! Знай, ти справжній ЧОЛОВІК, ВОЇН та ГЕРОЙ!!!

Пишаємося, любимо, чекаємо! Усе буде УКРАЇНА!!!

З повагою, любов'ю і вдячністю

ДАРИНА ЧУЖЕНКОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ДОРОГІ ВОЇНИ ДЕРЖАВИ УКРАЇНА!

Свого часу великий, геніальний український поет Тарас Григорович Шевченко написав такі рядки, які сьогодні звучать пророчче:

Смійся, лютий враже!
Та не дуже, бо все гине, —
Слава не поляже;
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда
І чиї ми діти.
Наша дума, наша пісня
Не вмере, не загине.

Я бажаю Вам здоров'я і вірю, що Ви повернетесь живими у свої домівки.

Знайте: ми пишаємося Вами!

МАРІЯ ШАТАЛОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ДОРОГИЙ СОЛДАТЕ!

На жаль, я пишу тобі не зі свого рідного міста Харкова, а з Німеччини, куди разом із сім'єю ми були вимушені тікати від страшної навали. Ти обороняєш нашу державу від ворогів і не боїшся віддати своє життя заради миру в Україні. Мій батько і брат у цей важкий час також залишилися в Україні і пліч-о-пліч з тобою відвойовують честь нашої країни.

Зараз відбуваються страшні речі на нашій землі, то прошу, будь ласка, протримайся ще трохи. Справедливість скоро знову буде панувати у світі й тоді усі ті, хто винен у цих тяжких злочинах, отримають найжахливіші покарання.

Дякую за те, що тут, за кордоном тих територій, де кожен день відбуваються обстріли, діти мають можливість рости і не думати про тяжкі часи.

Спасибі за твою сміливість і відвагу, за віру в краще майбутнє. Коли хоча б на хвилинку ти захочеш скласти руки і здатися, пам'ятай: ти робиш велику справу, твоя родина й усі інші громадяни України вважають тебе Героєм. Увесь світ вважає тебе Героєм!

Ми всі молимося за тебе і твоїх побратимів, наші думки завжди з тобою. Залишайся сильним і йди вперед!

АННА ШЕРЕМЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ПРИВІТ, ВОЇНЕ!

Хоча ні, не так. Доброго дня, наш Захиснику. Як ти? Тримаєшся? Знаю, що так, уся Україна це знає. Ти сьогодні їв? А спав? А зараз де? В окопах і під ворожим прицілом, розумію, не солодко.

Захиснику, а в нас уже весна. Уявляєш? Справжня, така гарна, вона також тебе підтримує, як і всі ми. Ти повертайся швидше!

Аж не віриться, скільки днів уже війна. Чому звичайні українці повинні класти тіло і душу за бажання загарбників захопити нашу землю? Захиснику, скажи, чому? Я навчаюся на історика, але цієї простої істини не розумію. Але ти, Воїне, тримайся, ми обов'язково впораємося, як і тисячі років тому. Українці — сильний народ. А добрий ... Скільком людям ми вже допомогли. А співучий який, а працьовитий.... Ти і сам знаєш. Я пишаюся нашою нацією.

Ось що згадала, думаю треба тобі розповісти. Ще у 2014 році, коли розпочалася війна, я була маленькою, навчалася в 5 чи 6 класі, і ми завжди підтримували наших воїнів — янголів-хранителів. Я малювала їм малюнки. Можливо, ти бачив мої творіння? Так хотілося потішити, додати сил нашим захисникам. Потім збирали школою гуманітарну допомогу. Можливо, ти куштував мамине м'ясо? Ой і смачно ж вона готує!

А бувало й так (лише нікому не говори): нас забирали з уроків, найчастіше математики (так не подобалася, якщо чесно) і ми разом усі плели захисні сітки для Вас, наших оберегів. Та знаєш, минали роки, а нічого не змінилося. Усе вірилося, ось скоро кінець, скоро всі наші воїни повернуться додому, діти будуть знову гратися в дитячих садочках,

а матері не плакатимуть. Ми так вірили в це. Та ні, цей страшний день — 24 лютого 2022 року все змінив.

Ну нічого, Захиснику, ми тримаємося, чуєш? Витримаємо. Наші предки, наші діди багато стерпіли й врешті вибороли незалежність, а значить і ми зможемо!

Коли я подорослішала, то полюбила історію й почала багато читати про долю України. Дізнавалася про Голодомор, Велику Вітчизняну війну, репресії, знищення церкви, примусову депортацію та ще багато чого. Ох і натерпілася наша ненька-Україна. І в думках лише одне: «Ніколи знову. Розповідатиму учням, щоб знали історію і більше не дозволили повторити чогось подібного». Та я, Захиснику, не встигла, помилилася. Сталося гірше. Тепер це реальність. Люди жорстокі, а біль з роками забувається.

Ну ми й це пройдемо. Я пишаюся, що в нашої країни такі мужні хлопці й чоловіки. Ми впораємося. Ти не затримуйся довго на фронті, бо мати зачекалася. Ось «привіт» тобі переказує. Сумує. Та горда — син робить дуже добру справу.

Україна схиляє голову перед Вами. Ви — Герої. Справжні.

Я дякую за те, що дозволяєш мені прокидатися вранці, бачити сестру й батьків, говорити з бабусею, навчатися. Маю змогу чути, а інколи навіть бачити друзів. Просто жити. Дякую.

Завжди говорила, що треба дорожити моментом, адже більше ніколи не зможемо провести цей день так, як зараз. Потрібно цінувати кожну мить життя. Воно ж одне й не завжди залежить від нас.

Дякую, Захиснику, що ризикуєш своїм життям заради нашого.

Вірю в нашу Перемогу! Після дуже темної ночі завжди настає світанок. Знай, ми всі разом, ми — велика Україна.

Чекаємо на тебе разом з побратимами вдома.

Слава Україні!

АННА ЯВТУШЕНКО

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПРАВА

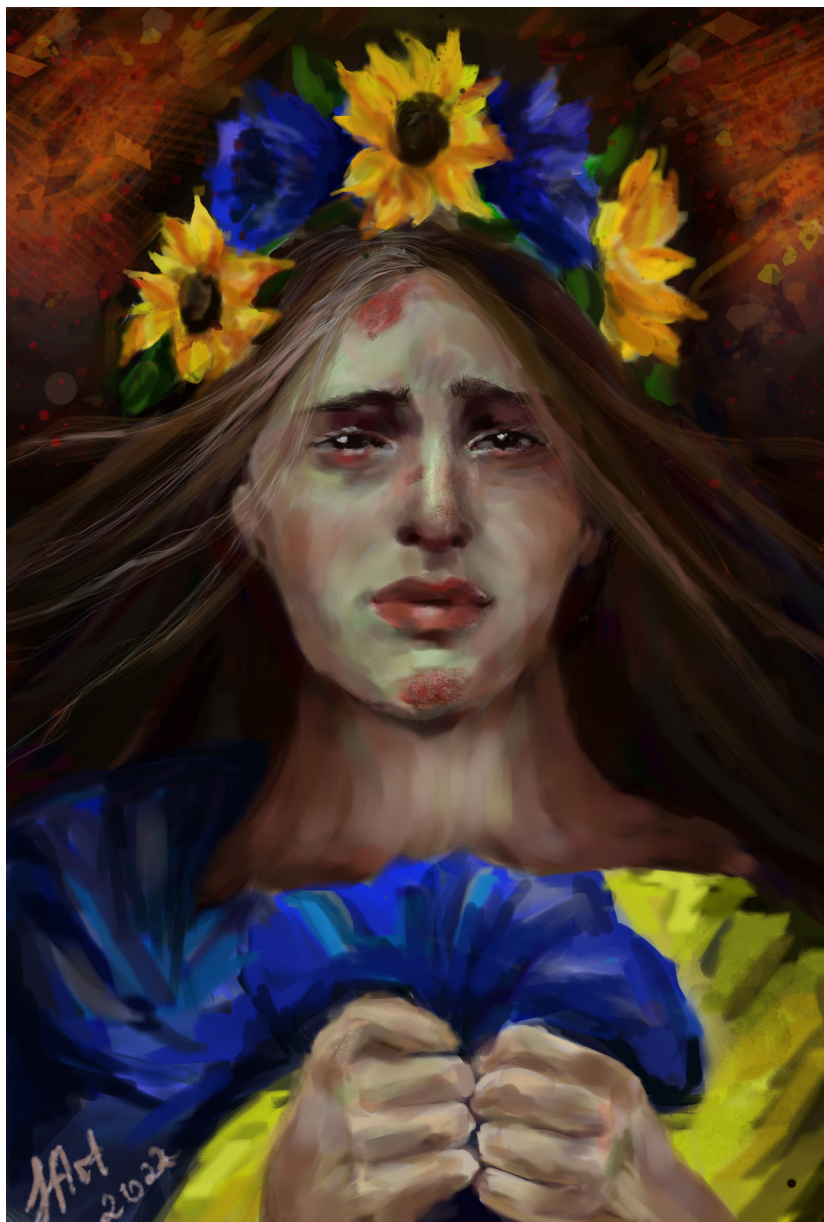
УКРАЇНКА

Ніка Нікітіна

БУЧАНСЬКА ДІВА

Дмитро Челпанов

УКРАЇНА

Анастасія Наумчук

УКРАЇНСЬКА МАДОННА

Юлія Сівіцка

МУЖНІ НАШІ ВОЇНИ, ДОБРОГО ВАМ ДНЯ ТА ЗДОРОВ'Я!

У цей непростий для нас усіх час хочу звернутися до Вас — воїнів рідної нашої України з листом великої подяки за Вашу самовіддану щоденну працю!

У цьому листі хочу завірити Вас у тому, що всі громадяни України, навіть ті, які з тих чи тих причин не воюють і не перебувають на фронті в лавах ЗСУ, знають про героїчні битви наших рідних — чийхось чоловіків, дружин, сестер, братів, синів, онуків — усіх наших військовослужбовців. Ми вдячні за Ваш подвиг, за те, що здобуваєте для нас довгоочікувану Перемогу у війні проти російського фашиста. Ми переконані, що подвиг Ваш буде закріплений у віках, і завжди майбутні покоління вшановуватимуть Вас, наших захисників!

Насамперед згадуємо легендарний полк «Азов», бійців 36-ї окремої бригади морської піхоти, Нацгвардії, поліції, Прикордонної служби, бо Ви мужньо тримали оборону в Маріуполі на заводі «Азовсталь». З 18 березня по 20 травня 2022 року Ви під шквалом артилерії, під ударами авіаційних бомб, танків, під штурмом піхоти мужньо оборонялися і знищували ворога, відтягуючи на себе значну частину його сил. Окремо відзначаємо бойових пілотів, які проривалися та постачали в наш гарнізон продукти, боеприпаси. Дяка і шана Вам!

Згадаємо початок вересня, коли Ви розпочали приголомшливе звільнення Харківської області. Контрнаступальна операція Сил оборони була настільки стрімкою, що вже

11 вересня Міністерство оборони Росії визнало, що їх армія втратила контроль над практично всією захопленою частиною регіону. Від 24 лютого 2022 року це був наймасштабніший Ваш контрнаступ!

За Харківським ударом, 9 листопада 2022 року, Ви змусили російську орду втекти з Херсона й 11 листопада Херсон разом із правобережною частиною області було повністю звільнено від загарбників. Дяка і шана Вам!

Це лише незначна частина Ваших подвигів, дорогі наші воїни, і я впевнений, що головні подвиги у Вас ще попереду й Ви обов'язково переможете, оскільки «Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава. І воля свята!» (як не згадати рядки Т. Г. Шевченка).

Усі ми зараз чекаємо на Ваш масштабний контрнаступ, який, я впевнений, стане заключним і принесе довгоочікувану Перемогу нашої дорогій Україні. І відновиться Мир у нашому домі, ворог буде повалений і засуджений за всіма Законами, а їхній лідер (не хочу навіть вимовляти прізвище цього вбивці, усі чудово знають його), буде страчений!

Бажаю Вам, дорогі наші захисники, міцного здоров'я, сили та мужності, щоб куля Вас не брала й снаряд ворога пролітав повз. І якнайшвидшого повернення всіх живими додому в День Перемоги України.

Слава Україні! — Героям Слава!

ЮРІЙ БОЙКО

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

ДОРОГІ НАШІ ВОЇНИ! НАШЕ ЖИТТЯ ПОДІЛИЛОСЯ НА «ДО» ТА «ПІСЛЯ»...

...24 лютого 2022 року. Замість дзвінка будильника ми почули звуки вибухів. Не хотілося вірити в те, що відбувається. Поки ми були вдома і намагалися зібратися з думками, першими, хто встав на захист наших життів, були наші військові. Завдяки Вам ми можемо навчатися, радіти та просто жити, дозволити собі те, що в минулому житті здавалося для нас звичайним або повсякденним.

Зараз, на жаль, постійними стали Ваші загибелі та поранення, наші захисники. Хочу звернутися до Вас — тих, хто захищає нас і нашу Батьківщину: «Ви — неймовірні! Ваша мужність, стійкість, позитив навіть у такий час вражають! Це мотивує нас боротися за кожную хвилину життя, працювати заради Перемоги. Ви щодня засвідчуєте всьому світу свій героїзм і саме завдяки Вам наша країна та її мешканці є хоробрими й нескореними попри постійні обстріли й руйнування, які несе нам країна-агресор.

Кожного дня, читаючи новини, ми відчуваємо різне: щастя — від Ваших успіхів, смуток — від втрат, але найбільше — гордість за те, що Ви в нас є, Ви боретеся за нашу свободу, за життя. Поки Ви на фронті зупиняєте ворога, захищаєте нас, ми маємо надію на світле, мирне майбутнє. Ми ніколи не зможемо повністю зрозуміти, як Вам важко і що Ви переживаєте, але сподіваюся, цей лист допоможе Вам триматися, підняти Ваш бойовий дух, щоб згодом перемогти ворога й бути поряд зі своїми рідинами, сидіти за великим столом і святкувати велику Перемогу.

Бажаю Вам, наші Воїни Світла, наснаги, міцного здоров'я і терпіння.

З вірою бажаємо, щоб кожен Герой і Героїня повернулися додому.

Бережіть себе, наші янголи-охоронці!

ЄВА ВИННИК

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЛЮБИ НАШОМУ СЕРЦЮ ВОЇНИ-ЗАХИСНИКИ!

Хочу подякувати і вклонитися Вам за те, що можу ходити своєю землею, гуляти зі своєю родиною, слухати спів пташок, бачити, як яскраво світить сонечко, спати вночі, прокидатися кожного ранку.

Дуже дякую Вам, що захищаєте нашу Україну. Завдяки Вашій мужності, хоробрості, відвазі ми можемо спати, жити, дихати свіжим повітрям, бачити і обіймати своїх рідних та близьких людей, що можу посміхатись, і хоч це й важко, займатися улюбленою справою.

Знаю, що Вам дуже важко, але я впевнена: Ви сильні й Ви все витримаєте, бо ми — українці, а це сильний і могутній народ. Якщо Ви втратите віру і будете сумніватися, згадайте, що Ви вже Герої для кожної людини, дитини, матері й батька, Ви даруєте нам життя кожного дня, кожної миті.

Бережіть себе й повертайтеся додому живими. Ваші батьки дуже на Вас чекають і моляться за Вас.

Слава Україні! Слава нації! Усе буде Україна!

ОЛЕНА ВИШНЕВСЬКА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ШАНОВНИЙ НАШ ЗАХИСНИКУ!

Пише Вам студентка 2 курсу Харківського національного педагогічного університету. Я не знаю Вашого імені та, мабуть, ніколи й не дізнаюся, але я космічно хочу Вам подякувати за те, що героїчно бороните нашу рідну неньку Україну. Сиджу зараз, думаю про Вас, любий захиснику, та навертаються сльози. Я не знаю, де Ви та як себе почуваєте, чи все добре зі здоров'ям, але я точно знаю, що Ви — наш Герой!

Для всіх ранок 24 лютого 2022 року почався однаково. Ми здригнулися від розривів російський снарядів, які прилітали на нашу землю. Але для Вас він, напевно, був особливим.

Дякую за те, що Ваші зусилля звільнити Україну від ворогів дають нам, молодому поколінню, дорогу в майбутнє. Хоча корпус нашого університету знищено тим же ворожим снарядом і можливості в ньому зараз навчатися немає, ми обов'язково відбудуємо його. Будемо там навчатися ми, наші діти, будемо навчати інших дітей. Та якби не Ви, наш захиснику, зараз про це й мови не могло бути. Я впевнена, що ми звільнимо всю територію нашої країни та швидко її відбудуємо, а влітку будемо купатися в Криму.

Ще раз велике дякую Вам за те, що даєте нам можливість жити.

Бережіть себе, наш любий Герою!

З повагою і вдячністю

ДІАНА ГІЛЕНКО

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРИВІТ, ЛЮБИЙ НЕЗНАЙОМЦЮ!

Я навіть не знаю твого імені, але такого почуття вдячності ще ніколи й ні до кого не мала. Як ти? Певно, знову в мокрих наскрізь берцях, зайнявши позицію, тримаєш оборону того самого незламного міста-фортеці. Мабуть, як завжди, знайшовши хвилинку й місце, зателефонував мамі, щоб сказати, що все спокійно, аби вона не переживала. А я сьогодні прокинулася в теплому ліжку, з'їла смачний сніданок і годину теревенила з ненькою, обговорюючи різні дівочі питання. І це все завдяки тобі. Повір, за останній рік я навчилася цінувати елементарні, на перший погляд, речі, бо усвідомлюю, що зараз ці житейські дрібнички варті твоїх поту і крові, надлюдських зусиль і навіть життя твоїх побратимів.

Прошу тебе, козаче, будь обережним, бережи себе! Ти дуже потрібний мамі, татові, брату, дружині, донечці, синочку. Знаю, що в першу чергу ти там заради них, задля їхнього світлого майбутнього у вільній та незалежній країні. Думаю, що в кишеньці ти точно маєш світлину своїх діток і після важкого бою, глянувши на них, віднаходиш сили бути міцним і надалі. Вони — твоя особлива суперсила. До речі, про суперсилу. Не дарма ж кажуть, що ти й твої побратими — надлюди, ніби зі сталі. Ви вразили весь світ міццю, незламністю, нескореністю й волею до перемоги. Тому будь певен, герої Marvel уже давно відійшли для нас усіх на другий план. Ви показали, хто такі справжні відважні люди.

Можливо, ти ще не усвідомлюєш того, що саме тобі випало бути одним із творців світової історії. Це надскладна місія, яку ти з упевнено піднятою головою виконуєш. Гідно виконуєш! Чи реально знищити зло? Я не маю жодних сумнівів. Ти з хлопцями подарував українцям нову й особливу

віру — віру в ЗСУ. Ти довів, що нам нічого боятися, поки ви, наші захисники, там, на передовій, у кількох метрах від ворога, б'єтеся щосили. У кожній молитві я прошу Бога, щоб беріг тебе, мого земного янгола-охоронця. Молю, щоб Він вів тебе лише безпечними шляхами, дарував тобі силу, мудрість, безстрашність і мужність у бою.

Я пишу цього листа, поки сиджу в мальовничому парку. На папері з'являються слова саме українською мовою й саме завдяки тобі — тому воїнові, який перебуває в окопі й кожної секунди ризикує своїм життям, даруючи мені спокій і мирне небо над головою. Можливо, ми з тобою ніколи й не зустрінемося і я так і не дізнаюся твого імені. Але знай, що я безмежно вдячна за кожну краплину крові, яку ти пролив, за кожен мозоль від автомата на твоїх руках, за всі твої безсонні ночі.

І головне, за твій вибір — стати на захист свого народу.

*З повагою до тебе
маленька громадянка великої країни*

СОФІЯ ДУЛЬСЬКА

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ПРИВІТ, СОЛДАТИ, ПРИВІТ, РІДНІ...

Як Ви? Де Ви? Що Ви відчуваєте? Ми знаємо, що Вам тяжко, але Ви зможете, я вірю в це. Уся країна вірить і мріє, а Ви — втілення нашої мрії. Дякую, що Ви не зламалися в такий важкий час і стали на захист нашої країни. Любі захисники і захисниці, дякую за те, що захищаєте мене та інших людей і ризикуєте своїм життям заради нас усіх. Ви — наші Янголи-охоронці, які боронять нас від зла. Бажаю Вам міцних сил і незламної віри, сміливих ідей і добрих надій, упевнених планів й обов'язкової удачі, якнайшвидше перемогти ворога. Тож зичу незгасного оптимізму й відмінного виконання всіх поставлених завдань, міцного здоров'я, швидшого повернення додому! Тут Вас чекає сім'я, яка дуже за Вами сумує...

Ви — наша надія, боріться за країну, за нашу спільну Перемогу, а ми забезпечимо Вам надійний тил. Ми мріємо, що невдовзі всі захисники повернуться в рідні обійми. Велика шана і слава Вам, любі. Дякую за те, що твердо тримаєте позиції та відбиваєте напади ворогів, щоб ми могли жити, навчатися, працювати. Ви гідно несете високе звання захисників і захисниць України! Ви даєте нам надію, що настануть кращі часи для нашої неньки України.

Уся Україна пишається Вами й Вашою відвагою, силою, витримкою і професіоналізмом. Я Вам дуже вдячна за те, що Ви захищаєте нашу Батьківщину!

Бережіть себе, будь ласка, бережіть... Повертайтеся, дорогі, живими, будь ласка... Дякую за те, що ВИ є, завдяки цьому є і ми.

ЄЛИЗАВЕТА ЗАКОПАЙЛО

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ДОРОГІ НАШІ ЗАХИСНИКИ!

У цьому листі я хочу висловити Вам подяку за те, що Ви захищаєте нашу Україну, за Вашу мужність, сміливість, витривалість, силу та патріотизм. Дякую Вам за те, що Ви бороните кордони нашої країни, обстоюєте її інтереси, робите все можливе, щоб нинішнє покоління жило в мирній, вільній, квітучій, незламній і по-справжньому європейській країні.

Початок 2022 року... Ми всі жили звичайним життям і навіть не підозрювали, що миттєво воно може поділитися на «до» та «після». Я навчалася в 11 класі, готувалася до випускного. Як і кожна дівчинка, мріяла одягнути вечірню сукню, станцювати випускний вальс та зустріти світанок. Але всі ці плани обірвалися... Почалася жорстока, безжалісна війна. Та попри все, саме завдяки Вам усі ці мрії все ж здійснилися. Ми відсвяткували свій випускний, зустріли світанок, і зараз я вже навчаюся в університеті.

Слова вдячності для Вас — це найменше, що ми можемо зробити. Завдяки вашій мужності, хоробрості й відвазі ми маємо змогу жити, бачити й обіймати своїх рідних та близьких людей, хоч іноді й важко, але посміхатися. Особисто ми не знайомі, але всі ми хвилюємося за Вас, як за своїх рідних. Ми дякуємо Вам за те, що Ви захищаєте нас і нашу країну. Дякуємо за мирні світанки, за те, що бороните нас від куль й оберігаєте наш спокій. Тільки завдяки Вам ми можемо жити, навчатися та працювати. Знайте, ми віримо у Вас. Ви — наші Герої! Будь ласка, бережіть себе та повертайтеся живими з Перемогою!

З повагою і вдячністю

АННА ЗАЛІСЬКА

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ДОБРИЙ ДЕНЬ, НЕВІДОМИЙ МЕНІ СОЛДАТЕ!

Ми з тобою не знайомі й ніколи не бачилися в реальному житті, але ти мені не байдужий. Я не знаю, хто ти, звідки ти, з ким ти, де ти, як ти, але я впевнена, що ти не сам, а з побратимами, які допоможуть та підтримають тебе в будь-якій ситуації.

Ти, напевне, зараз десь в окопі в гарячій точці, ти борешся з ворогом, ти захищаєш свою родину і тисячі родин українців. Я вірю, що ти повернешся додому до своєї сім'ї, до коханої людини, до дітей цілим та неушкодженим. Я дякую тобі за те, що ти в нас є, за те, що ти нас захищаєш, не покидаєш, не здаєшся. Я хочу сказати, що ти — справжній Герой. Ти наш Янгол-охоронець, Супергерой, захисник, друг... Ми всі пишаємося тобою!

Кожного дня, дякуючи тобі, ми маємо змогу прокидатися у своїх ліжечках. Я з початку війни нікуди не виїжджала, адже не можу так просто покинути свій дім, своїх друзів, свої спогади і свою рідну землю. Моя вдячність безкінечна і не має кордонів, адже дякуючи тобі, я маю можливість жити. Твоїй мужності немає меж! Кожного дня, ризикуючи своїм життям, ти рятуєш тисячі життів. Я розумію, що тобі там важко й страшно, через це в мене за тебе болять серце та душа.

24 лютого 2022 року я прокинулася від новини: «Іра! Війна!». Потім почула вибухи, а зі сторони Харкова виднілося червоне небо. Я живу далеко від міста Харкова, але було дуже страшно. Кожні пів години читала новини. Боялася, що вони дістануться і до нас... На щастя, усе обійшлося, і я сподіваюся, що не дістануться. Адже ти і твої побратими зібрали всю свою волю в кулак і пішли захищати нас.

Я ніколи не замислювалася над тим, що таке життя і наскільки воно важливе. Тільки після сьогоднішніх подій зрозуміла, що життя — це те, що потрібно берегти понад усе! Хочу побажати тобі міцного здоров'я, терпіння, сили волі... Ми всі сподіваємося, що дуже скоро настане Мир. Ми переможемо!

Повертайся здоровим та живим, ми з нетерпінням чекаємо.

Я вдячна тобі й усім, хто зараз боронить нашу землю!

Скільки би я не писала слово «дякую», цього ніколи не буде достатньо.

ІРИНА КЕЛЕБЕРДА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ДОБРОГО ДНЯ, ДОРОГІ МОЇ ЗАХИСНИКИ!

Хочу висловити Вам свою щирість та підтримку в такий тяжкий і одночасно важливий період у житті всього українського народу. За весь час воєнного вторгнення на територію України саме Ви досягнули весь жах війни. Ви знайшли в собі сили та мужність відстоювати національні інтереси своєї країни — це найбільш переконливий прояв патріотизму!

24 лютого 2022 року для кожного з нас стало днем, який спричинив колосальні зміни в усіх життєвих вимірах. Саме цей день показав нам, хто є хто, і перевернув життя кожного українця догори дригом. Усі, хто попри страх (який є небажаним, але цілком природним для людини) пішли на захист своєї країни і виборюють свободу для всієї нації, — є Героями!

Війна породжує руйнування, страждання та загибель, і найперші, хто на собі все це відчуває, — військові. На жаль, ми зіткнулися з реальною війною, не на екранах кінотеатрів. Звуки вибухів лунають не з колонок, а зі справжньої бойової зброї; спалахи вогню в нічному небі не є спецефектом бойовика. Війна є випробуванням для всіх. Дуже шкода, що у XXI столітті Україна повинна доводити своє право на існування й незалежність у такий жорстокий спосіб, але ми із цим нічого не можемо зробити, нам не дали право вибору. Воєнний конфлікт з агресором породжує загрозу для життя та здоров'я людей, тож гарантування безпеки нації є однією з головних функцій держави.

Ваша робота є найтяжчою у світі, адже військові зобов'язані захищати свою країну та громадян, а це часто вимагає від Вас великої жертвості та напруження. Однак Ви не втрачаєте почуття гумору, навіть попри важке фізичне

й психологічне навантаження, довготривале перебування в складних та екстремальних умовах, жорстокі правила, дисципліну, яка вимагає підпорядкування й виконання розпоряджень без запитань. Ви тривалий час перебуваєте далеко від родини, друзів і близьких, а засоби зв'язку зазвичай обмежені. Та все одно Ви продовжуєте боротися за них і за нас. Ви готові віддати за нас життя. Від усвідомлення цього факту хочеться зробити все, що в моїх силах, аби наближити нашу Перемогу.

Бажаю Вам та Вашим побратимам повернутися додому здоровими та неушкодженими!!! Знайте, що Вами пишаються, Вами захоплюються, Вам співчують та допомагають, тому Ви не одні стоїте за честь України!

Ви — це зразок незламності! Так, нам усе ще може бути темно, гучно й складно, але нам точно вже ніколи не буде страшно або соромно, тому що Ви даєте гідний опір злу, а отже й Перемога вже не за горами!

АНАСТАСІЯ ЛАВРИНЕНКО

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПРАВА

ХОЧУ ПОДЯКУВАТИ ВАМ, НАШІ ВОЇНИ, ЗА ТЕ, ЩО ВИ ГІДНО БОРОНИТЕ НАШУ КРАЇНУ!

Кожен українець виражає Вам велику вдячність за Вашу сміливість.

Ваші зусилля, дисципліна та самовідданість не тільки гарантують нашу безпеку, а й надихають.

Ми глибоко поважаємо кожного з Вас за Вашу готовність ризикувати своїм життям для захисту свободи та незалежності українського народу.

Усі разом і спільними зусиллями ми теж допомагаємо побороти ворога. Але, безперечно, Ви демонструєте вищі якості хоробрості, сили духу та відданості нашій країні.

Ми усвідомлюємо, наскільки важливе Ваше служіння для нашої нації і як воно впливає на життя кожного українця. Завдяки Вашій службі ми можемо почуватися безпечно та вільно, знаючи, що Ви, наші Воїни, завжди на варті миру й безпеки. Розуміємо, що без Вас наша свобода була б у серйозній загрозі.

Завжди будемо пишатися нашими Героями та пам'ятати їх.

Ми сподіваємося, що наша Перемога вже не за горами, і всі скоро повернуться до своїх домівок та родин.

Слава Україні! Героям Слава!

Україна понад усе!

АРИНА ЛУЦЕНКО

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ І ПОВЕДІНКОВИХ НАУК

ШАНОВНІ ВІЙСЬКОВІ!

Хочу висловити свою вдячність та повагу до Вашої сміливості, самовідданості в захисті України. Ваша мужність і героїзм є прикладом для всіх українців, Ваші зусилля та жертви не мають собі рівних. Ви стоїте на передній лінії фронту, щоб зберегти незалежність нашої країни і безпеку в межах її кордону, щоб не дозволити забрати загарбникам світле й мирне майбутнє в українських синів та доньок.

Я не можу навіть уявити труднощі, перед якими Ви постаєте на передовій, але Ваші відвага та вірність героїчному поклику свідчать про велику силу духу й міць характеру. Українці щодня, щогодини, щохвилини дізнаються про те, як Ви воюєте за Україну, як віддаєте своє життя за неї, не роздумуючи жодної секунди: «А чи це того варте?», адже кожен з Вас одразу відповість: «Варте».

Я розумію, як важко Вам доводиться боротися з агресором, який прагне знищити нашу країну та загострити конфлікт. Проте Ваша сила, відвага і мужність допомагають зберігати нашу країну цілою та міцною.

Хочу висловити Вам свою щирі вдячність за те, що Ви забезпечуєте наше спокійне життя й безпеку країни. Я ціную Ваші зусилля та жертви, які Ви робите щодня для того, щоб ми могли насолоджуватися мирним життям. Щоб діти продовжували відвідувати дитячі садки та школи, а студенти — університети. Щоб підлітки зустрічалися теплими весняними й літніми днями й гарно проводили час. Щоб дорослі мали змогу виїжджати на роботу, заробляючи кошти для власних і сімейних потреб, а на вихідних зустрічалися з друзями. Адже найчастіше, що Ви кажете своїм рідним та близьким: «Продовжуйте жити. Ми тут, на фронті, воюємо не задля того, щоб Ви плакали, а задля того, щоб Ви продовжували радіти життю». І українці намагаються

жити. Сміятися, гуляти, відпочивати з друзями. Проте кожна сирена, кожен вибух біля наших будинків змушують нас хвилюватися за Вашу безпеку на передовій.

Бажаю Вам міцного здоров'я, сили та витримки у виконанні Вашої найдостойнішої місії. Нехай Ваша мужність, вірність поклику завжди будуть нагороджені. Ваші зусилля не мають собі рівних, і ми завжди будемо пам'ятати про Ваш внесок у захист нашої країни.

Закінчити цього листа вдячності я б хотіла своїм віршем, який я написала у грудні 2022 року, сидячи в темряві в Харківській області. Сподіваюся, він сподобається Вам, а також надасть неабиякої сили та мотивації продовжувати захищати нашу землю від загарбників!

Якою б холодною не була зима,
Ми вистоїм. Виборем. Відвоюєм.
Настане мир. І зникне та пільма,
Що в серці кожного із нас існує.

І після довгих місяців страждань,
І після днів у темряві, без світла,
Годин важких, нестерпних мук, переживань,
Хвилин без здатності вдихнути повітря.

Ми переможемо. Настане тиша й спокій,
Якими б зараз не були часи,
Наповнені ненавистю, жорстокі, —
Бо йде весна завжди після зими!

З великою повагою до Вас

КАТЕРИНА МОРОЗ

УКРАЇНСЬКИЙ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІМ. Г. Ф. КВІТКИ-ОСНОВ'ЯНЕНКА

ДОРОГІ СОЛДАТИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ, Я ВДЯЧНА ВАМ!

У мене не вистачає слів, щоб повністю передати свою вдячність цим листом, але я буду намагатися...

Ви — наші Герої! У цей тяжкий час Ви бороните нашу Україну, її незалежність і волю. Вашою мужністю, стійкістю та силою пишається весь український народ. Я бачу в новинах ситуацію на фронті та уявляю, як Вам важко; ці страшні сцени наче з фільму. Але така реальна картина нашого життя 2023 року. Я вдячна Вам за кожен свій новий ранок, за можливість навчатися, бачити рідних і друзів, за те, що я українка!

Не буває такого дня, щоб я не говорила Вам: «Дякую»! За те, що Ви просто є в нас! Я намагаюся допомагати Вам, щотижня надсилаю донати, які потім збираються в досить велику суму. Навіть 5, 10, 100 гривень можуть врятувати Вам життя і покращити ситуацію на передових позиціях. Більшість українців це розуміють, тому допомагають, як можуть. Але ніякі гроші не коштують Вашого життя, тому беріжіть себе, будь ласка.

Я хочу побажати Вам витримки, щоб здолати все те зло і якнайшвидше повернутися до мирного життя. Адже кожного з Вас вдома чекають батьки, дружина, діти, друзі, і вони Вами пишаються. Ви — наша сила нації! Повертайтеся живими, ми завжди будемо на Вас чекати.

Упевнена, що зовсім скоро буде наша Перемога! Ціна Перемоги дуже висока, бо вимірюється життям кожного, хто пішов до лав ЗСУ. Дуже гірко й боляче, коли з життя йдуть

наші воїни. І все це заради кращого й гідного майбутнього інших українців.

Ми завжди будемо пам'ятати, яка ціна нашого кожного нового ранку.

Ми молимося за Вас! Дякую Вам за все!

Слава Україні! Героям Слава!

ОЛЕКСАНДРА МУДРЕВСЬКА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ВІТАЮ, МІЙ РІДНИЙ, ЛЮБИЙ ВОЇНЕ!

Сьогодні починаю писати цього листа з посмішкою на обличчі, бо завжди посміхаюся, коли думаю про тебе. З особливою любов'ю і теплотою згадую кожен раз, коли ти говорив, що в мене гарна посмішка, а я пручалася й говорила, що вона звичайна, як і в інших жінок.

Знаєш, інколи виявляється, що найважче дякувати тому, хто дає тобі можливість жити вільно, жити в тій країні, яку тиобираєш свідомо, радіти простим буденним речам. І навіть здається, що немає сенсу дякувати, бо все очевидно... Очевидно, що за своє спокійне життя й можливість спати в теплому ліжку я завдячую тобі, твоїм побратимам, тим, хто став на захист наших кордонів, коли це було потрібно.

Але я не втомлююся дякувати, тому хочу, щоб ти ще раз прочитав: «Я вдячна!» Вдячна за те, що Ви робите кожного дня для захисту України, вдячна за кожен світанок, який зустрічаю в теплій ковдрі з горнятком кави на своєму балконі, за те, що маю змогу працювати і спілкуватися з друзями. Не вистачає тільки спілкування з тобою, і я не жаліюся, бо знаю, що тобі важче, хоча ти в цьому ніколи не зізнаєшся. І я буду дуже щаслива, якщо дізнаюся, що ти хоч трошки посміхнувся, читаючи мої «паперові обійми». Хоча б такі... Мене тішить думка, що ти це читатимеш. Пишу — і здається: ти поруч, чуєш всі мої думки, і на душі стає тепліше від цих відчуттів.

Останнім часом багато працюю, боюся чогось не встигнути. Сьогодні під час уроку історії мій улюблений 6-А спитав: «Чи напишуть про цю війну в книжках?» Я схвально посміхнулася. Вірю в них, вірю як ніколи в те, що саме вони — ті самі розбудовники світлого майбутнього. Поки ти борешся за те, щоб вони жили у вільній, незалежній, цілісній

Україні, я навчаю їх любити цю країну та цінувати те, якою ціною здобувається свобода. Відрапортувала тобі, так би мовити: «Тримаю освітній фронт, пане офіцере!»

Пам'ятаєш, яким халамидником був наш песик Джоні? Тепер ми вже вивчили цілих три команди! Такий дисциплінований хлопчик став, завжди захищає мене, дуже сердиться та ревнує, якщо я спілкуюся надворі з кимось. Джонька сумує за тобою. Коли відчиняються вхідні двері, біжить галопом, щоб перевірити, чи немає там тебе, а впевнившись у твоїй відсутності, розчаровано йде у своє ліжечко.

Я також сумую за тобою... Не вистачає наших розмов, які починалися нескінченністю Всесвіту та закінчувались обговоренням планів на майбутнє. Мені дуже прикро, що обставини склалися саме так. Уже не читаю новини, моторошно... З усіх пабліків одне: «окупанти наносять удари», «під завалами залишаються тіла», «найзапекліші бої». Але мені не страшно, мене переповнює біль за кожне зруйноване чи відібране життя, поєднаний із ненавистю до ворогів. Іноді пишу вірші:

Мені болить життя в моїй країні,
Рубцем на серці втрата запеклась,
Ідуть бої нестерпні в Україні,
Та незалежна, вільна — не здалась.

Вірю в Перемогу, бо ти мене захищаєш. Часто засмучуюсь, але не плачу, бо ти сказав триматися... І я тримаюся й чекаю тебе додому з Перемогою. Хочу, щоб ти знав, що на тебе чекають, тобі є куди й до кого повертатися та є на кого покластися в тяжкий час лікування душі й тіла.

Звичайно, я не вмію вправно керувати джавелінами і байрактами, хоча, може, ти мене і навчив би колись, але я

готова підставити своє надійне плече в час, коли тобі буде це потрібно, так само, як ти прикриваєш мене зараз своїми мужніми плечима і спиною.

Після Перемоги змінемо ролі — і на передовій буду вже я. Пам'ятай, ти завжди матимеш місце в моєму серці. І я гадаю, що вже назавжди в серцях кожного українця закарбувалися Ваші подвиги. Знаю, що ти не любиш, коли я називаю військову службу подвигом, але це так, і тобі доведеться із цим змиритися. Ми пам'ятатимемо подвиги кожного, хто повернеться додому зі щитом, і кожного, кого повернули додому на щиті. Я не могла про це не написати. Сьогодні, як ніколи, слова мого листа розливаються по паперу, наче весняна річка виходить із берегів.

Світла пам'ять кожному полеглому за Батьківщину Герою!

Слава Україні! Героям Слава!

ДАР'Я НОЗДРАЧОВА

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

УКРАЇНСЬКОМУ ВОЇНУ

Зараз у моєму рідному місті весна, весна 2023 року, яка прийшла незалежно від подій та обставин. Зараз уже вечір і на вулиці крапає дощ, я вдома разом зі своїми трьома дітьми. Діти граються, а я пишу листа незнайомцю, якого я безмежно поважаю; неймовірно мужньому, відчайдушно сміливому, найбільш прекрасному на світі — українському воїну, захисникові мирних людей, який у цей час несе свою варту, боронить життя простих українських людей.

Саме йому я й пишу листа. Мій незнайомий друже, саме друже, бо навіть не підозрюючи про моє існування, ти вже більше року мій друг, ангел-охоронець моїх дітей, моїх батьків, моїх вихованців, охоронець мого спокою, моїх надій, мого маленького щастя.

Саме про тебе мої молитви до Бога, саме про тебе, мій невідомий Герою. У будь-які складні хвилини я притискаю до серця своїх маленьких дітей, але я постійно пам'ятаю про тебе, про твій подвиг, про твою сміливість. Мені здається, що ти міг би бути моїм сином, бо моєму синові скоро виповниться вісімнадцять років, і саме тому я огортаю тебе навіть на відстані своєю материнською молитвою. І немає на світі молитви гарячішої за материнську, і нехай сльози застилають мені очі, я все одно буду постійно просити Бога, щоб він дарував тобі життя. Дарував, бо ти гідний цього.

Ти найкращий у світі. Ти можеш пригорнути дитину, заспокоїти жінку, подарувати надію материнському серцю. Ти можеш усе, і саме це робить тебе переможцем. Ти переможеш, бо за тобою правда, ти захищаєш свою Батьківщину. Ти потрібен українському народові.

Я з безмежною вдячністю пишу тобі ці слова, невідомий воїне. Я люблю тебе, я пишаюся тобою. Я на колінах дякую

тобі за збережене життя своїх дітей, за надану їм можливість проживати своє життя у рідному місті, у колі близьких друзів та найулюбленіших родичів.

Дякую тобі, український солдате! Своїм подвигом ти зміг висушити мої сльози, зміг подарувати надію на найкраще, а ще ти дозволив загартуватися в моєму серці якомусь міцному, сталевому стрижню, за який тримається в моїй душі віра в Перемогу та віра в міць та вдачу наших військових.

Дякую тобі, незнайомий лицарю, та бажаю тобі міцного здоров'я, вдалих перемог та звичайного людського щастя. Нехай Бог подарує тобі можливість обійняти дружину, взяти на руки власних дітей та заспокоїти рідну матір.

Будь щасливим і непереможним задля щастя українських дітей, задля материнської посмішки, задля величі нашої Батьківщини та задля миру на землі. Будь самим собою, бо ти саме такий і є — сміливий, мужній, хоробрий та непереможний. Ти — гідний син українського народу, нащадок козаків, мій незнайомий друже!

Усього найкращого тобі, мужній воїне!

Дякую тобі за все!

ВІКТОРІЯ ПОЛІВАНОВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ВАЖКО ПІДІБРАТИ СЛОВА...

...бо їх, мабуть, замало... Не досить слів вдячності, захоплення, підтримки...

Воїне, любий. Я пишу цього листа й не можу стримати сліз. Десь там, разом з Тобою, знаходиться мій хрещений, і я кожен день молюся й чекаю на дзвінок. Чекаю вже шостий місяць, але вірю... ВІРЮ І МОЛЮСЯ! Молюся за кожного з Вас. За Ваше здоров'я, неушкодженість, мужність, міцність та незламність духу, за витривалість, мудрість, за щасливе повернення додому, за Перемогу. Ви представляєте найкращих із нас — вільних людей, які протистоять гнобленню. Ніхто з Вас не просив цієї реальності, але всі Ви піднялися на заклик стати символом свободи!

Я знаю, наскільки Тобі зараз важко знаходитися там, де поряд немає рідних та близьких серцю людей. Та я хочу, щоб Ти знав, кожен з нас — Твоя родина, бо хто може бути ріднішим за людину, яка так бережливо стереже мій сон...

Мені боляче... Боляче від того, що все, чим я можу Тобі допомогти, — це бути Твоєю підтримкою тут, у місті, де, дякуючи Твоєму старанню, не впала сьогодні крилата ракета... Ти не лише воїн, Ти ангел-охоронець кожного українця! Ти світло у світі, що стає темнішим. Ти надія проти тиранії. Ти скеля, що розриває течію потоку і зупиняє хвилю агресії.

Я знаю, що Ти втомлений. Я знаю, як Ти хочеш додому. Я Тебе чекаю. Ми всі Тебе чекаємо. Вдома, де цвіте калина і пахне бузок.

Ми обов'язково переможемо! Ти повернешся додому. На Тебе дивитимуться тисячі вдячних очей, і сотні людей захочуть Тебе обійняти. Серед них буду і я, щоб розділити радість Перемоги і біль втрат, ціною яких вона досягалася.

Наша Україна розквітне, дякуючи Тобі, бо зараз Ти твориш міцний її фундамент. Ціною Твоїх жертв і жертв Твоїх побратимів гартується наша незламність. Дякуючи Тобі, більше ніхто не поставить під питання майбутнє України!

Ти — справжній, щирий, сильний. Я в Тебе вірю. Я Тобою пишаюся. Я Тебе люблю.

Ти — міць. Ти — сталь. Ти — шлях до Перемоги.

Бережи себе! Слава Україні! Героям Слава!

КРІСТІНА ПОВОЛЯКО

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧОЇ, СПЕЦІАЛЬНОЇ
І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТИ

ВІТАЮ, ВОЇНЕ!

Ось уже другий рік, як ти захищаєш нашу державу. До сих пір не можу в це повірити, що ми не бачилися так довго. Я навіть не знаю, з чого почати свого листа, адже за цей час так багато змінилося. І хоча час швидко минає, для мене все зупинилося 24 лютого 2022. З кожним днем зростає кількість жертв, сумні новини не закінчуються, а українці продовжують спілкуватися репліками: «Як ти, у безпеці?», на що отримують відповіді: «Так, але не знаю, чи надовго».

І все ж віра і надія в нашу Перемогу зростає з кожним днем, так само, як і любов до своєї неньки-України! Мені не потрібно нічого, окрім вільної держави, мирного неба над головою. Я дякую тобі за кожен день, поки ми можемо спати спокійно, за те, що ти захищаєш нас. Пишаюся називати себе українкою, адже знаю, що одного дня ми проголосимо: «Перемога!» І це лише питання часу. Нас підтримує весь світ, а я підтримую особисто тебе, пам'ятай про це. Темряву завжди змінює світанок, тож і ми будемо змінювати Україну на краще! Ми — сильна нація, нездоланна!

Слухаючи українські пісні, згадуючи все хороше, що було в мене, у всіх українців до цієї клятої війни, хочеться плакати. Але ми витримаємо!

Я бажаю тобі міцного здоров'я, Божого благословення, великої сили витримати всі випробування війни морально й фізично. Розумію, що це важко, але ти зможеш! Я сподіваюся, що ти докладеш усіх зусиль для нашої Перемоги над ворогом! Вірю, що ти подаруєш можливість жити спокійно й щасливо нашій Україні. Ми всі на тебе чекаємо, любимо тебе, пишаємося твоєю силою, мужністю, сміливістю! Ми молимося за тебе щодня й щохвилини. Усе буде Україна!

ДІАНА ПЕГЛІВАНЯН

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ШАНОВНІ ВОЇНИ!

Пишу Вам у дуже важкий і складний для нашої країни час. Під час війни наша Україна стала бастіоном мужніх людей: таких підрозділів я ще не бачила! Наш народ на чолі з Вами — найсильніший, єдиний і сильний! Тримайтеся, наші захисники! Світло завжди перемагає темряву. Також ми переможемо зло і темряву, яка прийшла з рф.

Українська армія — це серце українського народу, який бореться за свободу. Разом — ми непереможна сила. Ми пам'ятаємо всіх українських солдатів і офіцерів, які захищали нашу країну — живих і полеглих. Дякуємо, що не боїтеся воювати за нашу Батьківщину — Україну. Наше покоління пишається тим, що має таких героїв, як Ви, які захищатимуть Україну до кінця. Наш дух ніхто не зламає та не переможе! Ви єдині, хто може звільнити нашу землю від окупантів, які безжалісно знущаються над нашими сім'ями, людьми, навіть маленькими дітьми, які тільки з'явилися на світ і хочуть мати світле майбутнє. Тільки Ви здатні обороняти нас і наші землі, так як ніхто інший цього не зробить заради єдиної держави!

Шановні Герої України, бажаю Вам стійкості в боротьбі з нашим спільним ворогом. Дякую за спокійний сон, за те, що можу бачити й обіймати своїх рідних та близьких, що можу посміхатися, хоч і важко, займатися улюбленою справою та молитися за Вас. Якщо втратите віру й надію, згадайте, що Ви вже ГЕРОЇ для кожної дитини, якій даруєте життя щодня.

Бережіть себе та повертайтеся живими! Ваші родини моляться за Вас і чекають на Ваше повернення, а я приєднуюся до них. Слава Україні! Слава нації! Усе буде Україна!

АНАСТАСІЯ РУБАН

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

* * *

У своєму листі я хочу подякувати не тільки українським військовим, але й працівникам електричної мережі, які не дають «погаснути всій Україні».

Перш за все, шановні *українські військові*. Я хочу висловити свою найщирішу подяку за Вашу мужність та відвагу. Ви перебуваєте на передовій, де кожен день стикаєтеся з величезними викликами та загрозами, щоб захистити нашу Україну. Ваша міцна воля та відданість надихає всіх українців. Ми пишаємося Вами й віримо, що Ви здатні протистояти будь-яким викликам та небезпекам. Ви — Герої нашої країни, Ваші подвиги будуть вписані в історію. Бажаю Вам міцного здоров'я, наснаги та успіхів у Ваших майбутніх подвигах. Нехай Бог благословляє Вас та нашу Україну!

Наступні герої, шановні *працівники електричної мережі*, перебувають у тилу, але виконують не менш важливу роботу. Я хочу висловити свою вдячність за важливу справу, яку Ви робите в тилу й завдяки якій ми можемо зберігати світло в будинку, не втрачати зв'язок з навколишнім світом. Ви щодня плідно працюєте, щоб забезпечити нас електроенергією в будь-який час дня і ночі. Ваша робота незамінна, особливо в цю складну пору, адже Ви забезпечуєте стабільність постачання електроенергії для нашого комфорту й безпеки. Ви — Герої, які не потраплять в історію. І навіть попри це Ви виконуєте важливу роботу — подаєте в наші будинки електрику, без якої складно уявити сучасний світ. Тож ще раз дякую Вам за вашу надзвичайну працю, Ви заслуговуєте на нашу вдячність за все, що Ви робите.

Бажаю всім вам міцного здоров'я та успіхів!

Усе буде Україна!

ФЕДІР СИДОРЕНКО

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ШАНОВНІ ВОЛОНТЕРИ!

ПИШУ ВАМ З ВЕЛИКОЮ ВДЯЧНІСТЮ.

Зараз Ви тримаєте не менш важливий фронт і саме завдяки такому надійному тилу наші військові можуть давати достойну відсіч ворогу, а цивільні повноцінно жити у воєнних реаліях. Також Ви є життєво необхідними мостами, що поєднують мирних жителів, які хочуть зробити свій внесок у Перемогу, з нашими захисниками. Здається, на перший погляд, що ця функція не посильна для звичайних людей. До 24 лютого 2022 року Ви були вчителями та психологами, айтішниками та кухарами, режисерами та дизайнерами, а зараз Ви стали справжніми супергероями для кожного українця.

Волонтерський рух є настільки різноманітним, навіть здається, що немає тієї сфери життя, де б нас не рятували волонтери. Ви забезпечуєте реабілітацію й протезування, шукаєте й доправляєте все, що може бути потрібним для передової, надаєте психологічну допомогу, допомагаєте військовим, які повернулися з полону, і тим людям, що були змушені залишити свої домівки. Ви доставляєте гуманітарну допомогу та евакуюєте цивільних та тварин у найнебезпечніших місцях, ризикуючи своїм життям, щоб врятувати інших.

Вражають Ваші героїзм і здатність до самопожертви. Ваш подвиг, Ваш неоціненний внесок у майбутнє України ніколи не буде забутий, бо без Вас складно уявити наші успіхи на фронті й у громадянському житті. Ви стали надійним міцним плечем для, без перебільшення, усієї країни: військовим, яким на початку повномасштабного вторгнення не вистачало амуніції; маленьким дітям, у яких війна забрала батьків; переселенцям у кожному куточку України

та біженцям, які вимушені були покинути Україну, адаптуватися до реалій нового складного життя; допомагали пораненим і здавали кров людям, які опинилися під завалами.

Ви особливі, тому що маєте здатність знаходити будь-що за короткий проміжок часу та за будь-яких умов.

Отже, Ви, наші волонтери, довели, що немає нічого неможливого. Адже навіть в темні часи можуть народжуватися світлі люди.

Дякуємо Вам!

ЯРОСЛАВА УКРАЇНЦЕВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЛИСТ НЕВІДОМОМУ СОЛДАТУ

Добрий день, дорогий солдате! Хоч ми і не знайомі, але я вирішила написати тобі листа. Мені хочеться тебе підтримати, адже я розумію, яка нелегка твоя служба. Ти знаходишся за тисячу кілометрів від рідної домівки, від батьків, від сім'ї і друзів. Кожен день тобі смерть зазирає у вічі, ти терпиш холод, непогоду, голод; ти не висипаєшся, бо не завжди вдається поспати; ти хворієш і не можеш навіть полікуватися. Але ти тримайся, адже твої рідні і всі ми за тебе тривожимся, ми всі з тобою і всіма нашими захисниками серцем і душею. Кожен день ми молимо Господа, щоб він Вас оберігав, щоб допомагав здобути таку жадану Перемогу. Я хочу подякувати тобі і твоїм побратимам за те, що Ви нас захищаєте, що ми живимо.

Життя — це не чути свист ракет, розриви снарядів, автоматних черг. Це не бачити сліз матерів, дружин, дітей. Хочеться жити і спостерігати, як сходить сонце — велике, розжарене, мов золота діжа; як пливають хмаринки блакитним небом; слухати спів пташок, шепотіння листочків на деревах, любоватися вранішніми росяними травами, що мов срібло виблискують на сонці; насолоджуватися кожною прожитою хвилиною.

Але все це перекреслила війна, чорна, люта і страшна. У душі з'явився страх за рідних, за дітей, за весь український народ. Дуже важко бачити зруйновані міста і села. Дуже важко бачити сльози матерів, які похоронили своїх дітей; сльози дружин, які залишилися вдовами; сльози дітей-сиріт, які залишилися без татусів і ніколи їх більше не побачать. Усе це дуже і дуже важко пережити.

Дякую тобі, солдате, що ти захищаєш нас, що ти хочеш зробити нашу країну мирною і щасливою, що ти хочеш, щоб

ми позбулися цього страху, щоб знову в наших дітей було щасливе дитинство, а в літніх людей — тиха, тепла і не голодна старість; щоб відбудувалися наші міста і села, а над нами було мирне небо.

Бажаю всім воїнам легкої служби, міцного здоров'я.

Повертайтеся, дорогенькі, живими й пам'ятайте, що Вас чекають рідні.

АЛІНА ФЛОРЕНКО

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ПОДЯКА ВОЇНАМ

Я дуже пишаюся Вашою стійкістю, мужністю та незламністю. Те, що я зараз можу вчитися, писати цього листа, займатися улюбленою справою й взагалі просто жити, — це цілковито Ваша заслуга! За період війни наш народ зміг досягти такої єдності, якої я ще не бачила! Ми на чолі з Вами — відважні, непереможні, сильні, а головне вільні. ЗСУ — наше серце, яке б'ється за таке просте, але дуже потрібне нам — волю та життя. Раніше я думала, що супергерої бувають лише в книжках, мультиках чи коміксах. Сьогодні я бачу інше, герої — це наші захисники. Тримайтеся, знаю, що світло завжди перемагає темряву. Ми так само переживемо зло і пітьму, які прийшли до нас з ворожої країни.

Наш дух ніхто не зламає й не переможе! Можу підтвердити це на своєму прикладі. Я і моя родина все життя прожили в селі Довгеньке Ізюмського району Харківської області. Тут пройшли моє дитинство, тут у мене було все: дім, родина, друзі. На перший погляд, такі звичайні речі, але тепер я розумію, наскільки важливі й потрібні. Мій дім і село повністю зруйновані, зовсім, просто вщент. За час війни ми постійно змінювали місце проживання. Моєю мрією завжди була подорож Україною. Але не так... Мені здається, що за цей період моя родина стала настільки сильною, згуртованою, що нас просто неможливо перемогти чи зламати. Ми ніби команда та навіть більше! Попри всі труднощі й негаразди, віримо в ЗСУ та чекаємо Перемоги.

Зараз я дуже щаслива, що мені вдалося повернутися хоча б до такого понівеченого, скривдженого, але дуже рідного Ізюму. Чи було важко? Неймовірно... Але ми тут, ми разом і віримо, що скоро над усіма українськими містами замайорить синьо-жовтий стяг!

Ви попри холод і голод, мороз і вітер, заметіль і хуртовину
стоїте на сторожі нашого сну. Нехай Бог Вас оберігає, а Ви
оберігайте нас, бо Ви і є наші Янголи-охоронці!

Ми молимося за Вас! Бережіть себе та Україну!

Слава Україні! Героям слава!

З глибокою повагою та вдячністю

ЄЛИЗАВЕТА ШАЛАНОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ШАНОВНІ ВОЇНИ!

Я хочу висловити Вам свою глибоку вдячність за Вашу відданість та мужність у захисті нашої країни та нашого спокою. Ви стоїте на передній лінії війни й робите неможливе, щоб забезпечити безпеку та свободу нашої нації.

Ви демонструєте надзвичайну силу духу й відвагу у виконанні своїх обов'язків, при цьому ризикуючи своїм життям. Ваша мужність та відданість нашій країні надихають мене й усіх українців.

Будьте певні, що Ваші зусилля та жертви не залишаться непоміченими. Ми завжди пам'ятатимемо Вашу відвагу та жертвовність. Нехай Бог благословить Вас та всіх Ваших товаришів в збереженні миру та безпеки нашої країни.

З повагою й вдячністю

АНАСТАСІЯ ЯКОВЛЄВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ШАНОВНИЙ ВАЛЕРІЮ ФЕДОРОВИЧУ!

В історії України завжди було так, що в часи найбільших, найважчих, вирішальних випробувань з'являлась історична постать, що як міфічний Прометей давала надію нашому багатостраждальному народу. Данило Галицький у часи татарської навали; Іван Богун, Данило Нечай у часи національно-визвольної війни; Іван Сірко — славетний отаман часів Руїни; Петро Болбочан — у роки визвольних змагань часів Української революції; Степан Бандера в роки II Світової війни. Це далеко не повний перелік наших національних героїв, які своїм авторитетом, уміннями, знаннями, вірою в історичну долю України, народу, боролися за Незалежність України.

В історичній долі нашого народу є постаті, які гартують душу: письменники, поети, митці, науковці. Їх творчість створює фундамент, на якому будується нація, формується світогляд, менталітет народу. Без Г. Сковороди, Т. Шевченка, Л. Українки, І. Франка, М. Приймаченко, С. Параджанова та інших не була би сформована стійкість сучасних воїнів, які боронять Україну від навали орди XXI століття.

Інші гартують фізично й ведуть на боротьбу. З 24 лютого 2022 року — це Ви, шановний Валерію Федоровичу. У Вашій особі я, як і весь народ України, бачу людину, що тримає в руках меч Арея, за допомогою якого буде захищена та визволена наша рідна Україна. Ви — наша надія, що підіймає на боротьбу всіх: хлопців, які зі зброєю в руках ведуть смертельний бій з підступним ворогом; дівчат, які взяли в руки зброю та поїхали в найгарячіші точки бойових дій, щоб захищати свої сім'ї та Батьківщину; волонтерів, які попри труднощі допомагають воїнам, які знаходяться в окопах, та постраждалим від війни цивільним громадянам; діячів

культури, науки, учителів, лікарів — кожен тримає свій фронт, але спільним знаменником для них є Ви.

Вірю у Ваш талант полководця, силу Вашого духу та поваги до України. Упевнена, що робите все можливе, щоб Перемога була якнайшвидше. Упевнена, що Ваше серце болить від загибелі кожного нашого воїна, бо кожен з них Вам як син чи донька. І ці рани не загояться ніколи, ні у Вашій душі, ні в душі кожного українця. Але й для наших захисників і захисниць Ви як батько, від якого чекають допомоги та підтримки.

1991 року народилася незалежна держава Україна, що стало кульмінацією історичного розвитку української нації. У 2022 році наша держава народилася вдруге, але вже свідомою своєї сили, з ясністю свого історичного шляху, розумінням європейського вибору. Ви один з тих, хто гартує молоду державу, ставить її на ноги, є тим дороговказом, яким буде рухатися прийдешнє покоління.

Слава Україні!

*З повагою та щирим захопленням
майбутній педагог*

ДАР'Я ТАТАРНІКОВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ВАЛЕРІЮ ФЕДОРОВИЧУ!

Із початком вторгнення росії на територію України минув один рік та шістдесят шість днів. Пишу Вам у травні 2023 року. За цей час кожен українець усвідомив важливість незалежності нашої держави, а також розвитку й популяризації української мови, літератури, символіки, культури. Хочу Вам подякувати, по-перше, за те, що в телеграм-каналі Ви вкотре зауважили, наскільки сильно ми змагаємося за вільне вживання українських слів у нашому житті: «Ціною життів кращих ми виборюємо право говорити рідною мовою, бути українцями, визначати своє майбутнє. Українська мова — це мова наших батьків і дітей. Мова нашої Перемоги». Недарма Вас називають одним із найбільш «відкритих генералів», бо розумієте дійсні проблеми й солдатів наших, й офіцерів.

По-друге, хотілося би подякувати за Ваші стійкі позиції, зокрема за такі слова: «А тепер ми повертаємо своє. Ніхто і ніщо не зупинить нас. Ми обрали шлях воїнів і йдемо вперед. Весь світ захоплено і з надією дивиться на нас»; «Як би важко нам не було, але вже точно не буде соромно»; «Битва за кожне місто і село нашої країни варта окремої книги. Кожен військовий і цивільний, хто чинив спротив окупанту, хто підтримує визволителів, вартий окремої розповіді. Ми пам'ятаємо усіх — і полеглих, і живих». І звичайно, дякую Вам за мужність і за зміцнення віри всіх українців у Перемогу!

Також хочу висловити вдячність за те, що продовжуєте активно проводити зустрічі з іноземними партнерами, які надають можливість нашим бійцям надалі повертати території, захищатися від окупантів. Завдяки їхній допомозі наші солдати мають медичну, гуманітарну, моральну та

фізичну підтримку. Звичайно, дуже важливим є те, що Ви поширюєте інформацію партнерам щодо справжніх подій, які відбуваються сьогодні, щодо зруйнувань в Україні, які завдали окупанти не тільки по інфраструктурі, а навіть по звичайному мирному населенню, по дитячих садках, школах, університетах. Безперечно, Ваша відданість, служіння українському народу, вірність військовій присязі, високий професіоналізм, захист державного суверенітету є надзвичайно важливим наразі для нашої спільної мети — Перемоги.

Хочу від щирого серця побажати Вам незламності, віри, міцного духу, сил, упевненості, стійкості! Продовжувати надалі Вашу військову діяльність, яка допомагає всім нам, оберігає. І звичайно, бажаю Перемоги!

Дякую Вам за захист!

Слава Україні! Героям вічна Слава!

ВІКТОРІЯ ФЕДОРЕНКО

УКРАЇНСЬКИЙ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІМЕНІ Г. Ф. КВІТКИ-ОСНОВ'ЯНЕНКА

ДОРОГИЙ СОЛДАТЕ!

Я з Донецької області, зараз навчаюся в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди на першому курсі факультету початкового навчання. Я — майбутній учитель початкових класів. Люблю співати і танцювати. Я соціально активна людина.

Я дуже люблю Україну, люблю її за свободу та можливості, які вона мені надає. Я люблю своє рідне місто, люблю й Харків.

Наша країна була й буде вільною державою і за це я говорю Вам: «Дякую!». Місто, де я живу, обороняється саме завдяки Вам; наші землі вільні лише завдяки Вам, тому за це я говорю Вам: «Дякую!». Дякую Вам за те, що я і всі мої знайомі можуть спокійно спати вночі, що ми маємо можливість ходити на роботу та гуляти.

Я в захваті від Вашої сили. Не тільки фізичної, а й сили духу. Ви — наші Герої! Усі ми переживаємо за Вас, за Ваше здоров'я, за Ваше життя та за Вашу долю.

Кожен із нас розуміє, наскільки Вам важко, розуміємо, наскільки Вам страшно та складно, морально та фізично. Звісно, я не можу допомогти Вам чи бути поряд, бо одній мені неможливо осилити, наприклад, покупку дрона чи необхідного одягу, але разом ми — сила! Тому ми допомагаємо Вам усім, чим тільки можемо: робимо окопні свічки, проводимо масові збори на техніку та необхідний одяг.

Я вірю в нашу Перемогу, вірю, що дуже скоро Ви зможете повернутися до своїх рідних, вірю, що в наших дітей буде щасливе майбутнє!

Дякую Вам!

АНАСТАСІЯ НЕПРАН

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ЛИСТ ДІДА-ВОЇНА XX СТОЛІТТЯ ОНУКОВІ-СОЛДАТУ XXI СТОЛІТТЯ

Світлої та вічної пам'яті мого прадіда, гвардії молодшого сержанта, навідника протитанкової рушниці 1-го мотострілецького батальйону 8-ї механізованої бригади 3-го механізованого корпусу, кавалера ордена Слави III ступеня Пелиха Віктора Івановича (загинув 9 серпня 1944 року в бою з німецько-гітлерівськими окупантами в латвійському місті Тукумс) та його онука, старшого навідника-гранатометника протитанкового взводу 28-ї окремої механізованої бригади імені Лицарів Зимового Походу, кавалера ордена Червоної Зірки та медалі «За відвагу» Рибкіна Віктора Івановича (загинув 8 травня 2022 року в бою з російсько-путінськими окупантами поблизу села Олександрівка Херсонської області)

ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я, СИНКУ!

Не дивуйся, що так тебе зву. Так мене називали мої дідусі й бабусі, так і я тебе буду звати. Випала хвилинка перепо-чинку між боями, тож вирішив тобі написати листа. Тебе ще немає на цьому світі, але я знаю, що ти обов'язково народишся, виростеш і прочитаєш ці рядки. Не сумуй дуже, якщо ми не побачимося, бо йде страшна війна добра зі злом, правди з брехнею, чесності з підлістю.

Прийшов до України, як колись у давнину, лютий ворог. Палить, грабує, убиває, нищить, знущається. Та ще й хизується на весь світ своєю безкарністю. Вони начебто вища раса, їм все дозволено, усі інші народи — їхні раби. Прийшов і мій час взяти зброю в руки, як колись наші предки — козаки. Вони її завжди тримали напоготові, бо знали, що завжди народжуються злидні, які не хочуть працювати і мирно жити. Бо грабувати, нищити, вбивати набагато легше, ніж чесною важкою працею жити.

Я сам з хліборобського роду, батько навчив мене шити та лагодити взуття, дід — робити з деревини столи, стільці, хатне начиння. Працював я простим робітником. А от довелося стати солдатом, залишити чотирьох малих дітей та йти визволяти Україну й інших добрих людей у різних краях. Багато побачив я горя людського. Серце і душа в бою як камінь стають, думаєш, що таким і залишишся назавжди. А поділишся сухарем і шматком мила із худеньким хлопчиною та погладиш його по давно не стриженій голові, та як обніме якась заплакана старенька бабуся зі словами: «Рідненькі ви наші, ми вас кілька років виглядали», — то так наче свого сина і матусю зустрів. А у самого всередині — наче на шматок криги окропу налили.

Війна жорстока, гидка, страшна. Щодня гинуть тисячі людей, причому добрих, чесних, справедливих. І чогось завжди усім Україна поперек горла, бо тут живуть добрі, працелюбні, щирі люди. Ми боремося за землю своїх предків, які її шанували як святу годувальницю, за право бути вільними, а не рабами. Ціна, яку ми платимо, — страшенна. Але як зерно, що гине в землі, але дає життя новій стеблині, так і загибель людей народить нове життя.

Я не хочу, щоб ти, синку, пережив і побачив те саме, що і я, але ти мусиш бути готовим захищати свою сім'ю, рідних, землю своїх дідів-прадідів від ворога. Треба завжди тримати зброю захисту напоготові. Хочеться, щоб люди навчилися жити без воєн, але, мабуть, це буде ще не скоро. Тому якщо доля покличе тебе бути воїном — візьми собі в побратими незнищенний дух козака-характерника: чесного, метикуватого, доброго, веселого (як би тяжко не було), безстрашного, справедливого, безжального (коли треба буде). Якщо Бог благословить тебе дітьми, виховай їх також гідними захисниками нашого роду і всього народу.

На війні розумієш, що своя родина найважливіша і найдорожча за всі багатства. Бережи, люби і завжди захищай її. Нехай тобі щастить на вірних друзів, які заради тебе зможуть дістатися навіть до пекла, повідривати там усім хвости, вправити роги та й повернутися з хитрою усмішкою. Будь сам таким другом.

Якщо не судилося мені повернутися живим до вас, дітки, — не плачте, рідненькі, не горюйте дуже, я буду завжди біля вас разом з Ангелом-хранителем.

Ми воюємо з вірою в добро і справедливість!

Шануйте дідусів, бабусь, батьків своїх, нехай на очах ваших матерів будуть тільки сльози радості. Ніколи не цурайтеся, не встидайтеся і не забувайте мову нашу, у ній — уся сила духу нашого нездоланного тисячолітнього.

Бувайте здорові, живіть добром і правдою!

Дідусь-ніколи-не-журюсь
Віктор

ІРИНА СОВИК

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЛИСТИ БАТЬКАМ РІДНИМ ДРУЗЯМ ДОМУ

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі.

Тарас Шевченко

Мене водило в безвісті життя,
Та я вертався на свої пороги,
Переплелись, як мамине шиття,
Сумні мої і радісні дороги.

Дмитро Паличко

ПРИВІТ, СОФІЄ!

Сподіваюсь, у тебе і твоєї родини все добре! Ти, напевно, вже чула про драматичні події в Україні. Хочу тобі розповісти детальніше.

Пам'ятаю свій ранок 24 лютого до хвилини. Було дуже лячно! Чутки про війну поширювалися й раніше, проте хто ж міг подумати, що в XXI столітті таке можливо.

За день до початку війни я залишилася у своєї бабусі, бо мусила зранку представляти нашу «Спільку студентів та молоді» на конференції, а потім бігти на репетицію до свого улюбленого університету. Усе було просто чудово, я була гарною студенткою, із задоволенням брала участь у студентському житті, мала хобі, і все начебто складалося добре, поки не почалася страшна війна...

О 5:00, із самісінького ранку, сталися перші вибухи в Харкові та по всій країні. Найстрашніше було прокинутися від них. Не розуміючи, що трапилось, я пішла з бабусею до вікон для з'ясування ситуації. Дві поліційні патрульні пролетіли повз наш будинок. Телефоную батькам, розповідаю про дивні звуки, проте вони не можуть оговтатися. Матуся мені тоді відповіла: «Не вигадуй! Це якась провокація, такого не може бути!» Дивні звуки продовжувалися. Через годину ми дізналися, що російські війська напали на Україну. Далі все відбувалося, наче сон, від якого не можливо прокинутись. Навіть зараз мрію, щоб це було лиш марення, бо не вірю, що мій рідний Харків зазнав зруйнувань. Мою школу, дім, у який двічі влучили ракетами, а потім ще — чотири міни, що розірвалися під моїм вікном. У все це жартиття, що трапилося, не вірю.

З того четверга фраза «Як ти?» набула іншого сенсу. Сотні повідомлень приходили з одним запитанням, яке означає так багато — любов, турботу та небайдужість. Нині вся Україна стала єдиним незламним народом, який соборно тримається, незважаючи на складні перепони. Увесь світ підтримує нашу державу: щодень відбуваються численні мітинги та протести проти Росії, надається матеріальна та кваліфікована психологічна допомога біженцям, надсилається зброя. Кожен робить свій внесок задля Перемоги над ворогом і водночас для процвітання демократії.

Ти навіть не можеш уявити нашу згуртованість. Мені перехоплює дух, коли я бачу, як іще вчорашні звичайні люди сьогодні вже є волонтерами. Охочі на нашому факультеті допомагають з їжею студентам, які залишилися на Салтівці. Займаємося пошуком зниклих, які не виходять на зв'язок, через родичів, знайомих та навіть останню активність телефона.

Я залишаюся в Харкові з батьками. Пишаюся нашими захисниками, медиками, волонтерами. Попри вибухи та постійні обстріли, вірю в наші Збройні Сили України!

Україна переможе!

Ми зустрінемося й кожного будемо обіймати.

Усе буде Україна!

ОЛЬГА БАСЕНКО

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРИВІТ, БРАТЕ ДМИТРЕ!

Як ти? Пробач, що пишу тобі вже запізно. На початку війни не могла звести думки до купи, злість змінювалася смутком і так до нескінченості, по колу. А чи ти знаєш, як я зустріла війну? О, ти будеш сміятися з мене! У день війни, коли всі тікали з міста, я приїхала в Харків у рожевій перуці, на підборах, у різнокольорових панчохах. Я не знала, що почалася війна! І тільки коли я побачила нажаханих людей, я зрозуміла: це щось схоже на апокаліпсис...

Справою не з легких виявилось дібратися додому. Ти не уявляєш, як було дивно й страшно, коли заходиш у метро, а працівниця метрополітену, немов стюардеса, звертається до натовпу людей і надривно закликає: «Проходьте! Вхід вільний!». Це було жахливо, але мені пощастило, бо як тільки-но я дісталася додому, почалися масовані обстріли.

Я не ображаюся на те, що ти не покликав мене до себе, я все одно ніколи би не поїхала до Ізраїлю. Я його не люблю. Спочатку я хотіла поїхати, але до європейської країни, попри те, що батько, як ти, можливо, знаєш, заборонив мені будь-які пересування по країні. Але ж він був і не з нами. І що може заборонити мені фантазувати, коли від кожного вибуху здригається дім? Тож я думала: «Польща чи Данія, а може, Німеччина? Доля біженця не легка, і чи зможу я знайти житло, роботу?» І що, як ти думаєш, сталося? Приїхав Вася! Він повернувся захищати нас! Він приїхав з Польщі до Харкова, переночував у метро — і до військкомату; і його взяли. Уявляєш? Я як дізналася, що він повернувся, одразу вирішила: нікуди не поїду.

А куди мені їхати, коли він тут? Вася матері нічого не розповідав: ні що приїхав, ні що воювати пішов, їй усе сусіди переказали. Бідна тітка Марія, вона там посивіла. А як

дізналася, що він ще й на передовій, так взагалі захворіла. А в нас ще дні такі тяжкі були: селища неподалік обстрілювали постійно, будинки понищено, хто під завалами, хто де. Одне село зовсім із землею зрівняли. Ото було страшно... Слава Богу, наші хлопці-герої їх відігнали звідсіля.

А ми з мамою що можемо зробити? Так і ховалися по-жіночому, у ковдрах вздовж тримальної стіни. Звісно, мамі тяжко було, вона постійно нарікала, що у важкий час без чоловіка залишилися. Ну а я заспокоювала, як могла, кажу: «Нащо вони тобі потрібні, від них ніякої користі немає... Ти думаєш, що як він чоловік, так з ним зовсім не страшно... Та він таку паніку розвести може, ще і нас налякати, а ще ж йому їсти треба, а потім він буде ходити сваритися і забороняти молитися». Просто в моєму оточенні всі чоловіки такі. Від них підтримки жодної ніколи не знала.

Телефонувала своїй знайомій — лікарю-психіатру, вона на роботі з хворими тиждень з підвалу не виходила. Згадала, як першого дня підступної повномасштабної війни в неї запитала, що ж робити, а вона мені відповіла: «У тебе діазепам є?» Почувши моє «ні», лікарка промовила: «Ну значить, тобі нічого не допоможе!» — і запила пігулку пивом.

Іноколи вночі мене накриває. Щось кричить всередині: «Боже, яке горе, яке горе прийшло на нашу землю!». Переді мною постають скривавлені обличчя тих жінок, дітей, усіх скалічених, трупи. Я намагаюся не дивитися кадри з убитими російськими військовими, бо це породжує в мене дивні відчуття: мені радісно, що вони мертві. Треба ж залишатися людиною. Ох, як же це нелегко! Як свідчить досвід, світ наповнюють психічні розлади та феномени, а зло завжди поруч.

Я дуже рада, що ти цього не зрозумієш, оскільки не переживав цього. Життя — це дуже дорога річ. Людина і так

більшу частину вічності проводить у мертвості. І має лише декілька митей, щоб відчути, поглинути, створити. Ніхто і ніщо не має права зневажати життя.

Я хочу тільки справедливості. Я вірю, що зло буде покаране.

І хоч ти жодного разу не поцікавився мною від початку війни, скільки би ти не втікав по всіх країнах світу, як би не намагався мене стерти з пам'яті, ми ніколи не будемо чужими, бо ти мій брат, а я твоя сестра.

ГАННА ГОРСЛОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧОЇ, СПЕЦІАЛЬНОЇ
І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЛИСТ ДО РІДНОГО

Ти знаєш, зараз вже весна!
Пташки співають, світить сонце,
десь діти бігають щасливі,
а в тебе — ще війна.

Ти не сумуй, будь ласка, друже,
ще ти почуєш сміх дітей,
ще ти побачиш тих студентів,
що так спішили на «Університет».

Ми прогуляємося нашою Сумською,
Пройдемося повз школу Короленка,
обов'язково купим піцу у буфеті.
А потім будемо гуляти.
Підемо в Саржин Яр
чи, може, Горького тобі більш до вподоби?
Хоча яка різниця, головне — з тобою.

Під вечір я піду додому,
на станцію метро «Студентська»,
там будуть лиш знайомі люди:
сусіди, рідні, друзі.
Вони усміхнені, щасливі,
спішають додому, в «АТБ».

Це поки мрії, так, лиш поки...

Захисники тримають оборону.
В твоїх очах горить вогонь.

А тіло, знівечене бомбами,
дає відсіч.

Ті «люди» думають:
зламають,
переможуть,
ти впадеш.

Я знаю, вірю, відчуваю:
ти не здаси себе в полон.
Ти надто мужній,
надто сильний,
ти надто наш,
ти надто рідний.

ІРИНА ДОКІЙЧУК

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧОЇ, СПЕЦІАЛЬНОЇ
І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТИ

МИКИТО, МИЛИЙ МІЙ!

Пишу тобі з надією в серці, що ти отримаєш цього листа. Я втратила відчуття часу, перебуваючи все ще в 24 лютому, коли ніхто не очікував, що ми прокинемося від вибухів. Не було ні секунди, щоб я не думала про тебе, досі не можу прийняти твоє останнє повідомлення: «Мила, я їду захищати нашу країну, не знаю, чи побачу тебе знов і чи зможу обійняти й відчути твій солодкий аромат малинового парфуму, що тобі дарував ... Мила, знай, що кохаю тебе понад усе! Ти — мій Усесвіт, що дарує мені надію на краще!»

Ти ж знаєш, що я працюю медсестрою. Я не сплю ночами, допомагаючи рятувати життя людей, що постраждали від куль та агресії окупантів. Не можу передати словами біль тих пацієнтів, яким по три тижні вводять сильні препарати і вони не відчують кінцівок, але бачать їх; страх дітей, що мають тепер сиве волосся, і не можуть вимовити ані слова після пережитого; жагу до життя немовлят, що народилися в бомбосховищах раніше терміну й потребують допомоги лікарів.

Мають необхідність у ліках не тільки хворі, а й люди похилого віку, що лишилися у віддалених куточках міста, тому все більше громадян стає волонтерами, які привозять під обстрілами мешканцям препарати, воду, їжу та інші речі першої необхідності. Рятівники не мають ані хвилини відпочинку, розбираючи величезні завали та рятуючи з-під них постраждалих; комунальники роблять усе можливе, щоб будинки були забезпечені світлом, водою та газом. Кожного дня люди виживають, моляться й питають: «За що?».

Знаєш, я наче та повітряна кулька, яка ось-ось лусне, бо перенаповнена від неймовірно великої кількості запитань:

«За що нам це все? Де ти? Чи повернешся додому живим та здоровим? Коли закінчиться війна і я знов потраплю в полон твоїх теплих обіймів? Коли я зможу дивитися на небо без страху?»

Я не знаю, чи настане в мене завтра, але я уявляю, як обійму тебе настільки сильно, як тільки зможу, і буду плакати від щастя, що ти поруч.

Ти не повіриш, як я тобі вдячна, що ти захищаєш мене, наші родини, наше місто, нашу Батьківщину, ризикуючи власним життям. Я знаю тебе й твою сміливість, мужність, силу, характер і цілеспрямованість доводити почату справу до кінця, тому ти все зможеш! Я вірю в тебе, хоча я далеко — моє серце з тобою і не тільки моє: нас уже троє! Повертайся живим!

МАРІЯ КРАВЦОВА

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРИВІТ, ТАТУ!

Як у тебе справи? Уже 63-й день війни, і це все продовжується... Кожен день молю Всевишнього, щоб ти й матуся були живі й здорові. Буває, що я плачу через те, що читаю новини в телефоні, бо все, що відбувається — жорстокість, злість і звірство. Як це могло трапитись у ХХІ столітті?

Ти постійно кажеш, що в тебе все добре. Але я знаю, що тобі там важко, бо не спати ночами, їздити за пораненими в гарячі точки завжди важко. Тобі доводиться бачити цей жах не на фотографіях, а наживо. Звичайно, ти вже звик до цього, оскільки людині властиво звикатися навіть зі справді страшними ситуаціями.

Мені так хочеться повернути час, коли ми могли подорожувати містами нашої неосяжної України. До речі, пам'ятаєш той гарний зелений парк у м. Рубіжному? На жаль, його вже немає, як і немає більшої частини містечок Луганщини. Усе перетворилося на жахливі руїни, від мальовничих куточків рідного краю практично нічого не залишилося.

Мені так сумно від того, що нас розкидало воєнне лихоліття по всій Україні. Кожну ніч я засинаю з бажанням прокинутися в мирі та злагоді, але кожний ранок усвідомлюю, що сьогодні цього не сталося. Я розумію, що колись цей жах закінчиться. Ми знову зустрінемося, однак коли це трапиться, ніхто не знає.

Зараз настали тяжкі часи, але я впевнена, що це ненадовго. Наша родина знову зможе об'єднатися й бути разом. Я дуже сумую за тобою та матусею. Кожного вечора мрію, як притулюся до тебе, мій рідненький. Ми дочекаємося цієї хвилини, ми все зможемо, головне — повертайся живим! Усе буде Україна!

ТАЇСІЯ ЛИСОГОР

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРИВІТ, МІЙ КОХАНИЙ!

Мені здається, пройшла вічність з того часу, як ми бачилися, але я все ще пам'ятаю твою посмішку, щасливе обличчя, сильні руки, солодкі обійми, яскраві очі. Коли я сплю, мені сниться один і той самий сон: ми разом біля океану чи моря, світить палюче сонечко, наші діточки бігають поруч, ти притуляєшся до мене, і я відчуваю тепло та спокій. У тому сні немає ані сліз, ані болю, він яскравий, майже наяву, але щоразу настає ранок...

Прокидаючись від сирени, я біжу до бомбосховища, тому що чую вибухи, паніку, або, ні, не паніку — сюрреалістична буденність забрала паніку й залишила тільки стомленість. Так, ми всі втомилися, любий, але я навіть не можу уявити, як тобі тяжко, як замерзають твої руки, як болить тіло, як хочеться спати, але ти пішов на війну захищати нас — нас із тобою, наше майбутнє, наше мирне небо, люблю Україну, і назад уже немає шляху. Ти пішов не вагаючись, одразу ж, тому що все зрозумів, тому що маєш палке серце, ясний розум та щирю душу. Ти завжди був за справедливість і не зміг терпіти, коли в тебе почали забирати найдорожче. І ти пішов...

Війна розлучила нас, але ти мусиш знати одне — я буду чекати. Завжди. Скільки б часу не знадобилося. Буду чекати, навіть коли не знатиму, чи ти живий. Чекатиму кожного дня, кожного ранку, кожної хвилину. Думатиму про тебе, пишатимуся тобою та кохатиму ще більше. Так, набагато більше. Обійму сильно-сильно, коли повернешся.

А ти повертайся живим! На нас чекає світле майбутнє, сильна незламна Україна, твої рідні. Ми з тобою проживемо ще багато літ, ми зустрінемо старість разом в обіймах любові. Ти посміхатимешся. Я посміхатимусь. Але зараз

будь сильним, воїне. Пам'ятай, що за тобою велика місія. Знаю, ти зможеш. Ми переможемо!

Я все ще не вірю, але пройшла вічність відтоді, як ми бачилися, але ця вічність ніщо в порівнянні із силою віри та надії, що кожен захисник повернеться, кожен зможе жити у вільній країні, яку ми розбудуємо, вона розквітне. У ній житимуть наші майбутні діти. Житимемо ми. Я буду дивитись на твою посмішку, щасливе обличчя, відчуватиму тепло обіймів та доторкнуся до сильних, непереможних рук, у глибині очей побачу сльози радості, любові.

Лише благаю — повертайся живим...

ПОЛІНА ЛИТВИН

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ

І ПОВЕДІНКОВИХ НАУК

ПРИВІТ, ДІДУСЮ!

Ніколи не думала, що буду писати це, але вже 1 місяць і 26 днів триває страшна війна. Війна в нашій рідній Україні. Я завжди думала, що про війну розповідати можуть тільки бабуся і ти, адже ви, на жаль, бачили це своїми очима, але я тепер теж бачу. Я не можу навіть передати тобі словами, як мені було страшно, тоді, 24 лютого 2022 року, о п'ятій ранку. Було червоне небо, я чую вибух, і тільки через декілька хвилин зрозуміла: «Війна...»

Знаєш, це жахливо розуміти, що ти нічого не можеш зробити, нічим не можеш допомогти, адже сам потребуєш підтримки й допомоги. Жити в селі, де в перші дні закінчилися продукти харчування, і чекати гуманітарної допомоги, це важко морально. Я не можу собі уявити, як сімдесят п'ять років тому люди жили і не знали, коли закінчиться війна, як і ми сьогодні. Мені страшно навіть не за себе, а за своїх близьких, друзів, товаришів, які не виходять на зв'язок вже декілька днів, навіть тижнів, я боюся, що ми більше не побачимося. Багато хто зміг поїхати, я бачила машини, автобуси з людьми, які просто хотіли врятувати своє життя, життя своїх дітей, і чула їхні телефонні розмови з рідними:

— Мамо, мені вдалося, я врятована, не плач, зі мною все буде добре!

— Я вірю, доню, що ми переможемо, усе буде добре й ми повернемося додому!

Від цього хочеться заплакати й думати, що це сон... Але це наше життя. Від розуміння, що люди залишають свої домівки й рідних, просто мороз шкірою, я навіть не знаю, як це описати словами. Дідусю, рідний, мені дуже страшно. Я рада, що моя родина зі мною, і я вірю, що ти теж з нами.

Усі війни закінчувалися, люди розуміли, що потрібно жити, і я вважаю, що ця війна не виняток. Більше за все я хочу зараз мирного неба над головою всіх українців, щоб ми повернулися до своїх домівок і продовжили жити.

Дідусю, мені треба вже йти, я буду щаслива, якщо ти прочитаєш цього листа до кінця, я вірю, що все буде добре.

ДІАНА ПЕГЛІВАНЯН

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРИВІТ, ЛЮБИЙ ТАТУ!

Ми з мамою дуже за тобою скучили. Поглянь на небо і прочитай ці теплі слова. Можливо, вони зігріють твоє серце і дадуть наснаги для життя й Перемоги.

Привіт, солдате наш хоробрий!
Ти мужньо землю борониш.
Нехай нападник той недобрий
Поляже серед мертвих тиш.
Ми знаємо, ти мужній серцем,
Тож пам'ятай — з тобою ми.
Став ти тепер для нас натхненцем
В закінченні цієї війни.

Ми молимося за тих, хто б'ється,
В сирім окопі спочива,
І хто додому не вернеться,
З небес хай нас оберіга.
Хоч ворог йде на землю нашу,
Лиха година наступа,
Ми віримо у силу вашу,
Таких, як ви, ніде нема.

Як прочитаєш ці рядочки,
Піднімеш взір свій у блакить,
Удома дочки і синочки
Про тебе згадують в цю мить.

То чисте поле, яр квітковий,
Вишиваний орнаментом рушник.

Солодкий запах барвінковий,
Що стелиться із хати на поріг.
Ласкавий тихий шепіт вітру,
І синій місяць вдалині.
Який танцює жвавий танок
Усупереч людській війні.
І рідна хата, і садочок,
Що цвітом вишні майорить.
Чекає вдома твій синочок
Вертайскоріше ти живий!

Ми з мамою тебе цілуєм,
Молитву мовимо за мир,
Хай Бог тобі допомагає,
Хай буде славним твій мундир!

ОЛЬГА ПОЛІКАРПОВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ДОРОГА МОЯ СЕСТРИЧКО!

Пишу тобі листа. Я дуже за тобою скучила, ми не бачилися спочатку війни. Усе сталося так раптово, але так же швидко ти починаєш цінувати все те, що ще вчора для тебе було просто буденністю.

Починаєш цінувати чашку гарячого чаю поряд з рідними людьми, таку звичайну сімейну вечерю і теплий вечірній душ. Усе більше слухаєш сімейні розмови, вслухаєшся в голоси рідних людей і помічаєш, що твоя рука вже автоматично не тягнеться за гаджетами та навушниками, хочеться бути тут з родиною, хочеться чути їхні голоси. Засинаючи під вибухи снарядів, ти так солодко цінуєш ранкову тишу та пробудження нового дня.

Тепер, проходячи повз метро, думаю про те, що воно назавжди вдрукувалося в мою пам'ять новою гравюрою — сховищем перших днів війни. Там, ціпеніючи від страху, люди і тварини рятували своє життя. Гуркіт літаків пронизував повітря, вибухи залпів розривали уяву, паніка заповнювала людські очі. Наступного дня ви поїхали. Сотні кілометрів розділили багато родин, не винятком стала і наша родина. Ми прийняли рішення залишитися в місті, у надії, що війна ось-ось скінчиться. Перші місяці пройшли як один довгий день, але з приходом весняного тепла з'явилася нова надія. Сонце наповнювало своєю теплотою дні, потроху все зеленіло, і на душі ставало тепліше.

Із нами в Харкові залишився дідусь. Так добре, що він живе неподалік, ми навідуємося до нього майже щодня. Незважаючи на свій вік, він як ніхто підбадьорює і мотивує нас. Робить зарядку, слухає лекції на YouTube, читає книги. Увечері обговорюємо по телефону новини дня. Я звикла до нового телефонного ритуалу: «Мої рідненькі, як ви

там?» Ці повідомлення я пишу своїм друзям, більшість з яких роз'їхалися по різних містах та країнах, але разом із цим ми стаємо все рідніше.

Я не припиняю пишатися нашим містом. Навіть у такий скрутний час наш Харків залишається вірним своїм традиціям. Це місто, яке любить своїх людей. Кожен день комунальні служби героїчно виконують свою роботу: розбирають завали, подають у будівлі воду і світло, піклуються про людей та роблять наше місто найквітучішим. Ти ж знаєш, як я люблю тюльпани, що навесні заповнюють усі куточки.

Моя люба молодша сестричко, я молюся, щоб війна скінчилася, що ось-ось ми будемо знову вдвох гуляти містом. Дуже скучаю і міцно тебе обіймаю!

АНАСТАСІЯ ПУШКО

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ДОРОГІ МОЇ РІДНІ!

24 лютого 2022 року нашу Україну спіткала страшна біда під назвою «війна». Усі ми пам'ятаємо той самий дзвінок вранці. Мій дзвінок був мамі, вона ще спала. «Стріляють, мамусю», — у сльозах крикнула я. Мама поклала трубку, щоб подзвонити брату, бо він лейтенант, зараз на службі. Усе, що почула мама в телефонній розмові з моїм братиком, це крики, верески, вибухи та десь далеко: «Мамо, нас бомблять». Мама в сльозах збудила батька, тато не зміг всидіти на місці, взяв телефон та зарядку, сів у машину та поїхав добровольцем на війну. З того часу кожен день для моєї сім'ї є випробуванням. Тому свого листа я напишу найріднішим людям у моєму житті — тобі, тату, і тобі, мій старший братику!

Більш за все я мрію обійняти вас, мрію зустрітися за родинним столом в українському Херсоні та більше ніколи не розлучатися. Тато, ти мій Герой, ти пішов стояти за моїх, ще не народжених дітей, я молюся Богу щодня за твоє здоров'я та життя. Я знаю, ти спиш в окопі вже 2 місяці, а ми спимо в м'якому ліжку завдяки тобі, тато. Ти, головне, не падай духом, хоч інколи стає дуже важко, тримайся, будь ласка. Тобі ще святкувати моє весілля та носити на руках онуків, як носив мене ти кожен день у мирний час.

Братику, рідненький, а тебе вчора розстріляли, розстріляли разом з твоїми товаришами, багатьох із них врятувати не вдалося. Ми плакали і молилися, але ти сильний, ти зміг вижити та одужати, ти наш Герой! Мамо гірко плакала, ця доба була найгіршою, бо ми не знали про тебе ні слова. Тримайся, ми обов'язково з тобою знов сходимо в Макдональдс, як тоді, у грудні, пам'ятаєш? Рідненькі наші, за нас не хвилюйтеся, ми в безпеці. Єдине, чого не вистачає — вас.

Бережіть себе та повертайтеся живими, наші захисники!

ВІЙНА

На Закарпатті ворога теж чути,
Прокинулись сьогодні від сирен,
А потім по обіді з'їли разом,
І теж під вий страшних отих сирен.

Херсон під ворогом сьогодні,
Дзвонити страшно всім, хто там,
Там роз'їжджають танки, орки всюди,
На мітингах стріляють у людей.

А Харків кожен день і кожну ніч
Отримує удари просто з неба,
Його красу руйнують москалі,
Які прийшли мене «асвабадіть».

Моя сім'я тремтить, до мами хочу,
Нас розділили кілометри клятої війни,
Я хочу в Харкові зайти на «початковий»,
І довго-довго обіймати всіх своїх.

А тато спить в окопі, каже, добре,
Бо він мій сон сьогодні захищав.
А я в ту ніч молилася до Бога,
Просила батька вберегти мені.

А брата пам'ятаєте мого?
Його сьогодні розстріляли орки,
Він вижив, але поруч —
Стік кров'ю друг його та побратим.

А він тащив його і думав, що врятує.
Не встиг, війна безжально забрала.
Я лиш одного прошу та молюсь:
Ще встигнути побачити своїх.

Я вірю в перемогу, вірю в Бога,
Я вірю в Україну, в рідну землю.
Я вірю в нашу правду і свободу,
Ми — вільні, ми — єдині!
Ми — УКРАЇНА.

З любов'ю ваша доня та сестричка Саша

ОЛЕКСАНДРА САККЕР

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ПРИВІТ, МОЇ ДОРОГЕНЬКІ!

Вітаю всіх своїх друзів, однокурсників, викладачів, усіх, кого розкидала війна різними куточками України та за її межами, усіх тих, хто в цей непростий час залишився вдома.

Кожного дня стрічка новин приносить все більше жахливих подробиць, неможливо без сліз дивитися на світлини з Бучі, Ірпеня, Тростянця. Неможливо оцінити весь обсяг людського горя, смертей, крові...

Харків, наш красивий Харків сьогодні — це зруйновані будівлі, проспекти, вулиці, понівечений парк Горького і наша улюблена кав'ярня, обстріляний гуртожиток. Але весь цей жах перекриває повідомлення, що тобі, Настю, вдалося виїхати з заблокованого Маріуполя і ти тепер у безпечній Польщі, а ти, Леро, залишила свою вкрай небезпечну Лозову. Я так радію за всіх вас, хоча дуже не вистачає живого спілкування.

Пишу цього Листа війни, а пам'ять нагадує травень 2014 року. Я, тоді ще десятирічна дівчинка, пишу татусеві листа на війну. З телевізора лунають маловідомі для мене назви: гора Карачун, Славкурорт, Святогірськ. Я розумію: мій тато там, бо там війна, а він бойовий офіцер, бо є така професія «захищати рідну землю».

Відчуваю, як липка рука страху стискає моє горло, вкрай важко дихати, а в голові точиться лише одна думка: «Не плакати, ти сильна, ти зможеш».

А потім було визволення Слов'янська, Краматорська та ще низки міст Донеччини і Луганщини. Невдовзі — Указ президента й призначення батька на нову посаду. Ми з родиною переїхали до шахтарського Вугледару. На моїх очах будувалися нові і відновлювалися старі дитячі садочки, школи, лікарня, дороги. У місті з'явився новий бульвар, найсу-

часніші спортивні майданчики, проводилися молодіжні фестивалі. Тоді здавалося, що це назавжди...

Ранок 24 лютого 2022 року перекреслив всі плани та мрії. У першу мить здавалося, що треба тільки розплющити очі й ти прокинешся, увесь цей морок розвіється. На жаль, звуки сирени і повідомлення: «Увага! Ракетна небезпека! Будьте обережні!» нагадують про жахливу дійсність. Ти розумієш: на війні вже не тільки тато, а й старший брат, який за цей час закінчив академію. Усвідомлюєш: ця нісенітниця, ця безглузда, позбавлена будь-якого сенсу війна в центрі Європи у XXI сторіччі — це реалії нашого життя.

Але, друзі, я впевнена, що росія вже програла. Вона програла навіть не тоді, коли відвела свої війська від Києва, Чернігова та Сум. Програла ще на початку дев'яностих, коли перед нею став вибір: обрати розвинену демократичну державу, запропоновану Дмитром Сахаровим, чи обрати шлях відновлення імперії, запропонований Олександром Солженіциним, стати «прекрасною росією минулого» з «чесними чекістами, готовими врятувати країну».

Сьогодні російська федерація — це монстр, ображений на весь світ, «фортеця в оточенні ворогів», країна, побудована на ненависті, брехні й пропаганді, країна, яка обрала війну головною ідеологією свого розвитку. Росія приречена на знищення!

А над відновленням наших міст будуть працювати видатні архітектори й найкращі будівельники всього світу.

Віримо в Збройні Сили та Національну гвардію України! Разом ми обов'язково переможемо!

До зустрічі в мирному та вільному Харкові!

Ваша Валентина

ВАЛЕНТИНА СІЛИЧ

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПРАВА

МІЙ БРАТИКУ!

Зараз тобі лише чотири роки й коли ти виростеш, сьогоднішні події будеш сприймати зовсім по-іншому. Але саме в цю важку для нас хвилину я хочу звернутися до тебе зі своїм листом. Бо в ньому моя мрія, надія і любов до рідної землі.

Вечір 23 лютого 2022 року видався напрочуд спокійним і тихим, окрім неочікуваного салюту. Чи то з нагоди чийогось дня народження, чи то з якоїсь іншої невідомої причини... Але ця подія серед студентів, що проживали в гуртожитку, викликала стурбованість й усі почали з'ясовувати, що ж це насправді трапилося. Адже було багато різних розмов, що тривожили нас, українців. Я, як завжди, ретельно готувалася до завтрашніх занять. Тому тільки після першої години ночі лягла спати.

День був насиченим, але по-справжньому добрим і щасливим. Поговорила зі своїми рідними, дідусем і бабусею, з тобою, мій молодший братику Дмитрику. Звичайно, подумала, що мало проводжу з тобою часу, а ти все-таки дуже швидко ростеш... З такими теплими і ніжними думками я й заснула. Ще навіть щось мені снилося, але ніяк не можу згадати, що саме. Це був останній такий лагідний сон до...

Страшний і тривожний ранок 24 лютого запам'ятався всім назавжди. Вранішню тишу по-живому розрізали гучні вибухи, повітря і земля затремтіли. Це вже пізніше життя кожного поглине страшне і чорне жерло війни.

Першою зателефонувала мені мама, а згодом подружка Софія та дідусь. О 5-й ранку я похапцем зібрала необхідні речі й мерщій почала добиратися до квартири мами. А вибухи лунали і, звичайно, було страшно, бо йшла пішки Харковом.

Між тим, подумала про тебе, а чи не злякаєшся ти вибухів. Але люди звикають до всього, навіть маленькі діти. Забігаючи наперед, скажу, що за той час (а це більше місяця) страшних обстрілів ми всі натренувалися швидко одягатися й бігти до підвалу.

Війна... Вона як чорна хмара забрала сонце, мрії, наше завтра й добрі помисли... Яку ж потрібно придумати молитву, щоб вона зупинила страх, зло, смерть? Хто буде покараний за це? Кого чекає Божий суд? Ми вистоїмо. Україна була, є і буде вічно. Бо вона в мільйонах нас і в таких маленьких, як ти, мій братику Дмитрику.

Зараз ми всі (мама, тато, ти, я, бабуса Лариса) переїхали в селище до дідуся поблизу Харкова. Тут набагато безпечніше і спокійніше, хоча вибухи також чути. На жаль, обстріли нашого улюбленого міста не припиняються з перших днів війни...

Наш дідусь, Василь Венгерук, упродовж усього життя пише чудові вірші й вже закінчує восьму збірку. Цей вірш він присвятив нашому Харкову, у якому описав весь біль, сум, страхіття війни та оспівав нескореність його захисників:

Незламний Харків, ти герой у всьому.
І вистоїш попри усі жахи...
Бо з перших днів по добу двадцять сьому
Тебе бояться вороги...

Твоєї величі, твоєї непокори
І сили духу поколінь...
Ти все пройшов: війну, голодомори.
В тобі — мільйон людських сумнів.

І в цьому сила і незламність,
Хоч «градів» смерть несе щораз.
Ворожа в цьому вся зухвалість,
Їм Бог добавить метастаз.

За діточок, людей безвинних,
За смерть і кров — прощень нема.
Кара прийде діянь злочинних,
Сонце зійде і згине тьма...

І ворог згине неминуче,
Бо правда в силі і в серцях.
В свободі віра ця жагуча,
А страх — в ворожих лиш мерцях.

22.03.2022

КАТЕРИНА ЧЕРНЯК

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЛИСТ-ЗАПОВІТ ЗАГИБЛОГО ВОЇНА

ВІТАННЯ, МОЇ РІДНІ!

Напевне, вам цікаво, що ж я відчував тієї миті? Не біль, не страждання, не страх і навіть не полегшення. Я відчував запеклу ненависть до вбивць, гвалтівників та нікчем, що прийшли на мою землю, що зруйнували життя кожного українця.

Я поліг у битві за Маріуполь, моє тіло поховане в братській могилі. Їм вдалося здолати мене фізично. Проте та сама ненависть лишилася назавжди, нею оповито все, вона вкарбована в кожную гілочку на деревах і кущах, вона розквітає разом із нашою запашною пшеницю, вона тече в кожній річці, разом з моєю кров'ю.

Мамо, зараз хочу звернутися до тебе... Тільки не плач, тепер зі мною все справді добре. Я там, де повинен бути, долю не оминеш.

Я пам'ятаю, як зі сльозами на очах ти проводжала мене на війну, а я обіцяв повернутись. Пробач, не вийшло... Пробач, що так мало часу був поряд, що інколи не дзвонив... Не ображайся, що так часто був сварливим, що іноді не поважав тебе, що не одягав ту шапку взимку й називав дурним той шарф, що ти з любов'ю зв'язала мені на Різдво.

Ти сильна жінка, я знаю. Ти мусиш навчитися жити далі. Заради себе, заради кожного, хто поліг, обороняючи нашу країну. Ти подарувала мені життя, прекрасне життя, з чудовим дитинством та запальною юністю. Завдяки тобі я став дорослою й освіченою людиною, сином, другом, братом і батьком. Можливо, із кожною з цих ролей я справлявся й не найкраще, проте, це не твоя вина. Дякую, мамо, за все!

Донечко, люба моя! Уперше в житті я пропустив твій день народження. Тільки не ображайся, квіточко, я хотів зробити тобі подарунок — то мала би бути Перемога. Зачекай ще трохи — і вона настане, навіть не сумнівайся! А я буду дивитися з неба на те, як ви гуртом будете її святкувати.

Найшвидкоплинніша річ у світі — час. Ще вчора ти була малесенька і я боявся взяти тебе на руки; сьогодні — ти шістнадцятирічна дівчина з купою планів і надій, тож ніколи не марнуй часу. Прошу, вір у себе й завжди крокуй до кінця. А ще — не забувай свого татка, який любив тебе понад усе на світі. Я обіцяю стати твоїм янголом-охоронцем і ніколи не покидати тебе, більше ніколи не полишати тебе. І на випускний все ж таки одягни ту блакитну сукню, вона мені найбільше подобалася, доню.

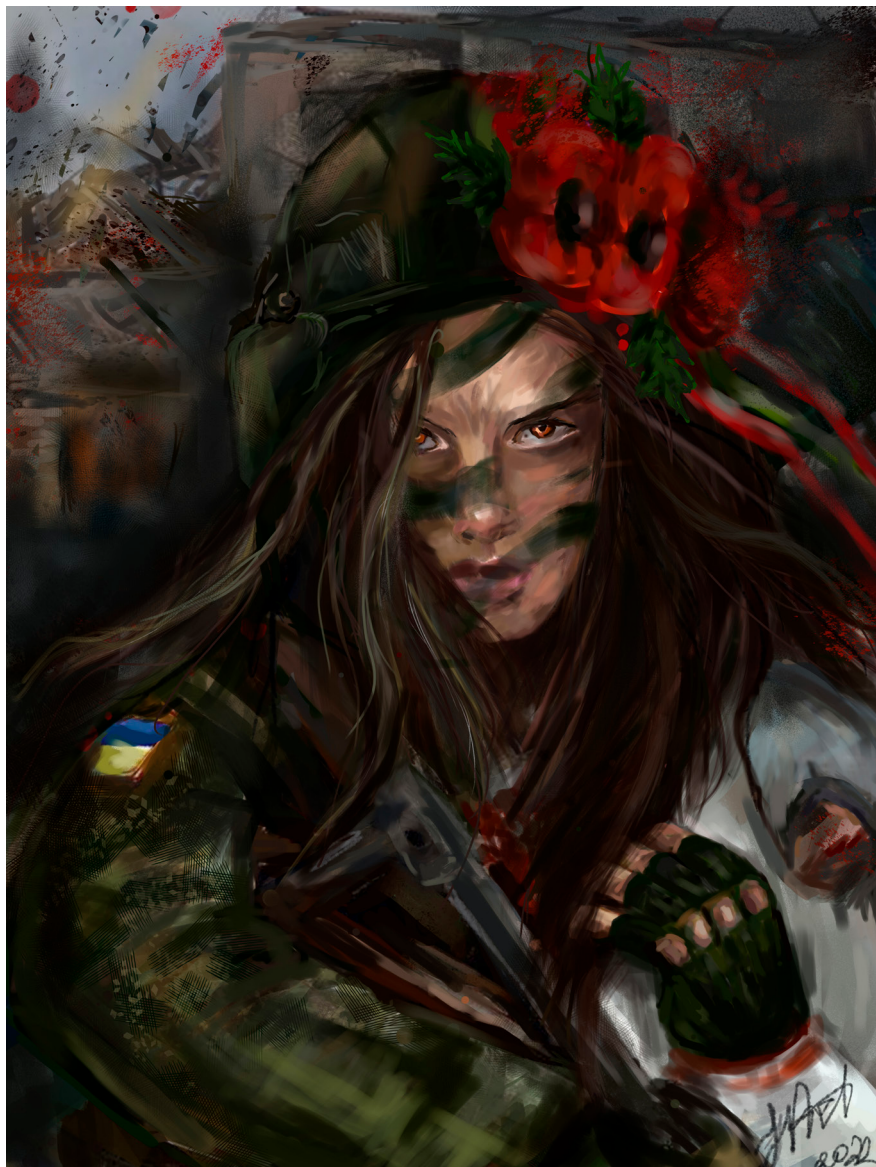
Синку, вибач своєму татові. Вибач, що так і не зможу навчити тебе їздити на велосипеді, що не почую твоїх перших слів, що не відведу тебе до садочка й школи. Справжній батько в такі моменти має бути поряд, знаю. Будь сильним, сину, будь мужнім і справедливим. Оберігай наших дівчат замість мене. Нехай твоє дитинство буде щасливим, безтурботним і, головне, мирним. Це я точно тобі можу обіцяти. Скоріш за все, ти не пам'ятатимеш мене, проте знай: я любив і люблю тебе, я завжди мріяв про сина, я хотів завжди бути поруч, мій любий.

Кохана... Я пам'ятаю, як уперше побачив твої сині очі, такі глибокі, наче океан, і наповнені мудрістю не за віком. Тоді я вже точно знав: та зовсім юна і світла дівчинка — моя майбутня дружина. Я ніколи не пошкодував про таке рішення. Один твій подих вартий цілого всесвіту. Я був найщасливішою людиною поряд з тобою. Дякую, що подарувала мені найкращі роки життя.

Я готовий на все, аби ще хоч раз торкнутися тебе, аби хоч на мить відчути твій аромат й одразу сп'яніти. Я так підвів тебе, мені дуже шкода. Вибач, що на твої тендітні плечі стільки всього звалилося. Війна не шкодує нікого... Але, моя люба, заради нашого кохання, заради всього, що ми змогли подолати, заради майбутнього наших дітей — не опускай руки, не гаси тих вогників у своїй душі, пам'ятай: вони освітлюють мій шлях тут.

АНАСТАСІЯ ІСТОМІНА

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПРАВА

ЖІНОЧЕ ОБЛИЧЧЯ ВІЙНИ

Анастасія Наумчук

НАДІЯ

Анастасія Наумчук

МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ

Валерія Щерба

ДЗЕРКАЛЬНИЙ СВІТ Г. СКОВОРОДИ

Дар'я Косоротова

ЛИСТ ДО МОЇХ БАТЬКІВ

Тату й мамо, ви є найближчими та найсильнішими людьми для мене, я вас безмежно люблю, для мене ви є справжнім прикладом любові та вірності.

Уся наша сім'я пам'ятає той страшний ранок 24 лютого 2022 року. Ти, матусю, нас розбудила о п'ятій годині ранку, бо в сусідньому місті пролунав перший вибух, і нам не треба було пояснень, чому ми встали так рано, усе було і так зрозуміло... Прийшла війна. Ми швидко почали збирати найтепліші та найважливіші речі, щоб у будь-який момент бути готовими спуститися до підвалу. Ми ввімкнули новини й скрізь було одне: «росія напала на Україну, по всій країні лунають вибухи». Тато зателефонував брату із західної частини України і сказав, щоб він виїжджав нам назустріч, аби забрати нас. Уже тоді було зрозуміло, що ви, мамо й тату, після того, як відвезете нас, мали намір повертатися назад, додому. Лише від однієї думки про те, що нам доведеться розлучитися, хотілося кричати, але треба було триматися.

О сьомій годині ранку ми залишили наш дім. Машин було дуже багато, усі намагалися виїхати. Ми заправилися й вирушили в путь, постійно дивилися новини в телефоні. У думках було лише одне: «Нехай би це був страшний сон».

О 10 годині ранку в нашому місті вже були окупанти. Знімали українські прапори, вішали скрізь свою символіку. По наших вулицях їздили їхні танки, лунали вибухи та постріли.

Ми ж їхали далі вглиб України, майже не зупинялися. Ви, мої рідні, хотіли швидше нас відвезти в безпечне місце.

Було дуже страшно. Коли ми прибули до місця зустрічі з Толіком, братом тата, прийшло розуміння, що настав час прощатися, бо ви, матусю й татусю, повертаєтеся додому на Херсонщину. Було нестерпно боляче, не хотілося вірити, що ви їдете в місто під окупацією. Усю дорогу від болю щокими лилися сльози. Ми дуже хвилювалися за вас, адже вже була ніч, і ніхто не знав, які надалі плани в окупантів.

Повернувшись до Херсону, ви оселилися у вашої знайомої в гуртожитку, і ми були раді, що ви там не самі. Херсонську область майже всю вже поглинули терористи. Ми ж молилися та сподівались, що цей жах скоро закінчиться. Через декілька тижнів ви вирішили їхати додому. Було складно, за 6 годин ви проїхали 60 км. Пам'ятаю той день, коли зник український зв'язок. Ми не чули вас три дні. Ми так хвилювалися за вас, молилися, щоб все було добре. Зв'язок так і не з'явився, але дали хоча б домашній інтернет. З того часу ми розмовляємо лише по вайберу і в телеграмі.

Й ось уже понад рік минув, а ви ще там, на Херсонщині. Ви не покинули наш дім і людей нашого міста, залишаєтеся з ними і допомагаєте чим можете. Ми з вами не бачилися уже так довго! Для батьків та дітей розлука — це просто нестерпно! Уже понад рік ми не обіймали вас, не цілували, не відчували вашого тепла, не тримали вас за руку, не відчували вашого запаху. Ми знаємо, наскільки вам важко було в окупації, та ще й без нас. Нам же боляче, що вас понад рік немає поряд.

2022-й рік закарбувався в серці болем, розлукою, нещастям, самотністю. Ви намагаєтеся підтримувати нас навіть у такій складній ситуації за тисячу кілометрів. Але все це не замінить вашої присутності поруч з нами. Стільки подій у нашому житті відбувається, доки ви знаходитесь в окупа-

ції. Ось я вже навчаюся в університеті, а коли ми бачилися востаннє, я ще навчалася в школі.

Ти, татусику, учиш нас бути сильними, але де цю силу брати, якщо постійно хочеться плакати та кричати?! Однак я маю триматися, щоб показати молодшим, що я не слабка і вони можуть покластися на мене. Мої рідні, мені так хочеться до вас! І щоб це жахіття нарешті скінчилося! Я хочу нарешті сісти разом з вами за стіл за смачною вечерею, і не вві сні, а наяву.

Татусику й матусю, ви надзвичайно сильні люди, ви любите і підтримуєте одне одного, ви прекрасні батьки. Я дуже рада, що ви є одне в одного і що ви є в нас. Я знаю, що ми обов'язково зустрінемося й станемо тоді найщасливішою родиною. А зараз найголовніше — берегти себе й не давати впадати у відчай, як би важко це не було.

Україна обов'язково переможе і тоді настане час, коли один скаже: «СЛАВА УКРАЇНІ!» — і мільйони йому відповідують: «ГЕРОЯМ СЛАВА!»

АНАСТАСІЯ БАБИЧ

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ДОРОГИЙ БРАТЕ!

Я пишу цього листа зі сльозами на очах і з тривогою в серці. Ти знаєш, як я тебе люблю. Ти відправився на війну, щоб захищати нашу Батьківщину, і ми всі пишаємося тобою. Я знаю, що ти далеко, у зоні бойових дій, і кожную хвилину боюся за твоє життя. Але я також знаю, що ти справжній Герой, який захищає свою Батьківщину, своїх близьких, своїх друзів і всіх нас, хто перебуває поза полем бою.

Пам'ятаю, як ми в дитинстві разом грали у війну. Але зараз це не гра, це реальність, у якій ти перебуваєш. Я навіть не уявляю, як ти там живеш, у постійному страху за своє життя, в умовах, які нам тут неможливо уявити. Але я хочу, щоб ти знав, що ми всі пишаємося тобою і твоєю службою в армії. Ти не тільки брат, син, онук, племінник, ти ще й Герой, який захищає нашу країну й нашу свободу.

Я хочу, щоб ти знав, що ми всі чекаємо на тебе вдома, щоб знову бути разом, грати в наші улюблені ігри, готувати разом їжу — твою улюблену їжу (а не відправляти тобі домашні посилки), ходити на прогулянки, гуляти з друзями, розмовляти ночами про все на світі, дивитися фільми і просто радіти життю. Але спочатку ти мусиш повернутися до нас живим і здоровим.

З кожним днем, коли я не чую від тебе жодної звістки, моє серце щемить і стискається. Я думаю про тебе постійно і молюся за твою безпеку. Якщо тобі знадобиться допомога, знай, що я завжди готова це зробити.

Забула сказати: бабуся просила переказати тобі вітання й сказати, що дуже сумує за тобою. Також наша мала бешкетниця постійно питає про тебе. Знаєш, їй купили собаку нещодавно, вона така ж щаслива, як тоді, коли ти її катав

на руках і вона сміялася та просила ще. Це якось трішки сумно.

Тож, любий брате, будь сильним і тримайся. Ми з мамою любимо тебе і чекаємо, коли ти повернешся додому.

Бережи себе, брате. Повертайся до нас якнайшвидше.

Ми тебе любимо.

Твоя сестра

МАРИНА БОРИСОВА

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

ЛИСТ ТАТУСЕВІ

Любий татусю, ще недавно я могла обіймати тебе майже щодня, будь-коли могла підійти і запитати в тебе поради, подивитися з тобою фільм чи мультик, посміятися з твоїх жартів. Але зараз нам доводиться бути на відстані через війну. Ти робиш велику справу, захищаючи нашу країну. Я пишаюся тобою. Ти завжди підтримував і підтримуєш мене, коли мені важко, завжди допомагаєш у будь-якій нелегкій справі, захищаєш мене. Звісно, іноді у нас бувають суперечки, але я не можу довго сердитися на тебе, адже знаю, що ти бажаєш мені лише добра.

Для мене багато означає твоя думка. Перед важливим вибором я завжди дізнаюся, що ти думаєш про це, і часто твої думки збігаються з моїми. Мені подобається, коли ми обговорюємо якусь проблемну ситуацію, а потім разом знаходимо вихід із неї. Я вдячна тобі за те, що можу насолоджуватися життям і робити все, що хочу. Для мене ти — найважливіша людина у житті! Я вдячна Богу за те, що він «подарував» мені такого неймовірного тата.

Тобі зараз важко і фізично, і морально, але знай: ти в мене сильний, мужній, сміливий, терплячий, сильний духом, стійкий, витривалий. Тобі під силу все. Але найголовніше — ти чудовий, веселий, інколи грубуватий, але все одно милий, ніжний і чарівний татусь, якого я обожнюю.

Я знаю, що зараз непростий час. Іноді ти можеш не телефонувати по декілька днів, але коли я чую твій голос по той бік слухавки, у мене одразу поліпшується настрій.

Разом із тобою я хочу поводити себе як маленька і дурненька дівчинка. І мені це подобається. З тобою я можу бути сама собою.

Тату, я дуже тебе люблю. Мрію скоріше обійняти тебе дуже міцно і ніколи не відпускати, сидіти з тобою до пізньої ночі, переповідаючи одне одному різні історії. Хочу притулитися до твого плеча і заснути на ньому. Я завжди буду пам'ятати твою фразу: «Що би ти не зробила, що би ти не обрала, я завжди буду на твоєму боці». Знаю, що інколи ти думаєш, що я її забула, але ні, вона залишиться в моєму серці назавжди.

Татусю, для мене ти найкращий! Нехай Бог береже тебе, а я буду молитися за тебе. Бережи себе, мій рідненький! Я дуже тебе люблю!

Твоя донечка Анюта

АННА ДЕНИСОВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРИВІТ, БРАТИКУ!

Ну як ти там? Як справи? Знаю, ви зараз до Бахмуту поїхали... Я тобі пишу і пишу всюди, а ти не відповідаєш. Дуже переживаю за тебе, а батьки — ще дужче. Якщо все добре, відправ, будь ласка, хоча б крапку або смайлик...

Те відео, що ти мені десь 2 тижні тому надсилав (як ви бабусь із дідусями евакуювали), до сліз пробрало. Ви такі молодці, що займаєтеся цим! Куди ж вони без вас? Особливо та бабуся, яку поранено... Мене постійно шокує, що навіть у той час, коли за 5 кілометрів від вас літають ракети, ви готуєте млинці та жартуєте один з одним. Відео показала подружкам. Вони пишаються тобою. Переказали тобі вітання й передали багато подарунків, які скоро тобі відправлю. Мама дуже плакала. І тоді, коли просто твій голос чула. Так тяжко без тебе, Артеме, так сумно... А мама... Я чула, що навіть коли вона миє посуд, то пошепки тебе кличе: «Мій хлопчику, Артемчику, коли ж ти прийдеш?» Постійно в кімнату твою заходить, прибирає, щоб коли прийдеш, усе начисто блищало. Ну, як завжди...

Ти запитував, що то за грамоти, які я тобі надіслала, та як взагалі я почуваюся. У мене все добре, справді. Учуся, стипендію отримаю. Іноді гуляю з дівчатами, щоб відволіктися від тяжких думок. Нещодавно посіла два перших місця на змаганнях з паурліфтингу. Це ж ти мене вчив! Усе завдяки тобі! Скільки ми років до цього йшли? Ти пам'ятаєш, як уперше привів мене до спортивної зали, а я взяла гантельку маленьку і як раптом упала?! Взагалі це було не смішно, а твої друзі реготали, схопившись за животи... Потім маленькими кроками ти йшов до своєї мети. Присід 200 кілограмів! Я навіть пам'ятаю, як ми занотувували твої нові досягнення. А твої перші змагання? Як я взяла тобі купу шоколадок і запевняла: якщо не переможеш, то я їх з'їм. Мама

аж голос зірвала, коли ми вболівали за тебе. Так приємно згадувати, що саме ти привів мене у великий спорт.

До речі, нещодавно на комп'ютері знайшла відео з твого шкільного випускного. Який ти там красунчик, Артеме! Ваші танці під Сердючку я ніколи не забуду. А твій однокласник, Максим Глушко, з тобою ж разом у бригаді? Перекажуй йому привіт і скажи, що чекаю вас обох на пиріг... Як додому приїдете...

Ми нарешті всім селищем та містом зібрали вам на новий автомобіль... Ура! Не думала раніше, що в нас такі дружні люди.

Твій командир писав батьку, що ось-ось відпустять додому. Мабуть, на тиждень. Я вже втомилася чекати. Очі твої волошкові пів року не бачила. Тільки коли на небо синє задивлюся, згадаю щось схоже... А посмішка! Ці ямочки на щоках...

Збираю посилку тобі. Що туди покласти? Твоє улюблене печиво в усіх магазинах скупила. Крупи та консервацію мама вже готує. Хлопцям цигарок набрала та насіння. Сподіваюся, буде потрібно. Шеврони нові мама шие тобі. А Анька (та, яка живе навпроти нас) жовто-блакитні гудзики для вас зробила. Ось знайомий батька, Олексій, буде їхати, ми відразу й передамо.

Ох, Артеме... Я так чекаю на твою відповідь. Обіймаю тебе! Тримайтеся там! Все буде добре! Слава Україні!

Твоя сестра Аліна

АЛІНА СЛЕЦЬКА

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ І ПОВЕДІНКОВИХ НАУК

ПРИВІТ, МОЯ ЛЮБА СЕСТРИЧКО!

Я пишу цього листа, щоб дати тобі знати, що думаю про тебе щодня. Я знаю, що війна змінила наше життя назавжди й залишила багато болю, страху й тривоги. Але я хочу, щоб ти знала, що я завжди поруч з тобою, незважаючи на відстань.

Кожен день цієї війни я думаю про тебе й моє серце наповнюється тугою та незграбністю слів. Я хочу висловити свої думки, але слова не завжди здатні передати все те, що я відчуваю. У цій ситуації я згадую слова: «Моє серце сумує, як зраний птах, що в чужій стороні свою пісню співає». Так, моє серце також сумує, коли я думаю про нашу розлуку й про те, що проходимо цю війну окремо. Але я вірю, що наша любов і наш зв'язок є сильнішими за будь-яку війну.

Ці важкі часи навчили мене цінувати кожную хвилину, яку я проводила з тобою, кожне слово, що було нами сказане. Я розумію, що життя — це не тільки про те, щоб вижити, а й про те, щоб знайти сенс у тому, що ми робимо, про те, щоб бути поруч з тими, кого ми любимо.

Мене вражає сила твоєї волі, твоєї здатності боротися з життєвими труднощами, особливо зараз, коли вся країна перебуває в стані жорстокої боротьби за життя та волю. Ти дуже сильна й мужня дівчина, і я пишаюся тобою.

Тому, моя сестро, я вірю, що ми мусимо використовувати цю війну як можливість для того, щоб стати сильнішими, зрозуміти цінності життя та ділитися ними з іншими. Я вірю, що наші спільні мрії та прагнення до щастя й свободи стануть мотивацією для нас, щоб продовжувати боротьбу за наше майбутнє.

Моя рідненька, я люблю тебе й сумую за тобою. Нехай наша любов буде нашим запасом енергії та сили для Перемоги в цій війні. Нехай вона нагадує нам про те, що наше життя має сенс, і ми повинні цінувати боротьбу за наші ідеали та цінності.

Я дуже сумую, що ми не можемо проводити більше часу разом, але я вірю, що наша любов та наші спогади про минуле надихатимуть нас на здійснення мрій у майбутньому. Нехай наші серця завжди будуть наповнені любов'ю та надією. Як казала Ліна Костенко: «Надія — це наша сила, вона дає нам віру в краще майбутнє». Ми маємо сподіватися на те, що одного дня війна скінчиться й ми знову будемо разом, як колись.

Сестричко, ти завжди була моєю опорою, моєю порадицею і моєю кращою подругою. Нехай наша міць і любов допоможуть нам пройти через цей важкий період у нашому житті. Я чекаю на твою відповідь і думаю про тебе кожного дня.

Я знаю, що в нас є сила й мужність, щоб пережити це випробування.

Люблю тебе, сестро. Будь міцною та бережи нашу матусю.

Твоя sister

НАТАЛІЯ КОЛОВОРОТНА

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ І ПОВЕДІНКОВИХ НАУК

ДОРОГІ МАМО, ТАТУ І МІЙ РІДНИЙ БРАТИКУ!

Я дуже скучаю за вами й сподіваюся, що ми зможемо найближчим часом зустрітися, адже востаннє я з вами бачився ще в березні 2022 року й дуже за вами скучив. Уже більше року ми живемо нарізно: ви знаходитеся в Європі, а я — в Україні, і в мене немає жодної можливості приїхати до вас навіть на деякий час.

На початку війни через цю ситуацію в нас було багато непорозумінь і конфліктів, але зараз ми знову нормально спілкуємося й дуже хочеться повернутися в спокійне життя... Життя без війни. Я сподіваюся, що війна скоро закінчиться й Україна переможе. Тоді всі наші родичі й знайомі зможуть повернутися додому. Я знаю, що ви постійно за мене переживаєте, а я також дуже сумую й хочу зустрітися найближчим часом.

Я завжди мріяв жити з близькими мені людьми, але, на жаль, держава-агресор намагається забрати в мене цю можливість. Щодня на початку війни я ставив собі лише одне питання: «За що?», бо я не можу збагнути, чому мене й моїх близьких уже двічі намагаються розлучити: спочатку у 2014 році, коли нам довелося виїхати з Донецька, а у 2022 — з Ізюма, і зараз я, мої батьки, мої родичі роз'їхалися по світу хто куди... Хіба це можна назвати життям? Я вважаю, що жодна людина не заслуговує на таке, коли вимушено мусить не жити, а виживати й пристосовуватися до життя у воєнному стані.

Військова агресія росії має бути покарана. Така держава взагалі не повинна існувати, враховуючи те, що вона зробила й робить не тільки з Україною, а з багатьма іншими державами. Усі мирні люди, які жили спокійно й нікого не

чіпали, але в один момент позбулися всього й були вимушені поїхати зі своїх домівок, заслуговують на краще життя. А це тепер майже неможливо уявити, маючи таку країну-сусіда.

Я кожного дня мрію, щоб скоріше настав мир на нашій славній українській землі, і дуже хочу знову об'єднатися зі своєю сім'єю, відчувати себе єдиним цілим зі своїм родинним колом, без якого важко уявити себе щасливим.

АНДРІЙ ЛЕЙБА

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ І ПОВЕДІНКОВИХ НАУК

ВІДБІЙ ТРИВОГИ

Привіт, Соню.

Дякую за твого листа! Я дуже рада, що ти отримала посвідчення на машину й вступила до університету в Німеччині, ти завжди мріяла про це.

Вибач, що не писала тобі довгий час...

Не могла зібрати всі думки до купи й розповісти тобі про все, що відбувається тут, в Україні. Минув рік, як почалася війна...

Хтось у ту ніч спав і нічого не чув, а хтось прокинувся від перших звуків вибухів. Приблизно о п'ятій ранку. Тривожні дзвінки, панічні атаки. У когось прихопило серце й туди летіла швидка. Сотні, а може й тисячі автовок рухалися київською трасою. Іти чи не йти на роботу, навчання? Порожні полиці супермаркетів. Черги. Черги. Черги. Вибухи по всій країні. Вибухи десь поряд.

Усе змінилося. Я змінилася за цей рік.

Комендантська година. Щось полетіло. Світломаскування. Коридор. Телеграм. Київський привид. Чмоня. Байрактар. Джавелін. Орки. «Доброго вечора, ми з України». «Ой у лузі червона калина». Повітряна тривога. Вибухи в Харкові. Кожного дня. Волонтери й гуманітарна допомога. «2–3 тижні і все завершиться». «Коли тюльпани зацвітуть». Донати. Віримо в ЗСУ.

Квітень — деокупована Київщина. Буча, Гостомель, Ірпінь. Знову вибухи десь поряд. Винищувачі прямо над будинками. Не панікуємо. Наші. Мені почулося чи ні? Наші. Ізюм. Бавовна. Кримський міст. Перший блекаут. Вибухи в Харкові щоночі. Північна Салтівка. Розбитий Харків. Розбитий, але не зламний!

Вересень — майже повністю деокупована Харківщина. Знову блекаут.

Листопад — звільнений Херсон. Мабуть, неможливо описати абсолютно все, що сталося за цей рік повномасштабної війни.

Наше життя в Україні перевернулося догори ногами... Ми засинаємо, читаючи новини, і прокидаємося з новинами. Прокидаємося вночі через вибухи, переживаємо за своїх рідних. Навіть переживаємо за тих «рідних незнайомців» на передовій. Хлопці, які захищають нашу землю.

Ми віримо! Ми молимося!

Щойно знову оголосили повітряну тривогу.

Словами не передати, що я зараз відчуваю... Те, що відбувається, жахливо... або навіть гірше... просто немає слів, щоб це описати.

Я погано розбираюся в політиці, тому не хочу сказати нічого зайвого. Але знаю точно, що ми — непереможна й соборна нація, яку тисячі років перетягують на себе, як ковдру, висуваючи якісь примарні права на нашу землю. І все ж ми вистояли, ми є самобутніми й незалежними. Сьогодні на наші плечі впало чергове випробовування, яке ми маємо пронести гідно, з високо піднятою головою, і довести, як мінімум, нашим дідам і прадідам, які відвоювали нам мирне небо над головою, що це було треба! Зараз ми віримо в ЗСУ!

Мабуть, на цьому буду закінчувати свого листа. Переказую тобі привіт від своєї родини, а ти переказуй привіт тітці Марині. Я вже засумувала за її смачними пиріжками з капустою. Дуже хочу вас побачити.

Цілую! Люблю! Бувай!

Ліза

ЄЛИЗАВЕТА ЛІТКЕВИЧ

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ТОБІ, МІЙ ДОМЕ...

Єдиний мій!

Пишу тобі з жагою слів... Уже минув рік, відколи ми востаннє бачилися. І не було такого дня, коли б я не згадувала тебе: твої очі, що завжди зеленіли навесні, а восени відображали втомлене, похмуре небо; твої білі руки, що торік почорніли від ворожого вогню; твоє молоде лице, що тепер скривавлене, укрите шрамами, побоями; твій страшний крик...

Уже минув рік. Сніги розтанули та випали не раз, а ти втону в лютій хуртовині безбарв'я. Довгоочікувана рятівна весна так і не завітала до тебе торік. Її календарна близнючка, холодна, байдужа й мовчазна, грається, нагадуючи про час, що сплив навік. І ти завмер серед цієї вічної мерзлоти, пропахлої порохом та брехнею. Разом з тобою застрягли в спогадах про щастя добрі люди. Зчерствілі душі нині торжествують, купаючи знедолених у жахіттях. А ти мовчиш... Не сонний. Приспаний!

Я пам'ятаю перший бентежний день. Ти здригнувся тоді від грохоту, що прокотився твоїм білосніжним тілом, неначе електричний струм. Той тривожний день триває й досі. Нескінченний... Ти, мабуть, уже звик до гуркоту цілорічної канонади, що замінила пташині голоси. Лежиш, загублений у тумані, із проломленою головою цегляних будівель, засмолених жахом багатоповерхівок, розкришеними стінами пошрамованого навіки серця.

Каюся, слабодуха: я покинула тебе, зламаного, перебитого, поцяткованого синцями та попелом. Я втекла, умістивши в маленький рюкзак усе своє життя: теку документів і теплу кофтину на згадку про тебе. Так мало потрібно людині для існування... Шафи з речами, блокноти з віршами, альбоми зі світлинами, меблі із відбитками пальців і ти з рядками

струнких вулиць під скронями — усе лишилося позаду, на поталу жорстокій долі.

Евакуаційний автобус мчав, як навіжений. Ніби це він тікав із дому, від тепла й затишку. У той момент я не усвідомлювала, що можу більше ніколи тебе не побачити... Страх тримав мене за руки й щосили тряс з боку в бік, коли перед очима повставали твої рани: обірвані дроти нагадували павутиння, яким заростає старий занедбаний сарай; заіржавілі миттево й навіки автівки, здавалося, випалювали моє серце зсередини; безлика темнота за розбитими вікнами багатоповерхівок погрожувала зжерти, немов зголоднілий звір; гнітюча порожнеча колись оживленого проспекту вбивала... Хотілося кричати, але голосу стачало лиш на тиху молитву...

Разом із тобою я втратила себе.

Уже рік панує ця суцільна німота, засніжена й застелена попелом. Уже рік ти потерпаєш від страху та болю; прuti твоєї решітки надто міцні, та все ж не непорушні... Уже рік я живу спогадами та мріями, утративши нитку справжнього, теперішнього. Уже минув рік, і знову весна...

Єдиний мій, я знаю: попри все, настане день — і жахливий сон із його пільмою розтануть, щойно ранкове проміння залоскоче твою пошрамовану шкіру. Ти відчуєш його першим, ніби поцілунок, ніби бутон червоної троянди, якими ти так любив засіювати проспекти. Квіти забувають, а ти розплющиш очі, аби побачити безхмарне українське небо над головою. І зітхнеш із полегшенням, і змиєш кров та попіл, і знову відчуєш подих вільного вітру.

А поки... Будь сильним, доме.

Усе буде Україна!

ЄВГЕНІЯ МОРОЗ

УКРАЇНСЬКИЙ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІМЕНІ Г. Ф. КВІТКИ-ОСНОВ'ЯНЕНКА

ПРИВІТ, ТАТУ!

Я дуже за тобою скучила! Ми з мамою так сумуємо за тобою! Вдома без тебе стало зовсім порожньо. Не вистачає твоїх веселих жартів та посмішки. Я знаю, ти сильний і мужній, ти обов'язково переможеш! Кожною краплинкою душі ми з тобою, не зупиняйся, не падай духом, вір у свої сили. Я хочу, щоб ти прочитав ці рядки і твоє серце повірило в Перемогу:

Як зірка падає у небі,
Молитви, знай, читаю я.
За тебе я молюсь, далебі,
Горить у серці полум'я.

Та справді — мій хоробрий тато,
Я знаю, серцем мужній ти,
Лиш хочу в тебе я спитати,
Коли вгамуються вітри?

Ми знаєм — ви наші герої,
Хто серцем нас оберігає,
Хто не боїться брати зброї,
Боротись хто допомагає.

Тож, повертайтеся скоріше,
Ми будемо на вас чекати,
Хай буде постріл ваш гучніше,
А вороги будуть тікати!

Я знаю, що тобі складно, ми з мамою дуже на тебе чекаємо, молимося за твоє життя. Ми віримо, що ви обов'язково здолаєте ворога і незабаром наступить Перемога!

Твоя дочка

ОЛЬГА ПОЛІКАРПОВА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ДОРОГА СЕСТРО СОФІЄ!

Я пишу цей лист, щоб поділитися з тобою своїми почуттями та станом, який я переживаю в цей важкий час. Знаючи, що ти в безпеці, мені стає трішки легше на душі, але все навколо мені нагадує про твою відсутність та війну, яка зараз триває в нашій країні. Кожен день я чую повітряні тривоги, вибухи, бачу людей, які потребують допомоги й медичної асистенції. Відчуття страху і безпорадності посилюється з кожним днем. У такі моменти дуже не вистачає тебе поряд...

Часто я згадую про наше дитинство, безтурботні й щасливі дні, коли ми були поруч і все було добре. Ми проводили багато часу разом, граючись у парку, на подвір'ї або вдома. Пам'ятаєш, як ми вигадували різні ігри та пригоди і як завжди знаходили нові розваги? Ми часто їздили до бабусі в село, де мали багато вільного простору й можливості гратися на свіжому повітрі. Лазили по деревах, збирали ягоди та гриби і насолоджувалися справжністю села. Я завжди чекала з нетерпінням цих поїздок, тому що вони завжди були повні пригод і веселого дозвілля.

І попри те, що в нашому житті зараз багато важких моментів, я завжди згадую наше дитинство як час, коли ми були разом щасливі й безтурботні. Я дуже хочу, щоб ти повернулася додому хоча б на кілька днів. Нам так сильно не вистачає одне одного. Коли ти приїдеш, ми можемо разом здійснити якусь мрію або вирушити в приємну подорож, яка допоможе забути про всі наші тривоги хоч на деякий час. Ми могли б відвідати Карпати або піднятися на гору Говерлу.

Це буде чудовий спосіб відпочити й зарядитися позитивними емоціями, провести час разом. Ти знаєш, як я люблю гори, які завжди дарують мені багато емоцій і пригод. Карпати — це дійсно чудове місце, де ми зможемо знайти

затишок і насолодитися величністю природи. Вони такі, ніби зроблені з різних матеріалів: білого мармуру, зелено-го моху та кольорового каміння. Це ніби кришталевий сад із вершинами, що здіймаються вгору як величезні зелені башти, у яких стільки граней, скільки зірок на небі.

Ми зможемо піднятися на гору Говерлу, найвищу вершину України, або відвідати водоспад Шипіт, який надзвичайно красивий. Зможемо помилуватися чудовими краєвидами, а також скуштувати національні українські страви. Окрім Карпат, я би хотіла запропонувати ще один цікавий варіант відпочинку — риболовлю з друзями. Я пам'ятаю, як ми колись з татом і друзями їздили на річку й проводили там цілі дні, насолоджуючись природою й забуваючи про роботу й повсякденні проблеми. Це було дуже приємне заняття, і я думаю, що це може стати чудовим варіантом відпочинку для нашої родини.

Кожен раз, коли думаю про світле майбутнє нашої країни, я бачу його яскравим і щасливим, без війн та конфліктів. Я вірю, що разом ми зробимо все можливе, щоб побудувати краще майбутнє для наших дітей і наступних поколінь.

Моя мрія — після закінчення війни зібратися всією родиною за одним столом і більше ніколи не розлучатися, адже сім'я — це наша головна опора й підтримка в будь-який життєвий період. Це місце, де ми можемо відпочити від всіх проблем, відчути тепло й любов близьких, а також знайти підтримку та пораду в складних ситуаціях.

Нехай Бог береже тебе й допомагає в цей нелегкий час. Я чекаю на тебе й сподіваюся, що ми зможемо провести разом час, який запам'ятається на все життя!

З повагою і любов'ю твоя сестра

ВІКТОРІЯ РИТІК

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРИВІТ, МАМО!

Уже більше року нас розділяють сотні кілометрів. Я пишу цього листа і згадую ті дні, коли ми могли поговорити за горнятком кави на кухні. Ти готувала млинці, а я сиділа поруч і розказувала всі новини за день. Це було нібито вчора. Але ж ні, уже більше року в наше життя прийшла повномасштабна війна... Більше року я не можу тебе обійняти або навіть поговорити по телефону. Бо наш рідний Мелітополь — окупований.

Коли двадцять четвертого лютого я прокинулася від вибухів, перше, що я зробила — це подзвонила тобі. Тоді ще ми не знали, що цей дзвінок буде останнім, бо зовсім скоро пропаде зв'язок і не буде інтернету.

Мамо, ти не уявляєш, як колотилося моє серце від кожної новини про наше місто, від кожного дзвінка тобі, коли я чула лише голос робота: «Абонент знаходиться поза зоною досягнення». Я молилася, щоб з тобою все було добре. Тримала біля серця ікону, яку ти мені подарувала, коли я переїжджала до Харкова. Ти тоді сказала, що це материнський захист і він найсильніший у світі. Виявляється — це правда. Мамо, твій захист урятував мене. Я відчувала твою любов навіть на відстані 422 кілометрів. Це відчуття неможливо передати словами.

Мамо, це було так тяжко, я не знала, що робити. Я в Харкові, де кожні п'ять хвилин лунають вибухи, ти в Мелітополі, де пропадає зв'язок і загарбники заходять до міста. Я пішла волонтерити, готувати їжу для наших захисників. Пам'ятаєш, як ти завжди говорила, що готувати — то моє покликання, і навіть вмовляла піти вчитися на кухара.

Матусю, я як зараз пам'ятаю, як ми з тобою раділи, коли я вступила до університету на бюджет. Як ти пишалася, що

твоя донька самостійно все подолала й переїхала у велике місто навчатися. Ці моменти щастя назавжди в моїй пам'яті. Ти раділа, коли я приїздила додому, прокидалася о четвертій ранку, аби тільки зустріти мене з потяга. Я так хочу знову сісти у потяг і їхати до тебе, у наш рідний, вільний, український Мелітополь.

Мамо, я обіцяю тобі: коли зустрінемося в нашому вільному місті, ми будемо довго-довго обійматися. Знову поговоримо на кухні, вип'ємо каву, я приготую млинці, хоч твої — найсмачніші в цілому світі. Ми будемо гуляти й обов'язково підемо на площу Перемоги, де знову замайорить жовто-синій прапор. Я знаю, що ти цього чекаєш. Тож віримо у Збройні Сили України, вони найсильніші і найвідважніші воїни.

Я дуже сильно тебе люблю і чекаю на нашу зустріч.

*З любов'ю
твоя донька Поліна*

ПОЛІНА ШИЯН
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

МАТЕРІ ВІД СИНА

Привіт, матусю. Як ти?
Себе питаю безупинно.
Я знаю, що хвилюєшся
Й чекаєш зустрічі постійно.

Хочу почути голос, згадати щирий сміх,
Бо так давно не бачив веселощів твоїх.

Мамо, я розповів про тебе побратимам,
Про всі моменти, що були у нас.
Про те, як у тяжку годину
Ти говорила: «Все буде гаразд».

Мамо, тебе люблю всім серцем,
Ти вибач, що бував не тим,
Кого ти бачити хотіла,
Й молилася щоночі уві сні.

Та я все виправити зможу,
Країну захищаю в ці часи.
Вона мені немов матуся,
Що підняла хлоп'я у ці світи.

Я мрію про щасливу Батьківщину,
Без горя та війни.
Де діти бігають, сміються,
Як це колись робили ми.
Коли сирен не чути свисту,
І кулі не літають навкруги.

Таке повинне бути в них дитинство —
Без болю, горя і війни.

Мамо, ти почекай мене ще трішки,
Настане час — і я прийду.
Повір: обов'язково
Я перемогу принесу.

Та зараз, ненько, вирушаю,
В дорогу, тяжку й нележку.
Час Україну захищати
Від ворогів, які несуть біду.

Та згодом, мамо, запитаю:
— Як ти? Чи все в тебе гаразд?
А ти лиш скажеш тихо:
— Сину, я все чекатиму на вас.

АННА ЯВТУШЕНКО

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПРАВА

МАМІ

Привіт, рідненька! Я так сумувала. Обійми мене, мам!

Ох, як же добре відчувати твій запах. Твої обійми ще з дитинства заспокоювали мене. Пам'ятаєш 1 вересня 2010 року? Тоді мені було так страшно. Я була маленькою дівчинкою, яка тримала тебе за руку і боялася відпустити. Ти сказала, що це новий етап мого життя і міцно обійняла. Ніколи не забуду тих відчуттів. Я наче наповнилась енергією і вже не боялася.

Зараз відчуваю ті ж емоції. Я сильна і нічого не боюсь. Тому й ти тримайся!

Я знаю про всі твої сльози й вечори жалоби. Але не варто. Тут так добре. Подивися на мене. Ти ж так любиш мою посмішку. Тепер я всміхаюся майже завжди, бо зустрілася зі своїми знайомими та друзями, а ще я тепер з бабусею та дідусем. Вони просили пересказати, щоб ти не хвилюватися, з нами все добре.

Не сумуй і не жалкуй ні про що. Ти ж знаєш, я не змогла би жити з розумінням того, що не пішла на фронт, що не захистила життя тих людей, які потребували моєї допомоги. Я виконала свій обов'язок на землі, але моя місія не завершена. Я захищатиму Україну звідси, оберігатиму наших військових та завжди буду слідкувати за тобою. Пам'ятаєш, ти розказувала про янголів-охоронців? Тепер він у тебе є. Я завжди буду на твоєму правому плечі, завжди поряд. Ти тільки не засмучуйся. Ми будемо розмовляти вечорами у твоїх снах. Я буду розказувати про свій день і послухаю про те, що сталося цікавого в тебе. Усе буде як завжди, обіцяю. Війна не зможе забрати нас одне в одного, бо наш зв'язок неможливо розірвати. Це те, що пов'язало наші душі ще в далекому 2003 році і буде тримати завжди.

Матусю, зі зброєю в руках я боролася за світле майбутнє України, за спокійне життя для тебе і кожної родини, тож прошу бути сильною. Скоро Перемога. Ти будеш жити в незалежній країні з безліччю можливостей, а я наглядатиму за тобою кожного дня.

Скоро ранок. Новий день, нові випробування. Тобі треба гарненько виспатись та набратись енергії. А завтра вночі я знову прийду і ми будемо розмовляти, обійматись і насолоджуватись моментом.

Чекаю, матусю!

АЛІНА ХОДАКОВСЬКА

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПРАВА

ЛИСТИ УКРАЇНІ УКРАЇНЦЯМ ЧАСОВІ ВІЙНІ

Україна – це супер. Україна – це ексклюзив.
По ній пройшли всі катки історії.
На ній відпрацьовані всі види випробувань.
Вона загартована найвищим гартом.
В умовах сучасного світу їй немає ціни.

Ліна Костенко

Ніхто нам не збудує держави,
коли ми її самі не збудуємо,
і ніхто з нас не зробить нації,
коли ми самі нацією не схочемо бути.

В'ячеслав Липинський

Незалежність підіймає на крилах.
Відповідальність не дає ці крила спалити.
Маючи і те, і інше, можна долетіти до мети!

Святослав Вакарчук

* * *

Кожен із нас проживав своє найкраще життя до 05:00 ранку 24 лютого 2022 року. Кожен із нас ставив собі мету і нехай поступово, але старанно йшов до неї. Кожен із нас, навіть цього не помічаючи, був щасливим.

Моя сім'я була не винятком. Усі ми займалися улюбленими справами, розпливалися в щоденній безмовній посмішці, були абсолютно щасливі, насолоджувалися присутністю близьких, просувалися кар'єрними сходами, чекали на весняну казку, яка мала розпочатися вже через тиждень.

Жив я окремо від батьків, разом зі своєю коханою на Північній Салтівці. Я був студентом двох факультетів, працював на чудовій посаді тренера з баскетболу, тренував маленьких дітей віком від 6 до 12 років. Я любив свою роботу. Вона була приголомшливою. Учити дітей тому, чому ти сам присвятиш своє майбутнє. Хіба не в цьому щастя? Як говорив наш покійний ректор Іван Федорович Прокопенко: «Робота педагога — від Бога»...

24 лютого все змінилося. Я прокинувся від сліз своєї коханої. «Що трапилося, любя?» — запитав я. Подивившись на мене просоченим гіркою поглядом, вона відповіла: «Нас бомблять». Я подумав, що це якийсь жарт, але її слова підтвердили гучні вибухи за вікном. Зібравши найнеобхідніші речі, ми поїхали до моїх батьків, які жили в безпечнішому місці все в тому ж Харкові.

Ми з родиною майже місяць потерпали від щоденних бомбардувань, бачили ворожі літаки, ховалися в льоху, бігали по 15 разів на день до бомбосховища. Та нашому терпінню настав кінець. Ми вирішили поїхати подалі від бойових

дій, але батько не міг покинути рідний дім, роботу, вівчарку Ельзу та кота Степана. Тато залишився в Харкові.

Ми живемо в прекрасній країні. Вона славиться родючими землями з багатими врожаями, чудовою природою. Але головне наше багатство — люди! З такими людьми, як у нас, будь-які труднощі не страшні, і я не перебільшую. Розповім про мого батька-героя, який залишився в Харкові рятувати людей, ризикуючи своїм власним життям.

Мій тато працює в компанії «Харківміськгаз» на аварійній службі «104». Він усуває різної складності витoki газу по всьому Харкову. Його робота — це його покликання. Він хоче бути корисним для людей, хоче бути потрібним, і в цьому він знайшов себе.

16 квітня о 10 годині ранку мама зателефонувала татові, щоб дізнатися, як пройшла його робоча доба, чи все було нормально, але батько не взяв слухавки. За пів години мама зателефонувала ще раз — відповіді не було. Як кожна любляча дружина, звичайно, вона почала хвилюватися. Мама почала дзвонити дружинам колег, з якими тато був на одній зміні, але жоден чоловік із татової бригади не виходив на зв'язок. У мами почалася паніка, вона не знала, що робити. Вона знаходилась за 200 км від мого батька. Приїхати можливості немає, слухавки ніхто не бере. Страх. Жаж. Паніка...

За 2 години з незнайомого номеру надійшов дзвінок. Тремтячим, якимсь несамовитим, але спокійним і тихим голосом тато сказав мамі: «Усе добре, кохана, не переживай», — і кинув слухавку. З полегшенням, однак з легкою тривожністю, мама видихнула. Але що сталося?

Близько 09:00 прилетів снаряд на завод в Основ'янському районі. Величезна пожежа, багато поранених, є загиблі, ко-

лосальний витік газу, виклик 104. Батькові треба терміново їхати його усувати, інакше може статися вибух, масштаби якого будуть страшніші за приліт самого снаряда.

09:30 — тато на місці. Трупи, поранені, крики, вибухи, все у вогні, пожежники не можуть впоратися з вогнем, але якщо не усунути витік газу, то наслідки будуть жахливими. Щоб його усунути, потрібно викопати трубу на глибині 3 метрів, перебуваючи в бронежилеті 15 кг, а далі перекрити в ній газ, усунути витік і закопати трубу. Здається, що це не так вже й складно, звичайно ж, якщо немає навколо вогню, пострілів, криків, вибухів машин, що горять, а найголовніше часу, немає часу...

На щастя, у тата зібралася команда спеціалістів із 4 осіб, які знають свою справу та не піддаються паніці. За 30 хвилин усе було готово, бо працювали фахівці: витік був усунений, газ не встиг накопичитися в потрібному об'ємі для вибуху. Батько та його команда впоралися зі своєю роботою. Ніхто не постраждав.

Після вислуханої історії, мама була шокована, але вона зрозуміла, що її чоловік справжній Герой. Дякувати Богу, що Він зберіг усім життя, і вони встигли все зробити вчасно. За кілька днів мама зателефонувала подругам, щоб дізнатися, як перенесли їхні чоловіки цей виклик. Троє з чотирьох чоловіків зачинилися у своїх кімнатах, замкнулися в собі і не могли вимовити жодного слова через побачене, бо кількість загиблих людей, які були прямо перед очима, складала майже 10 осіб. Чоловіки знайшли своє заспокоєння в алкоголі та довго відходили від шоку. Мій же тато знайшов заспокоєння, як би це смішно не звучало, на городі. Так, він 3 дні безперервно садив огірки та помідори, щоб тільки забути це все як страшний сон.

Найжахливіше в усій цій ситуації те, що таких викликів у Харкові за добу надходить досить багато, і мій батько ри-

зикує своїм життям кожен робочий день, але він ніколи не скаржитися на свою роботу, а навпаки, щасливий, що рятує людей.

Мій батько для мене — Герой. Він Герой для моєї мами, мого брата та всіх, хто знає його. Так, він не захищає нашу країну на передовій, але він рятує життя людей, що залишилися в Харкові, у зоні бойових дій. Я щасливий, що маю такого батька. Він приклад для мене. На таких людях тримається наша країна.

Я хотів би подякувати Всім, хто докладає хоча б частинку зусиль для нашої Перемоги! Люди, ви Герої нашого часу. Хай береже вас Бог!

Наприкінці цієї історії я хочу розповісти своє бачення цього горічної травневої пори, яка має бути вже незабаром. Ми будемо згадувати її так:

Яка ж чудова була травнева пора!

Вона п'янила, як вино, вона збуджувала, як збуджує радість, вона ріднила людей, як ріднить щастя!

Люди два довгих місяці боялися неба, бо з нього з посвистом і виттям падала смерть. Люди два місяці з болем читали новини, бо навіть перемоги свідчили про нові втрати. Три-можливо відкривали наглухо завішені на ніч вікна. З острахом читали повідомлення від рідних з фронтів, обережно запитували одне одного про спільних знайомих і друзів. Бо скрізь, всюди можна було почути таке страшне і невблаганне своїм змістом слово — смерть!

І от вперше за ці такі довгі два місяці люди переконалися, що небо знову напрочуд чисте, що в ньому вже не пропливуть потворні, прикрашені «зетами», кораблі смерті. А п'янке травневе повітря, що вривається в широко розчинені вікна, не принесе з собою смороду згарищ. І люди ди-

хали на повні груди, упивалися повітрям, що ніби ввібрало в себе і сяйво сонця, і життєдайність весни, і радість буття.

Це радість ніби вихлюпувалася із сердець щедрою приязню одне до одного. І на вулицях віталися зовсім незнайомі. А коли випадково зустрічались двоє друзів і кидалися один одному на шию зі словом «живий!», перехожі мимохідь зупинялися, щоб порадуватися разом із ними. І в усіх, коли не на устах, то в серці, у всьому естві жило одне, таке прекрасне і однаково радісне для всіх слово — МИР!

Тепер не буде дорожчого слова, ніж це.
Тепер люди навчилися його цінувати!

Тепер ми знаємо: війна — це смерть, МИР — це ЖИТТЯ!

КОСТЯНТИН БЕЛЯЄВ

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

ЛЮБА МОЯ НЕНЬКО, РІДНА УКРАЇНО!

Минуло вже більше двох місяців, як життя українців розділилось на «до» і «після». Як усе те, що ти берегла та вважала цінним, в одну мить стало неважливим. Коли всі твої буденні справи та улюблені заняття залишилися в минулому житті, яке існувало ще вчора, а сьогодні — настала сувора і неминуча реальність, яка не щадить нікого.

24 лютого 2022 року о п'ятій ранку російські війська жорстоко вторглися на територію нашої суверенної держави. Той день я не забуду ніколи... Тиху зимову ніч перервали гучні та страшні звуки вибухів. Я прокинулася й одразу зрозуміла, що відбувається. Це не було схожим на феєрверки. Здалося, що то був початок кінця.

«Це війна», — подумала я, але ще не повірила своїм думкам. Мама забігла до кімнати і тремтячим голосом наказала збирати речі. Усе необхідне вмістилося в один маленький рюкзак. Але бігти нам було нікуди. Зв'язок та інтернет відключився одразу. Ми сиділи в коридорі й чекали на будь-які новини. І ось через декілька годин по всіх державних телеканалах президент України Володимир Зеленський підтвердив наші найстрашніші переживання.

У першу ніч після оголошення російсько-української війни я почала боятися спати, бо найтемніший час здавався таким моторошним і непередбачуваним. Кожну хвилину я молилася і благала Господа вберегти нашу сім'ю.

На жаль, схід нашої країни вже вісім років потерпає від загарбників та гвалтівників путінського режиму. Я була ще маленькою, коли все розпочалось, проте тільки зараз повною мірою зрозуміла всю лють, яку переживають наші співвітчизники.

Пройшло так мало часу, але наші міста вже не впізнати. Не впізнати й обличчя українців. У їхніх очах глибоко засі-

ли страх і біль. Я згадую слова Андрія Кузьменка про війну в Україні і розумію істину сьогодення: «Найбільше всього у світі я боюся війни. Війна — самий ідіотський винахід людей. І то, що вона час від часу повторюється, — то є саме жахливе».

Зараз, перебуваючи у відносній безпеці, я зрозуміла, що маю попросити вибачення у тебе, мій рідний краю! За те, що погано вчила нашу історію та не читала українських книжок. За те, що мало чого робила на користь єдності та благополуччя нашого народу. Відтепер у моєму новому житті я збираюся виправити всі помилки, адже цінуємо ми тільки тоді, коли втрачаємо.

Проте я вважаю, що мені слід цінувати і цей нелегкий час, який випав на долю України, бо він посланий, щоб стати сильнішими, добрішими людьми, берегти своїх рідних і стати справжніми патріотами своєї Батьківщини.

Сьогодні, як ніколи, українці єдні та дружні. Усі, із заходу та сходу, півночі та півдня вірять у тебе, моя земле, вірять в наші ЗСУ, вірять у нашу Перемогу! Я точно знаю — цей щасливий день зовсім скоро настане і всі українці повернуться додому.

Ми відбудуємо кожен твій зруйнований куточок та зберемося разом за великим столом. Ми зустрінемося з тобою у квітучому Харкові й прогуляємося вулицями історичного Львова, відпочинемо на березі нашого Чорного моря та заспіваємо гімн України на майдані Незалежності нашого стійкого Києва.

Я молюся, надіюся і вірю, що добро і справедливість завжди переможуть, а це значить, що все буде УКРАЇНА!

АНАСТАСІЯ ВЕЛІЄВА

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

МЕНІ НАВІТЬ НЕМАЄ ВІСІМНАДЦЯТИ РОКІВ...

...та я вже двічі проживаю війну.

Мене звати Вікторія Казакова. Мені сімнадцять років. Я живу в невеликому селищі Нью-Йорк Донецької області. До самого міста Донецька їхати недовго, 35 кілометрів.

Коли 2014 року почалися військові дії на Донбасі, ми з батьками відпочивали на морі. Нам подзвонила бабуся і сказала, що чує дуже гучні вибухи й мусить іти в підвал. Коли ми повернулися додому, побачили, що наше селище ціле і немає постраждалих. Але в місті розбита будівля адміністрації. Ми лишалися вдома і не планували виїжджати, але багато наших знайомих запрошували нас покинути країну. Було чутно вибухи та видно ракети з вікна, але ми звикли із цим жити. Ми всі вісім років жили так...

І ось це повторилося знову, але дуже різко, з великою кількістю загиблих та зруйнованих будинків. Пам'ятаю день 24 лютого 2022 року, як я прокинулася від вигуку тата бігти в укриття. Свисти ракет та гучні вибухи було дуже чутно в укритті, ми сиділи і рахували їх... 12... 13... 14... 15...

На другий день мені повідомили про те, що автобус, у якому були мої знайомі та близькі друзі, потратив під обстріл. Вони їхали додому з Харкова... Багато поранених і багатьох не можуть знайти. Ми почали поширювати інформацію й розмішувати в соціальних мережах їхні фотографії. На жаль, вони загинули. Поранених одразу забрала швидка, а їх покинули в автобусі. Загинули три дівчини, з двома з них я ходила на танцювальний гурток... Почуття відчаю та незрозумілості.

Через 16 днів ми вирішили виїхати із селища в іншу область. Але найстрашніше для мене було, що вдома залишилися бабуся, дідусь, дядько та прабабуся. Дуже не хотілося їх залишати, але батьки намагалися вберегти моє життя. Дідусь не міг покинути будинок, у якому провів усе своє життя.

Дуже важко, коли в соціальних мережах бачиш знайому місцевість повністю розбитою. Це дуже важко... Війна — це страшно... Це смерть.

Багато людей розкидало не тільки по країні, а й по всьому світу. Це дуже страшно, коли розумієш, що можеш більше не побачити знайомих і рідних.

Дуже сподіваюся, що моє невеличке селище під крутою (ною) назвою Нью-Йорк вистойть, а я дуже скоро повернуся додому. Бажаю всім скорішого повернення додому.

Вірю в наші сили, ми все зможемо й подолаємо разом.

Бо ми — це Україна! Бо Україна — це ми!

ВІКТОРІЯ КАЗАКОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧОЇ, СПЕЦІАЛЬНОЇ
І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТИ

* * *

Ми жили мирно і спокійно,
Раділи тому, що в нас є,
Ми не просили допомоги,
Чи прихистку для нас усіх.

Ми бачили блакитне небо,
І сніг, який в струмок утік,
Весну зустріти ми хотіли,
І сіяти веселий сміх.

Наступний день прокинулась країна,
Та тільки мрії не збулись.
Здригнулася від вибухів жахливих,
Які по Україні почались.

Ми не могли повірити, що все це правда,
Неначе ми в якомусь сні.
Але, на жаль, усе це відбувається насправді,
Ми не в якійсь жахливій грі.

Хто дав вам право це робити?
Що ви забули тут усі?
Ідіть додому й не турбуйте —
Без вас спокійно ми жили.

Стріляють в нас, вбивають, нищать,
І сіють хаос навкруги.
Але вони авжеж програють,
Не друзі нам, а вороги.

Хотіли Україну розколоти?
І швидко захопити нас?
Але не вийшло в вас нічого!
Ми українці — не зламаєте ви нас!

Ви кажете, що ви брати,
Ви «визволителі», «герої»...
Але ви зайві тут, чужі.
Справжні ж герої — наші хлопці,
Що зараз віддають життя.
Вони на лінії вогню пильнують,
Щоб ви пішли всі в небуття.
Молюся день і ніч, благаю,
Щоб вранці прокидатись я змогла,
І щоб від сміху, а не пострілу гармати
Здригнулася уся наша земля.

ОЛЕНА КОЩІЙ

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

ПРИВІТ, БОЖЕ!

Я не знаю, як там у Тебе на небі, але на землі українській лихо коїться. Боже, це начебто жахливий сон! Тільки замість будильника реве гучна сирена, та все одно я не можу прокинутися.

Зло прийшло до нас зимового ранку 2022 року й кожен день усе тягне жили з України, впиваючись глибше зубами-гусеними танків до чорнозему нашого. Не добрі то люди, Господи, обмануті. Пусті. Без віри в серці й вибору в розумі. Щодня ллються ріки крові людської. Чи бачиш Ти це з висоти небесної?

Щодня, Боже, земля дарує Тобі нових янголів — діточок та їх родини, що не змогли зберегти життя своє. Та провини їх тут немає. Прийми їх, Боже, з милістю і даруй цим душам спокій. Хай хоч на небі буде їм місце.

Милостивий Отче наш, я дякую Тобі за день — сонячний чи похмурний. Дякую за можливість читати, навчатися, вірити. Дякую за їжу і сон. Та дозволь лишень попросити Тебе про єдине — допоможи нам! Дай сил і витримки військовим нашим, що боронять країну і народ український, ризикуючи власним життям. Надай притулку в безпечному місті тому, хто потребує цього. Подаруй спокій душам нашим грішним на день завтрашній. Збережи нас!

Ми молимося, Господи. Усім народом молимося. Кожного дня Ти чуєш молитви українців за живих, мертвих і ненароджених. Ти — всемогутній Володар світу нашого. Тож допоможи нам перемогти зло. І тоді Ти побачиш, Боже, як розквітне країна!

Обіцяю, Ти будеш нами пишатися. Ми відбудуємо храми, будинки, посадимо тисячі тисяч квітів. Ми не забудемо про Тебе. Про Тебе і тих, хто тілом пав.

Країна наша історію велику має, написану кров'ю людською. Хто тільки не шматував землі української, але ж вона наша. З того часу і по нині. Наші ріки і гори, море і степи — то є рідним, невід'ємним і вічним. Не дай же, Господи, рукам жадібним і серцям недобрим зламати нас!

Я вірю, вірю що з поміччю Твоєю настане день ясний в історії держави нашої, який кожен українець буде пам'ятати з гордістю. День, коли замість вибухів лунатиме дзвін струмків та спів пташиний. День, коли небо буде чистим і безпечним. День, який зветься Перемогою!

Дякую Тобі за все, Боже.

Хай буде воля Твоя на землі і на небі.

СОФІЯ КУЗЬМІНА

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПРАВА

ПРИВІТ, СВІТЕ!

Я пишу цього листа кожному на Землі. Я хочу, щоб усі почули про те, що відбувається.

Те, що сталося в моїй Україні, неможливо описати, але я спробую. Війна... Так, вам не почулося! Війна у XXI сторіччі! Це реальність!

Як усе було і є, спитаєте? Було жахливо, страшно, нестерпно... Кожен українець, маленький чи великий, о 5-й ранку 24 лютого 2022 року прокинувся, коли прийшли «рятувати» нашу землю.

Увечері, напередодні 24 лютого, я лягала спати й мені наснився чудовий сон, але все перервалося, коли мене розбудила мама і сказала, що «почалося...». Я все ще хочу прокинутися і перевернути подушку, адже це всього лише поганий сон. На жаль, я цього ніколи не зроблю, бо це реальність. Реальність кожного українця.

Хочу окремо написати про мій любий Харків, адже він дуже потерпає. Багато будівель знищено. Багато влучень у школи, садочки, університети, промислові будівлі, парки, інфраструктуру.... У це можна повірити? Але попри це Харків є неймовірним містом з чудовими людьми — дружним, гарним, пахучим, студентським, а найголовніше — це те, що Харків був і є українським і ніяким іншим!

Я дуже скучила за Харковом! Я хочу погуляти Сумською, зазирнути на площі Конституції та Свободи, узяти улюблену каву в маленькій кав'ярні та потеревенити з друзями. І я це зроблю, бо найголовніше те, що я зможу повернутися!

Нас мужньо захищають Збройні Сили України й тероборона, нас підтримує весь світ. Харків'яни мужньо тримають і моральний захист. Харків відбудують, зроблять його

ще краще. І місто буде переповнене гостями та туристами з усього світу, адже не побувати в ньому після пережитого буде неможливо. Харків — символ стійкості та уособлення вдачі України.

Я щоразу буду дякувати Богу за те, що я маю життя, маю захисників та маю віру в нашу Перемогу! Я неймовірно вдячна кожній людині, яка допомагає нам, кожному захиснику, кожному волонтеру, кожному... Підтримуйте нас! Підтримуймо одне одного! Адже разом ми зможемо все!

Не падаймо духом! Навчаймося! Немає перешкод, які ми не можемо подолати!

ВЛАДА ПОНОМАРЬОВА

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ВІЙНА...

Лише одне слово, а стільки болю, сліз та втрат принесло кожному українцю. Пройшло два місяці з того моменту, коли наше життя поділилося на «до» і «після». У нашій країні більше немає людини, яка була би поза війною, тому що це назавжди залишиться у серці кожного.

Ми всі шукали, гадали, у чому ж сенс життя? А він в обіймах рідних, здоров'ї та мирному небі над головою.

Людина народжується задля того, щоб бути щасливою, створювати сім'ю й радіти кожному прожитому дню, але сотні тисяч людей більше не обіймуть близьких, не вип'ють ранкову каву і не побачать процвітання нашої держави.

Чому хтось береться вирішувати, скільки ми можемо прожити? Навіщо руйнують наші міста? Хто буде відповідати за те, що гинуть діти, яким виповнилось тільки три місяці, які народилися, щоб тішити батьків і бути щасливими?

Я звертаюся до Збройних Сил України, щоб передати подяку за те, що Ви робите для нас щодня, ми пишаємося Вашою мужністю, героїзмом та відвагою. Завдяки Вам у нас є надія жити в незалежній, суверенній, незламній і сильній державі.

На жаль, мало хто знає, що буде завтра, але ми впевнені: невдовзі нас чекає Перемога, адже добро завжди перемагає зло.

Україна споконвіку прагне миру, добробуту та співдружності!

ЮЛІЯ СИЛИВЕРСТ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ
І ПОВЕДІНКОВИХ НАУК

ПРИВІТ!

Мене звати Аня, мені 9 років, сьогодні я прокинулася від вибухів, що лунали за моїм вікном. Батьки сказали, що в Луганську розпочалися бойові дії, але все буде добре й це швидко закінчиться, а зараз потрібно зібрати всі необхідні речі, бо завтра ми їдемо до бабусі в село під Харків.

Подумати тільки, як усе швидко змінилося: ще вчора ми з батьками гуляли парком атракціонів і їли смачне морозиво, а сьогодні збираємо речі, щоб зберегти життя. Але я вірю, що це закінчиться до вересня і я повернуся у своє рідне місто, піду з друзями до п'ятого класу і знову буду займатися гандболом...

Зараз мені 17, я навчаюся в Харківському педагогічному університеті, маю багато друзів, з якими я весело проводжу вільний час. Також я люблю їздити в село до бабусі з дідусем і три дні тому я приїхала саме сюди, бо скучила за родичами. Зараз так багато новин про те, що в нашій країні розпочнеться війна, але я в це не вірю, бо ми живемо в демократичному суспільстві і все можна вирішити за допомогою слів.

24 лютого 2022 року о 5-й ранку мені зателефонувала мама і сказала: «Зберігай спокій і допоможи зібрати бабусі з дідусем документи й ліки. Почалася війна». Перші декілька хвилин мені здавалося, що це жарт, бо в селі було тихо і спокійно, але коли я почала перевіряти новини, зрозуміла, що це реальність. Більше двох місяців ми просиділи в окупованому селі й нарешті нам вдалося виїхати в безпечне місце. Як потім ми дізналися, це був останній день, коли була можливість вирватися звідти.

Зараз ми всією родиною віримо в сили наших хлопців із ЗСУ й маємо надію, що після Перемоги ми повернемося не

тільки до вже такого близького серцю Харкова, а й до рідного українського Луганську.

Слава Україні!

АННА ХУДАС

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЩО Ж, ОСЬ І МИНУВ РІК...

Рік від початку повномасштабного вторгнення. Рік горя, болю, суму, плачу, ненависті. Рік згуртованості, підтримки, допомоги та співчуття.

Цей рік був надзвичайно складним для всіх українців. Хтось вирушив на боротьбу з російським злом, відправившись у гарячі точки нашої любої країни — України; хтось був вимушений покинути свій рідний дім; хтось плакав від нестерпного болю через смерть рідної людини або від новини, що його/її дому більше немає... Хтось допомагав усім, чим тільки міг.

Інколи сидиш в укритті під час масованого ракетного обстрілу й починаєш думати про те, що просто зараз хтось помирає під руїнами, хтось тільки народився, хтось робить свої перші кроки, хтось волонтерить і шукає прихисток для тваринок, хтось проживає свою старість у садибі дитинства, хтось виборює перемогу на спортивній арені, а хтось досі існує та вбиває нас.

У голові постають лише три питання: «Коли це жахіття, пекло закінчиться? Коли винні понесуть покарання? Коли ми вже будемо врешті-решт жити в спокої, тиші та своїй мирній, затишній і рідній Україні?»

Коли я думаю про наших захисників та захисниць, у мене просто завмирає серце. Хочеться їх усіх обійняти та нескінченно дякувати за силу, мужність, оборону та ту свободу, яка дається зараз нам знову, як і в минулі роки й століття, болючими втратами цвіту нації. Хочеться одного разу сісти разом із ними на якійсь галявині під відкритим і чистим

від ракет небом, жартувати й розмовляти про приємне, щоб вони відчували безтурботність і легкість.

Не можу стримувати сліз, коли бачу публікацію про військового/військову. У голові лише одне — «хоч би не мертвий/мертва»... Але ні... Найкращі йдуть на той світ від нас. Вони стали чиймись янголами-охоронцями навіки. А коли йдеться про маленьких дітей, то важко заспокоїтися й прийняти страшну новину.

Що я буду згадувати про цей рік?

Я сподіваюся, що буду згадувати набутий досвід життя «до» і «після», бо до війни ніколи не цінувала того, що мала. Ніколи не задумувалася, що життя насправді прекрасне і його треба проживати на максимум своєї енергії та з посмішкою. Треба частіше обіймати своїх близьких і говорити їм теплі слова, разом проводити час. Це може бути спільний перегляд старих фотографій з дитячого садка або школи, якихось прикрас, які були подарунком на день народження. Бо в один момент від них може нічого не залишитися. І це буде єдина згадка.

Я буду згадувати сльози вночі в темному коридорі, себе, закутану в теплу ковдру, як я тримаю в обіймах своїх найліпших друзів — моїх котиків. Тремтіння, переляк, страх, сухість у роті, розпач, паніка, злість, ненависть, сльози, боротьба. Це найперші почуття, що виникають.

Я буду згадувати новини про те, що збір на дрон та лікування завершено в короткий термін. Ці щасливо заплакані обличчя... Я буду згадувати маленьких діточок та їхні творчі поробки, якими вони допомагали нашим волонтерам і військовим. Пісні, які співали в метро, щоб люди почували себе хоч трохи в безпеці й не впадали в повний відчай. Про-

українські мітинги в окупованих і деокупованих містечках і селах, боротьбу й віру в найкраще.

Згадуватиму тремтіння та паніку під час збирання речей і дороги в невідомому напрямку для порятунку. Згадуватиму обличчя людей, які, почувши гуркіт у небі, щоразу дивилися вгору й думали: «Хоч би не прилетіла ракета».

Спогади про те, що не можеш прогулятися вечірнім містом зі своєю найліпшою подружкою, як раніше. Сміятися від душі, насолоджуватися тим легким, безтурботним моментом життя, фотографуючи на пам'ять і блукаючи невідомими вулицями...

Спогади про відстоювання наших інтересів і справедливості, коли ми доводимо право на життя та існування української культури й мови. За що, власне, ми знову невтомно боремося.

Буду згадувати те, як іноземці приїжджали та готували їжу для переселенців, щоб ті змогли зігрітися й відчувати себе потрібними, відчувати себе в безпеці. Ризикуючи всім, що в них є, їхали евакуювати мешканців із наших сіл і містечок у безпечніші місця, а зараз допомагають боронити та відстоювати волю й свободу не лише для нас, а й для всієї Європи.

Хочу подякувати кожній людині, яка нам допомагала та допомагає в ці важкі часи. Усім волонтерам, комунальникам, електрикам, які ризикують власним життям і тілом заради нас. Психологам, які з перших днів війни від 24 лютого підтримують усіх, хто цього потребує.

Окрема безмежна подяка нашим військовим, які тримають оборону і захищають нас від нелюдів. А ще — рятувникам і лікарям, які кожного дня дарують надію на найкраще й рятують чиесь життя.

Але, на жаль, попри це все, є такі українці й іноземці, які висувають претензії й виявляють гнівні емоції до людей залежно від їхнього місця проживання. Це взагалі є неправильним і некоректним. Насправді таке дуже неприємно слухати, оскільки тебе сприймають не за того, ким ти є. І саме таке ставлення потім впливає на стосунки між людьми. Викликає відчуття непотрібності та відчаю. Навіть якщо це якась необізнаність або перенасиченість емоцій, то це не дає жодного права чіплятися й докоряти. Навпаки, попри всі негаразди необхідно підтримувати одне одного й допомагати навіть за умови, що не знаєш і не розумієш того, що людина пережила, її почуттів.

Хочу наголосити на тому, що ми є сильною й мужньою нацією, яка виборе своє та відновить державні кордони відповідно до 1991 року. Але не варто забувати, яким чином ми долаємо всі ці випробування. Зараз ми, як ніхто, мусимо ще більше згуртуватися задля нашої Перемоги, бо «світло завжди перемагає темряву, а правда — брехню».

Слава Україні! Героям Слава!

МАРІЯ ДЕЙНЕГА

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧОЇ, СПЕЦІАЛЬНОЇ
І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТИ

УКРАЇНА НЕЗАЛЕЖНА Й СИЛЬНА ДЕРЖАВА!

Саме про таку мріяли видатні діячі, за це страждали письменники та гинули патріоти... Найтеплішими словами поети передавали свою любов до рідної землі, найяскравішими фарбами змальовували веселе сонце, блакитне небо, ріки й моря, далекі степи й гори. Та говорячи про нашу Вітчизну, можна сказати, що це країна, у якій люди найбільше люблять свободу.

Сьогодні ми повертаємося в той період, коли в рідному місті люди бояться ходити вулицями, лякаються будь-яких звуків. І кожен день як останній. А так не повинно бути. Навіщо ж повторювати старий сценарій? Майже сімдесят років тому ми так довго йшли до омріяної перемоги, а сьогодні знову потребуємо захисту. Плин часу не спинити. Тоді, коли в містах і селах тривають військові дії, — люди народжують дітей, учні й студенти складають іспити, організовують випускні вечори. Це свідчить про те, що потрібно жити з надією, нести добро, захищати країну й будувати майбутнє, щоб воно засяло новими мирними барвами.

Час Україні прокинутися, одягти вишиванку й на повен голос заявити всьому світу, що вона непереможна, могутня, сильна держава!

Так і ми мусимо йти вперед і будувати своє майбутнє. Багато людей часто збиваються зі шляху, перестають вірити у свої сили, розчаровуються й опускають руки. І дуже важко іноді буває виправити свої помилки. Однак віра, впевненість, наполегливість і порядність допоможуть знайти правильну стежину й зробити життя прекрасним.

Війна — це проклята підлота й ганьба людства!

Вітчизну рятують творчим трудом і любов'ю, а не насильством, ярмом, людською кривдою та грабунком!

Я пишу цього листа війни, щоб висловити свою повну підтримку українським військовим і цивільним громадянам, які стикаються з російською агресією на території України. Я вірю, що Ви дуже сильні та відважні люди, які докладають неймовірних зусиль, щоб захистити нашу країну.

Я хочу, щоб Ви знали, що я разом з Вами в цій боротьбі. Я роблю все можливе, щоб підтримувати наші війська, я молюся за Вашу безпеку й за успіх наших військ у цій важливій місії!

ЕЛИЗАВЕТА КОЛОДЯЖНА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

УЖЕ РІК МИНУВ...

Уже рік минув, і здається, непомітно. Хоча це був найдовший рік, який міг тільки бути. Начебто ми всі й досі перебуваємо в тому страшному лютому. Я чітко пам'ятаю, як прокинулася від вибухів, не розуміючи, що відбувається. Може, і розуміючи, але все ж таки сподівалася, що все це не насправді.

Я чітко пам'ятаю, як слухала новини... І кожне звернення нашого Президента, кожную годину сподівалася почути, що скоро все вгамується. Та вибухів і пострілів ставало все більше й більше.

Перші дні були дуже важкими для нас. Я чітко пам'ятаю, як кожний ранок починався з вибухів. Дуже важко було звикнути до ситуації в країні. Щодня я телефонувала рідним, запитувала, як у них справи, і щоразу дуже боялася не почути голос близької людини.

Ось вже рік іде війна. Ми вже начебто звикли до пострілів, часом їх зовсім немає, і все це завдяки тому, що нас захищають і жертвують заради нас своїм життям люди, яким не байдужа наша країна й люди, які тут живуть.

Хочу висловити велику вдячність цим людям за те, що вони боронять наші міста й усю державу. Завдяки їм вже не так чутно вибухи й інколи приходить відчуття, що життя налагоджується. Ми навчилися цінувати кожную хвилину свого життя й зовсім прості речі, які колись раніше здавалися буденністю.

Дякуємо всім тим людям, нашим захисникам і захисницям, за кожен ранок, що настає в кожного з нас, за те, що маємо можливість хоча б на декілька годин повернутися до нормального життя, згадати, яке воно. Хочеться сказати, що

випробування, крізь які ми всі зараз проходимо, роблять нас сильнішими, сміливішими та рішучішими.

Віriamo в нашу святую Перемогу і світле майбуття нашої рідної України!

АНАСТАСІЯ КРАСНОКУТСЬКА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ШАНОВНІ СПІВВІТЧИЗНИКИ!

24 лютого 2022 року наше життя розділилося на «до» та «після». Це не були новини про карантин та COVID-19 — о п'ятій ранку по всій Україні пролунала звістка про початок війни. І хто б міг подумати, що саме наші сусіди здійснять такий жажливий вчинок і тим самим назавжди відсторонять себе від усього світу.

Ми стали об'єднаними, як ніколи ще не були. Українці воюють і підтримують державу, як можуть: волонтерять, готують добровольчі запаси, знімають відео для розповсюдження інформації про потреби на фронті. Ми голими руками зупиняємо танки, виходимо на мітинги, бо покірно мовчати не звикли. Ставши сильнішими, ми, українці, об'єдналися, і вже ніхто і ніщо не зможе роз'єднати нас.

Я пишу цього листа, щоб висловити свою повну підтримку всім військовим, які відстоюють державу від іноземних загроз. Ваша смілива і невідворотна боротьба за незалежність і територіальну цілісність надихає нас усіх, і ми дуже вдячні за Вашу відданість нашій державі й народу.

Якщо ви є родичами або близькими друзями військовослужбовців, надавайте допомогу родинам військових під час їхньої відсутності. Військовослужбовці ризикують своїм життям, щоб забезпечити волю й незалежність нашої країни та своїх сімей. Вони мають велику відповідальність перед Україною, а ми маємо висловлювати свою вдячність за їхню службу. Також хочу наголосити на тому, що моя підтримка вам не обмежується лише словами. Багато хто з вас потребують різного роду допомоги, і я готова поділитися своїм часом, енергією та ресурсами, щоб сприяти вашому добробуту й бути поруч у складних ситуаціях.

Якщо ви перебуваєте за кордоном, хочу, щоб ви знали, що наша країна завжди буде вашим домом. Ми віримо в Україну і в те, що зможемо подолати всі перешкоди, які стоять на нашому шляху до миру й процвітання. Якщо виникне потреба в допомозі, будь ласка, не соромтеся звернутися до найближчого консульського представництва України. Ми завжди готові допомогти нашим співгромадянам у складних ситуаціях і допомогти забезпечити їх повернення до рідної країни. Наша держава завжди стоїть на сторожі своїх громадян і зберігає зв'язок із ними незалежно від того, де вони перебувають.

Якщо ви є керівниками нашої держави, я хочу, щоб ви знали, що ми очікуємо від вас найвищих стандартів етики співпраці та безперешкодного діловодства, адже віримо в сильну, незалежну Україну і знаємо, що ви зробите все можливе, щоб забезпечити наше мирне майбутнє.

Нехай наша держава буде сильною та стабільною, а наш народ — щасливим і перспективним. Ми будемо відстоювати наші ідеали та принципи, щоб забезпечити майбутнє нашої нації, разом досягнемо своїх мрій та успіху, якщо будемо об'єднаними й вірними одне одному.

*З повагою
ваша співгромадянка*

КАТЕРИНА ПЛЕТНЬОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧОЇ, СПЕЦІАЛЬНОЇ
І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРИВІТ, ВІЙНО...

Ніколи й подумати не могла, що колись до тебе звернуся у своєму листі. Для мене ти була лише на сторінках далекої історії. Але ні... 24 лютого 2022 року ти завітала непроханим гостем і до моєї країни. До речі, чи відомо тобі, що маєш іще одне ймення — «спецоперація»? Хоча твоя суть від цього навряд чи змінюється. Усе було як у жахливому сні: ворожа військова техніка їхала вулицями так гучно, що дрижали шибки; російські солдати захопили адміністративні будівлі, а ми перелякано крадькома визирали крізь фіранки і не розуміли, що відбувається. Як щупальці великого спрута, «асвабадітелі» розповзалися всім нашим маленьким приморським містом, вважаючи себе господарями там, де ще вчора їх не було.

Потім зникає зв'язок, увесь — і ми не розуміємо, як будемо зв'язуватися одне з одним, як отримуватимемо хоч якусь інформацію про те, що відбувається. А ось коли в місті зробили катівню, тоді стало зрозуміло, що звільняти нас будуть від спокійного життя, українського коріння, права висловлювати свої думки, говорити вголос, слухати улюблену музику...

Твої поплічники принесли до мого міста страх, горе... Спочатку люди виходили на мітинги, вимагали дати спокій їхній землі, бо ніхто не просив нікого звільняти. Але з часом це ставало все небезпечніше, бо окупанти почали застосовувати зброю і погрожувати розправою. Хіба так поведуть себе ті, хто прийшов «звільняти»?

І все ж таки хочу подякувати тобі, війно! Спитаєш: за що? За те, що завдяки саме тобі багато людей з мого оточення показали своє істинне — зрадливе — обличчя. І з'ясувалося, що вони все життя мріяли про росію та «страждали» в Укра-

їні; що відчуття меншовартості радянського минулого сидить у них настільки глибоко, що вони, нарешті, хочуть повернутися в далеке минуле. Бо там вони були всі однако-ві: однакові бідні, однако-во тихі, однако-во контрольовані, однако-во рабські. Дивно, що серед твоїх прибічників вия-вилось й багато тих, хто про СРСР навіть не завжди і в під-ручниках читав.

«Хто був ніким, той став усім» — це реальне твоє облич-чя. Хоча ці «ніхто» і є насправді ніким. Ті, хто не працював, а жив за рахунок держави, яка мало їм платила для ком-фортного життя. Ті, хто займався нелегальною діяльністю і псував життя іншим. Але серед цих «ніхто» є й ті, хто не так давно з високих трибун присягався служити Україні. Нехай це буде на їхній совісті, адже народжені Україною, вони любили росію, як виявилось!

Закінчити свого листа хочу словами надії, що дуже скоро ти, війно, назавжди підеш з моєї рідної землі, і я матиму змогу повернутися до свого маленького приморського мі-стечка Генічеська, обійняти бабусю й тата, які повною мі-рою відчули на собі «радоці життя» в окупації, пройтися рідними вулицями, наповненими зелено-морським аро-матом, відвідати свою першу школу, яка дала мені старт у життя.

І нарешті побачити посмішку на обличчях тих, хто гідно все витримав і не зрадив собі й своїй Україні.

З Дніпра (а думками з Генічеська)

ОЛЕКСАНДРА ІСАДКОВА

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ І ПОВЕДІНКОВИХ НАУК

З М І С Т

Передмова	3
------------------------	----------

Розділ І

ЛИСТИ ВОЇНАМ-ЗАХИСНИКАМ УКРАЇНИ, ВАЛЕРІЮ ЗАЛУЖНОМУ, ВОЛОНТЕРАМ	5
---	----------

Листи 2022 року	6
Творчі роботи студентів факультету мистецтв	47
Листи 2023 року	51

Розділ ІІ

ЛИСТИ БАТЬКАМ, РІДНИМ, ДРУЗЯМ, ДОМУ	95
--	-----------

Листи 2022 року	96
Творчі роботи студентів факультету мистецтв	125
Листи 2023 року	129

Розділ ІІІ

ЛИСТИ УКРАЇНІ, УКРАЇНЦЯМ, ЧАСОВІ, ВІЙНІ	155
--	------------

Листи 2022 року	156
Листи 2023 року	174

Творче видання

ЛИСТИ ВІЙНИ :

**ТВОРЧІ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

Харків : ХНПУ, 2023. 188 с.

Передмова: *Юрій Бойчук*

Загальна редакція: *Олена Маленко*

Відповідальна за випуск: *Олена Маленко*

Дизайн обкладинки, макет: *Тетяна Лисиченко*

Авторський стиль збережено

Підписано до друку 01.11.2023. Формат 60х90/16.

Папір офсетний. Гарнітура Noto Serif.

Друк цифровий. Ум. друк. арк. 10.92.

Наклад 100 примірників.

У книзі вміщені творчі роботи студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди, написані в рамках проекту «Листи війни». Цей проєкт було розпочато у 2022 році й продовжено 2023 року. Листи присвячені воїнам-захисникам України, які вже другий рік боронять нашу землю від ворога; родині й рідним, які підтримують і дають силу; також є листи Україні, часу, самій війні. У цих листах студенти висловили свій біль і тривогу за долю України й українців, розгубленість перед страшною війною, але водночас велику вдячність нашим оборонцям за їхню мужність, сміливість і стійкість. Головне, що всі автори листів вірять у Перемогу світла над темрявою. Книга проілюстрована творами живопису студентів ХНПУ.
